

PRITARTA
Pasvalio rajono savivaldybės tarybos
2017 m. kovo 31 d. sprendimu
Nr. T1-74

**PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
ADMINISTRACIJOS DIREKTORIAUS
2016 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

Turinys

Įvadas	2
I. Personalias.....	2
II. Atstovavimas savivaldybės institucijoms teismuose.....	5
III. Pirminės teisinės pagalbos teikimas.....	6
IV. Savivaldybės biudžetas	8
V. Savivaldybės administracijos asignavimai	14
VI. Investicijos.....	18
VII. Viešieji pirkimai	20
VIII. Turto valdymas	20
IX. Socialinis būstas.....	20
X. Kultūros paveldas.....	21
XI. Ekologija, gamtos apsauga, želdynai	21
XII. Žemės ūkis	21
XIII. Melioracija	23
XIV. Teritorijų planavimas ir ūkio plėtra	24
XV. Socialinė parama	25
XVI. Vaiko teisių apsauga	41
XVII. Civilinės būklės aktų registravimas ir duomenų teikimas	43
XVIII. Švietimas.....	46
XIX. Piliečių aptarnavimas, Savivaldybės institucijų dokumentų tvarkymas	48
XX. Leidimų (licencijų) išdavimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka.....	51
XXI. Ekstremaliųjų situacijų (civilinės saugos) prevencija, mobilizacija	53
XXII. Likviduotų įmonių archyvas.....	54
XXIII. Valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolė.....	55
XXIV. Ryšiai su visuomene	56
XXV. Vidaus auditas	56
XXVI. Seniūnijų veikla.....	57
Baigiamosios nuostatos.....	58

IVADAS

Pasvalio rajono savivaldybės administracija (toliau – Administracija) yra biudžetinė įstaiga, kurią sudaro struktūriniai padaliniai, struktūriniai teritoriniai padaliniai – seniūnijos. Jie vykdo Savivaldybės tarybos formuojamą savivaldybės politiką ir atsako už priskirtą Savivaldybės veiklos sritį.

Savivaldybės administracijos direktorius (toliau – Administracijos direktorius) yra įstaigos vadovas, kuris vadovauja Administracijai. Administracijos direktorius, būdamas tiesiogiai ir asmeniškai atsakingas už įstatymų, Vyriausybės nutarimų ir Savivaldybės tarybos sprendimų įgyvendinimą Savivaldybės teritorijoje jo kompetencijai priskirtais klausimais, planuoja ir organizuoja Administracijos veiklą, duodamas pavedimus, leisdamas įsakymus ir kontroliuodamas jų įgyvendinimą. Vadovaudamasis įstatymais ir strateginio planavimo principais, Administracijos direktorius administruoja lėšas, Savivaldybės tarybos skirtas Savivaldybės administracijai bei Savivaldybės tarybos nustatyta tvarka administruoja Savivaldybės biudžeto lėšas ir kitus piniginius išteklius. Vadovaudamas Administracijos struktūriniams padaliniams, Administracijos direktorius organizuoja Savivaldybės biudžeto vykdymą, Savivaldybės ūkinę ir finansinę veiklą, administruoja Savivaldybės turtą, organizuoja savivaldybės strateginio planavimo procesą, teritorijos planavimo dokumentų rengimą. Administracijos direktorius koordinuoja ir kontroliuoja viešąsias paslaugas teikiančių subjektų darbą bei kitas pagal įstatymus ir Savivaldybės tarybos sprendimus jam priskirtas savivaldybės juridinių asmenų valdymo funkcijas atlieka per Administracijos struktūrinius padalinius ar tiesiogiai įgaliodamas atskirus valstybės tarnautojus.

Šioje Administracijos direktoriaus ir Administracijos veiklos ataskaitoje pateikta informacija apie savivaldybės administracijos direktoriui priskirtų funkcijų vykdymą ir tam skirtų lėšų panaudojimą. Ataskaitoje pateikti savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių ir seniūnijų 2016 m. veiklų ataskaitų duomenys.

Savivaldybės gyventojams ataskaita bus pateikta interneto svetainėje www.pasvalys.lt.

I. PERSONALAS

Savivaldybės tarybos 2016 m. kovo 30 d. sprendimu Nr. T1-72 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės administracijos struktūros patvirtinimo“ patvirtinta Administracijos struktūra. Įsigaliojus minėtam sprendimui, Administraciją sudaro pakankamai daug ir smulkių struktūrinių ir struktūrinių teritorinių padalinių (filialų).

2016 m. gruodžio 31 d. Administracijoje dirbo 323 valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis (73 valstybės tarnautojas ir 250 darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis).

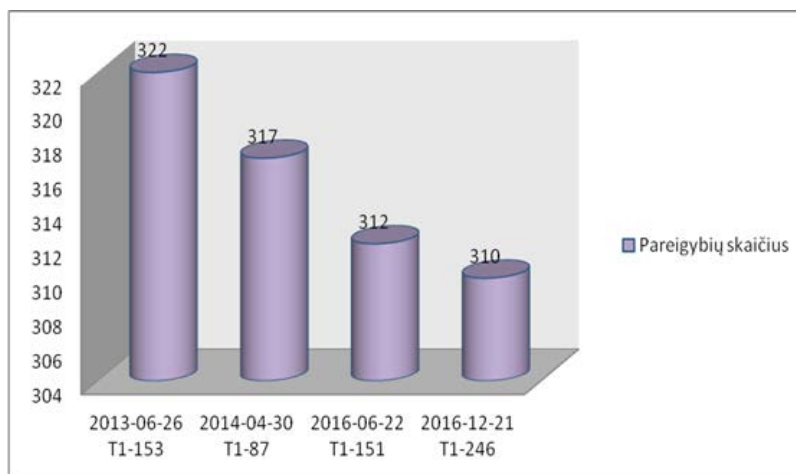
Analizuojant kokybinę Administracijos personalo sudėtį, pateikiame duomenis apie lytį ir amžių (1 lentelė).

1 lentelė. Administracijos darbuotojai pagal lytį ir amžiaus grupes, 2016 m.

Lytis/ Amžiaus grupės	20–24 m.	25–29 m.	30–34 m.	35–39 m.	40–44 m.	45–49 m.	50–54 m.	55–59 m.	60–64 m.	65 m. ir daugiau
Vyrai	2	2	5	8	11	20	28	24	21	1
Moterys	1	13	12	15	23	43	43	36	15	0

Kaip matyti iš 1 lentelėje pateiktų duomenų, Administracijoje dirba 122 vyrai ir 201 moteris. didžiausią dalį, net 22 proc. visų darbuotojų, užima darbuotojai, esantys 50–54 metų amžiaus.

Savivaldybės tarybos sprendimais 2016 m. Administracijos didžiausias leistinas pareigybių skaičius sumažintas iki 310.

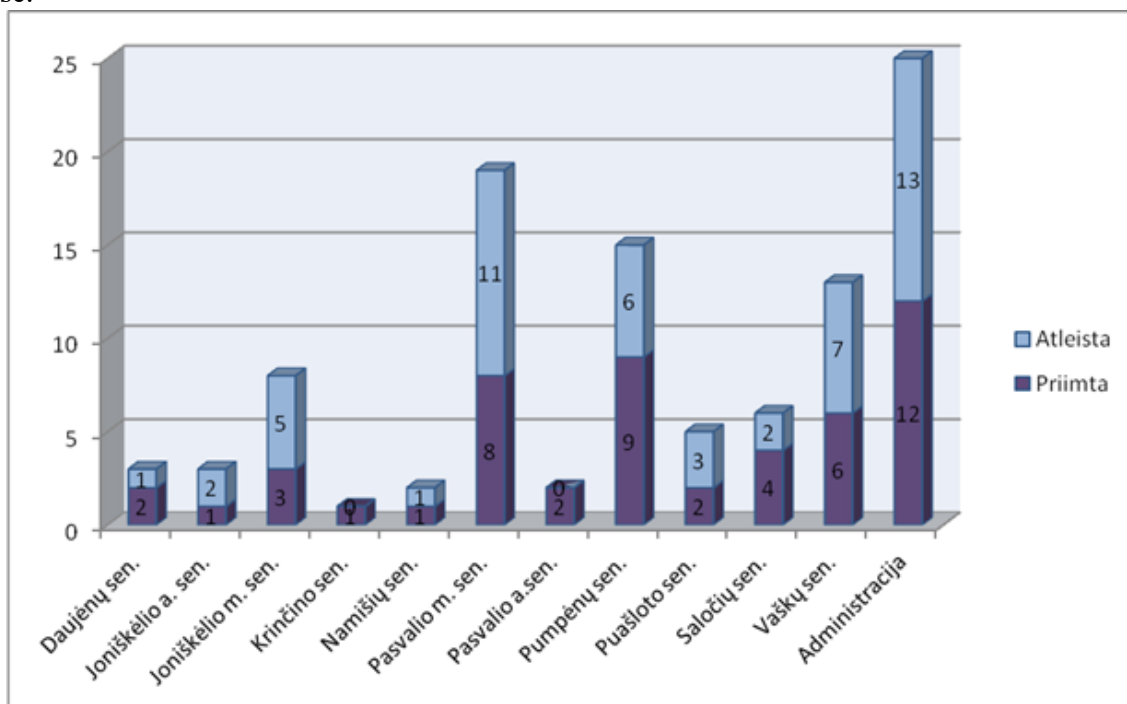
1 pav. Administracijos didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių užmokestį iš Savivaldybės biudžeto, skaičiaus dinamika 2013–2016 m.

Kaip matyti iš pateikto 1 paveikslėlio, Administracijos didžiausias leistinas pareigybių skaičius 2013-2016 m. sistemingai mažinamas.

Per ataskaitinį laikotarpį, t. y. nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d.:

- Priimtas 51 asmuo (6 valstybės tarnautojai ir 45 darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis).
- Atleistas 51 asmuo (4 valstybės tarnautojai ir 47 darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis).

2 paveiksle pateikiama išsami priimtų, atleistų asmenų dinamika Administracijoje ir seniūnijose.

2 pav. Priimti ir atleisti valstybės tarnautojai/darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, 2016 m.

Daugiausia valstybės tarnautojų ir darbuotojų atleido: Administracija (13), Pasvalio miesto seniūnija (11), Vaškų seniūnija (7), Pumpėnų seniūnija (6), Joniškėlio miesto seniūnija (5). Daugiausia darbuotojų priėmė Administracija (12), Pumpėnų seniūnija (9), Pasvalio miesto seniūnija (8), Vaškų seniūnija (6).

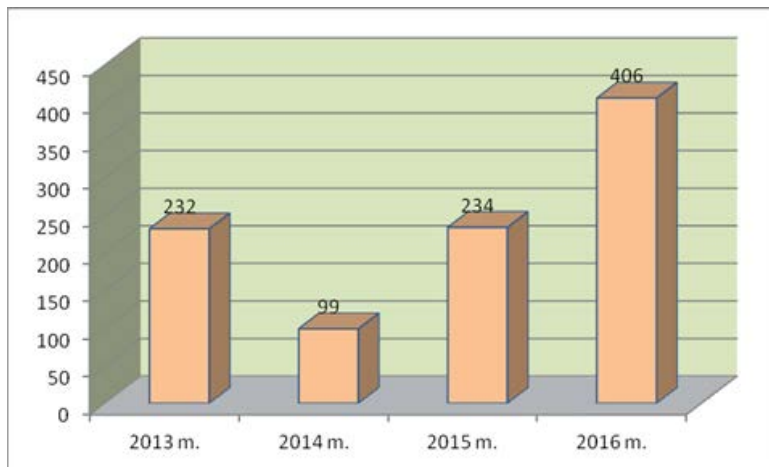
Administracija 2016 m. paskelbė 17 konkursų į karjeros valstybės tarnautojo pareigas, organizuota atranka į Administracijos tarnybos vadovo pareigas, skelbti ir organizuoti 2 konkursai į įstaigos/įmonės vadovo/direktoriaus pareigas. 2016 m. konkurso į karjeros valstybės tarnautojo pareigas laimėtojai buvo pripažinti 6 asmenys, 5 iš jų – pirmuoju atitinkamo konkurso bandymu, 1 konkursą teko skelbti 5 kartus, 2 konkursus – po 3 kartus, tačiau specialistai neišrinkti. Į įstaigos/įmonės vadovo/direktoriaus pareigas ir į Administracijos tarnybos vadovo pareigas pirmu bandymu buvo pripažinti konkursų laimėtojai ir asmenys paskirti į atitinkamas vadovo/direktoriaus pareigas.

Personalo mokymas ir kvalifikacijos tobulinimas

Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo, Valstybės tarnybos įstatymo, Valstybės tarnautojų mokymo 2014-2017 metų strategija, Valstybės tarnautojų mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 28 d. nutarimu Nr. 1575 „Dėl Valstybės tarnautojų mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Administracijos direktoriaus 2016 m. sausio 7 d. įsakymu Nr. DV-16 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės administracijos prioritetinių valstybės tarnautojų mokymo tikslų ir mokymo grupių 2016 metams nustatymo“ buvo patvirtinti Administracijos prioritetiniai valstybės tarnautojų mokymo tikslai 2016 metams:

- tobulinti valstybės tarnautojų vadovavimo, lyderystės ir pokyčių valdymo gebėjimus;
- plėtoti valstybės tarnautojų žinias profesinės etikos ir korupcijos prevencijos srityje;
- tobulinti valstybės tarnautojų specialiųjų ir profesinių gebėjimų, reikalingų konkrečioms pareigybės aprašyme nustatytoms funkcijoms vykdyti;
- tobulinti visų lygių valstybės tarnautojų gebėjimus organizuoti bei vykdyti viešuosius pirkimus;
- stiprinti valstybės tarnautojų analitinius gebėjimus;
- tobulinti gebėjimus, susijusius su Savivaldybės institucijų ir įstaigų strateginių dokumentų rengimu;
- stiprinti valstybės tarnautojų gebėjimus ir įgūdžius elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) srityje.

2016 metais Administracijos valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, dalyvavo 406 mokymuose. Reikia pabrėžti, jog palyginus su praėjusiais metais pokytis akivaizdus, nes atitinkamai 2015 m. dalyvauta 234 mokymuose, o 2014 m. – 99, 2013 m. – 232 (3 pav.).

3 pav. Mokymų skaičiaus pokytis, 2013–2016 m.

Specialiųjų ir profesinių gebėjimų, reikalingų konkrečioms pareigybės aprašyme nustatytoms funkcijoms vykdyti, tobulinimas sudarė 88 proc. visų mokymų. Nemaža dalis šių mokymų buvo orientuota į numatomus socialinio modelio pokyčius, susijusius su Lietuvos Respublikos darbo kodeksu bei Administracinių teisės pažeidimų kodeksu. Taip pat reiktų išskirti priešgaisrinės saugos bei darbuotojų saugos ir sveikatos mokymus, nes net 42 mokymai buvo orientuoti būtent į šią sritį.

Pabrėžtina, jog 2016 m. nebuvo mokymų, kuriuose būtų stiprinami gebėjimai ir įgūdžiai elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) srityje bei gebėjimai, susiję su Savivaldybės institucijų ir įstaigų strateginių dokumentų rengimu.

II. ATSTOVAVIMAS SAVIVALDYBĖS INSTITUCIJOMS TEISMUOSE

Savivaldybės administracijos Juridinio ir personalo skyriaus teisininkai 2016 metais atstovavo Savivaldybės tarybai, Administracijai ieškovu, pareiškėju, atsakovu, trečiuoju asmeniu arba suinteresuotu asmeniu, išvadą teikiančią instituciją – 63 bylose. Atstovautos bylos pagal bylų rūšis 2016 m. pasiskirstė taip: 2 administracinės bylos, 61 civilinė byla.

Ypatingoji teisena:

- Didžiąją dalį civilinių bylų sudarė bylos, kuriose atstovaujamas Administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyrius: dėl globos ar rūpybos nustatymo, globėjo ar rūpintojo paskyrimo – 14 bylų; dėl asmens pripažinimo neveiksniu – 9 bylos. Pažymėtina, kad šiais metais (2016 m.) buvo nagrinėjamos net 21 byla dėl teismo sprendimų, kuriais asmenys pripažinti neveiksniais, peržiūrėjimo, 1 byla dėl globėjo pakeitimo (netinkamai vykdomos globėjo pareigos, pažeidžiant globotinio teises ir teisėtus interesus), 1 byla dėl asmens pripažinimo visiškai veiksniu.

- 2016 m. buvo nagrinėjamos 9 bylos dėl daiktinių teisių: dėl juridinę reikšmę turinčio fakto nustatymo – 1 byla; dėl nuosavybės teisės įgijimo pagal įgyjamąją senatį – 8 bylos.

- Išduotas 1 teismo leidimas skirti vaiko vidutinės priežiūros priemonę.

Ginčo teisena:

- Ataskaitiniu laikotarpiu buvo atstovaujama 1 byloje dėl laikino gyventojo iškeldinimo: iš gyvenamųjų patalpų.

- 2016 m. buvo teikiama išvada byloje dėl naudojimosi žemės sklypu tvarkos nustatymo ir bendrosios jungtinės nuosavybės padalijimo.

- Atstovauta 3 bylose dėl skolos:

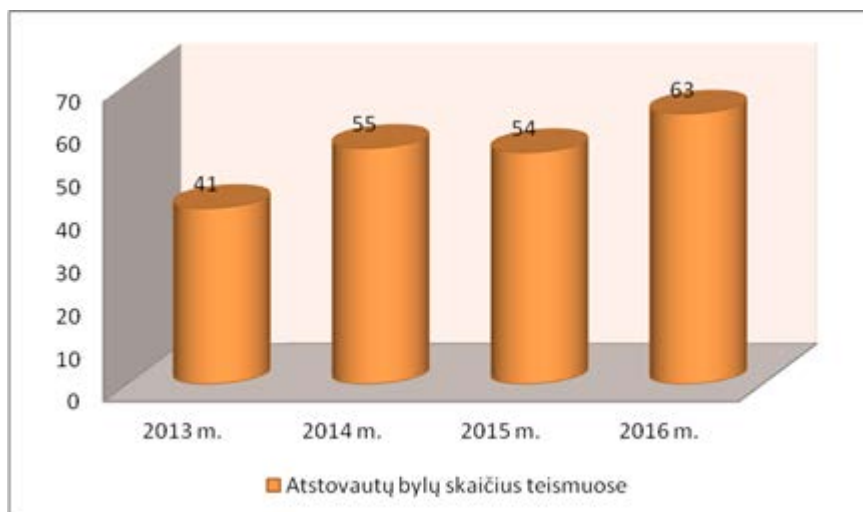
- 1) pateiktas ieškinys Administracijai, kurio reikalavimai pirmosios instancijos teismo atmesti pilna apimtimi, bylą perdavus apeliacinės instancijos teismui, sprendimas paliktas nepakeistas, t. y. ieškinio reikalavimai atmesti;

- 2) Administracija – tretysis asmuo, finansiniai reikalavimai keliami fiziniam asmeniui, kurie teismo sprendimu patenkinti pilna apimtimi;

- 3) Administracija – tretysis asmuo (finansiniai reikalavimai keliami fiziniam asmeniui), byla vėliau transformavosi į reikalavimą panaikinti statybos užbaigimo aktą bei pašalinti statybos defektus. Administracija tapo atsakovu. Reikalavimai pirmosios instancijos teismo atmesti pilna apimtimi, bylą perdavus apeliacinės instancijos teismui, sprendimas paliktas nepakeistas, t. y. ieškinio reikalavimai atmesti.

Iš pateiktų duomenų matyti, kad 73 proc., nuo visų Skyriaus atstovautų civilinių bylų 2016 m. skaičiaus, sudaro Administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus atstovavimas teismuose.

4 paveiksle pateikiama atstovaujamų bylų skaičiaus dinamika 2013–2016 metais.

4 pav. Atstovautų bylų skaičius, 2013–2016 metais

III. PIRMINĖS TEISINĖS PAGALBOS TEIKIMAS

Pirminės teisinės pagalbos teikimo būdas 2016 m. nebuvo keičiamas. Kaip ir praėjusiais ataskaitiniais metais, Administracijoje pirminę teisinę pagalbą teikia vienas valstybės tarnautojas. Administracija nėra sudariusi sutarčių su advokatais ar su viešosiomis įstaigomis dėl pirminės teisinės pagalbos teikimo. Šis, pasirinktas, pirminės teisinės pagalbos teikimo būdas užtikrina greitą ir efektyvų pirminės teisinės pagalbos teikimą – pirminė teisinė pagalba suteikiama iš karto, sutaupomos pareiškėjų laiko ir lėšų sąnaudos, asmenys nėra siunčiami į kitas institucijas bei įstaigas.

2016-01-01–2016-12-31 laikotarpiu Pasvalio rajone pirminė teisinė pagalba buvo suteikta 614 asmenų, t. y. 2,43 proc. visų Savivaldybės gyventojų.

2016 m. pareiškėjų, kuriems atsisakyta teikti pirminę teisinę pagalbą, nebuvo, taip pat nebuvo ir pareiškėjų, kuriems buvo pratęsta pirminės teisinės pagalbos teikimo trukmė.

Pažymėtina, kad per 2016 m. laikotarpį nebuvo gauta pareiškėjų skundų dėl pirminės teisinės pagalbos teikimo.

Pirminės teisinės pagalbos pobūdis pateikiamas 2 lentelėje.

2 lentelė. Klausimų, kuriais buvo teikiama pirminė teisinė pagalba, klasifikacija, 2016 m.

Klausimai	Suteiktos pirminės teisinės pagalbos skaičius
Šeimos teisė iš viso	250
Santuokos sudarymas ir nutraukimas, separacija, sutuoktinių turtinės teisės ir pareigos	135
Šeimos narių tarpusavio išlaikymas, tėvystės nustatymas ir pripažinimas	103
Kitos vaikų ir tėvų tarpusavio teisės ir pareigos	0
Globa ir rūpyba, įvaikinimas	5
Kiti klausimai	7
Darbo teisė iš viso	17
Darbo sutarties sudarymas ir vykdymas	3
Darbo užmokestis, garantijos ir kompensacijos	6
Darbo sutarties pasibaigimas	8

Darbuotojų sauga ir sveikata	0
Kiti klausimai	0
Socialinės apsaugos teisė iš viso	19
Socialinis draudimas	7
Socialinė parama	12
Kiti klausimai	0
Žemės teisė	18
Nuosavybės teisių atkūrimas	9
Administracinė teisė ir administracinis procesas iš viso	15
Administracinės nuobaudos	13
Mokestiniai teisiniai santykiai	2
Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų veiksmų (neveikimo) apskundimas	0
Kiti klausimai	0
Civilinė teisė ir civilinis procesas iš viso	231
Asmenys	58
Daiktinė teisė	14
Prievolių teisė	79
Paveldėjimo teisė	26
Notarų ir anstolių veikla	29
Civilinis procesas	17
Ikiteisminis ginčų sprendimas	5
Kiti klausimai	3
Baudžiamoji teisė	16
Baudžiamasis procesas	8
Kiti klausimai	31

Iš pateiktų duomenų matyti, kad 2016 m. laikotarpiu daugiausia teisinių konsultacijų suteikta šeimos teisės, civilinės teisės ir proceso klausimais. Mažiausia pareiškėjų kreipiasi – nuosavybės teisių atkūrimo, baudžiamojo proceso klausimais.

Antrinė teisinė pagalba – tai valstybės garantuojama advokato pagalba teisiniame procese: dokumentų rengimas, gynyba ir atstovavimas bylose, įskaitant vykdymo procesą, taip pat pareiškėjų interesų atstovavimas sprendžiant ginčą ne teisme.

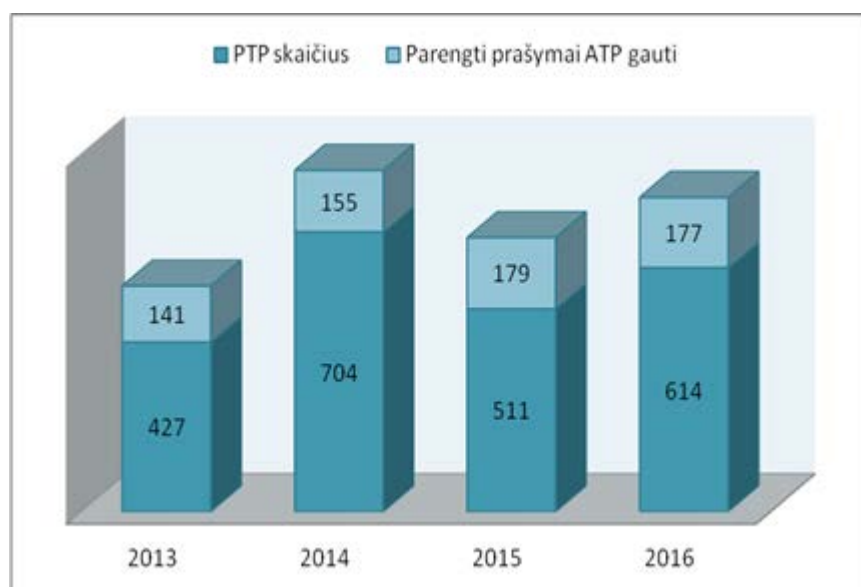
Antrinė teisinė pagalba gali pasinaudoti asmenys, kurie neviršija nustatyto pajamų ir turto lygio. Jeigu asmens pajamos ir turtas neviršija pirmojo finansavimo lygio, valstybė kompensuoja visas išlaidas, žmogui paslaugos visiškai nieko nekainuoja, jeigu neviršija antrojo lygio – valstybė kompensuoja 50 procentų išlaidų. Asmuo, siekiantis gauti antrinę teisinę pagalbą, Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai privalo pateikti motyvuotą prašymą, jį pagrindžiančius dokumentus, metinę pajamų ir turto deklaraciją antrinei teisinei pagalbai gauti.

Pirminę teisinę pagalbą teikiantis asmuo ne tik teisės aktų nustatyta tvarka užpildo asmenų prašymus antrinei teisinei pagalbai gauti, bet ir įvertina asmenų pajamas ir turtą, apskaičiuoja pajamų ir turto lygį, nustatyta tvarka parengia metinę pajamų ir turto deklaraciją antrinei teisinei pagalbai gauti, teikia juos Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai.

2016-01-01–2016-12-31 laikotarpiu buvo parengti 177 prašymai suteikti antrinę teisinę pagalbą (toliau – APP prašymai) ir 85 dokumentai, skirti valstybės ir savivaldybių institucijoms (toliau – dokumentai įstaigoms).

Teisinės pagalbos teikimo Savivaldybės administracijoje 2013–2016 m. dinamika pateikiama 5 paveiksle.

5 pav. Teisinės pagalbos teikimas Administracijoje 2013–2016 metais

Apibendrinant aukščiau įvardintus duomenis, galima pateikti tokius skaičius, apibūdinančius teisinės pagalbos teikimo užtikrinimą:

- vidutiniškai per mėnesį pirminės teisinės pagalbos kreipiasi 51 asmuo;
- per mėnesį vidutiniškai parengiami ir pateikiami 15 prašymų antrinei teisinei pagalbai gauti;
- vidutiniškai per mėnesį parengiami 7 dokumentai, skirti valstybės ir savivaldybių institucijoms;
- per 2016 metų laikotarpį, pirminė teisinė pagalba buvo suteikta 2,43 proc. Savivaldybės gyventojų.

IV. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETAS

Pajamos. Savivaldybės tarybos patvirtintame 2016 metų Savivaldybės biudžete planuota gauti 23183,9 tūkst. Eur pajamų, gauta 23460,3 tūkst. Eur. Biudžeto pajamų planas įvykdytas 101,2 proc.

3 lentelė. Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto pajamos

(tūkst. Eur)

Eil. Nr.	Pajamų pavadinimas	Patikslintas 2016 m. pajamų planas	2016 m. įvykdymas	Įvykdyta +/- neįvykdyta -	Plano įvykdymas (proc.)	Pajamų struktūra pagal įvykdymą (proc.)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Mokesčiai	10693,2	10945,3	252,1	102,4	46,7
1.1.	Gyventojų pajamų mokestis (gautas iš VMI)	5552,2	5766,8	214,6	103,9	24,6
1.2.	Gyventojų pajamų mokestis savivaldybių išlaidų struktūros	2045,0	2178,8	133,8	106,5	9,3

	skirtumams išlyginti					
1.3.	Gyventojų pajamų mokestis savivaldybių pajamoms iš gyventojų pajamų mokesčio išlyginti	2182,0	2053,6	-128,4	94,1	8,8
1.4.	Turto mokesčiai	860,0	892,8	32,8	103,8	3,8
1.5.	Prekių ir paslaugų mokesčiai	54,0	53,3	-0,7	98,7	0,2
2.	Dotacijos	11079,5	11052,8	-26,7	99,7	47,1
2.1.	Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti	2346,0	2337,8	-8,2	99,7	10,0
2.2.	Mokinio krepšeliui finansuoti	5602,5	5602,5	0	100	23,9
2.3.	Kitos dotacijos	306,0	305,9	-0,1	99,9	1,3
2.4.	Kelių programos priežiūros lėšos	1079,7	1079,1	-0,6	99,9	4,6
2.5.	Dotacija įstaigos (Specialioji mokykla) išlaikymui	404,3	404,3	0	100	1,7
2.6.	Valstybės investicijų programa	166,0	166,0	0	100	0,7
2.7.	Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos	188,0	170,2	-17,8	90,5	0,7
2.8.	Bendrosios dotacijos kompensacija	987,0	987,0	0	100	4,2
3.	Kitos pajamos	289,4	334,8	45,4	115,7	1,4
4.	Pajamos už teikiamas paslaugas	1035,5	1016,5	-19,0	98,2	4,3
5.	Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	86,3	110,9	24,6	128,5	0,5
6.	Iš viso visi mokesčiai, dotacijos, pajamos ir sandoriai	23183,9	23460,3	276,4	101,2	100
7.	Paskolos	271,0	147,6	x	x	x
8.	Iš viso	23454,9	23607,9	x	x	x
9.	Praėjusių (2015 m.) lėšų likučiai		501,3	x	x	x

Išlaidos. Patikslintas Savivaldybės biudžeto išlaidų planas 23956,2 tūkst. Eur. Išleista 23586,2 tūkst. Eur. Išlaidų planas įvykdytas 98,5 proc. 2016 metais grąžinome 8111,0 Eur nepanaudotų specialiųjų tikslinių dotacijų, iš jų: 1113,45 Eur socialinei paramai mokiniams teikti, 5172,00 Eur socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti (laidojimo pašalpos), 1825,55 Eur socialinėms paslaugoms kompensuoti.

4 lentelė. Pasvalio rajono savivaldybės 2016 m. biudžeto išlaidos pagal funkcinę klasifikaciją
(tūkst. Eur)

Eil. Nr.	Išlaidos pagal funkcinę klasifikaciją	2016 m. patikslintas išlaidų planas	2016 m. išlaidų įvykdymas	Įvykdyta +/- neįvykdyta-	Plano įvykdymas (proc.)	Išlaidų struktūra pagal įvykdymą (proc.)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Bendrosios valstybės paslaugos	2746,6	2684,9	-61,7	97,8	11,4
2.	Gynyba	28,2	28,2	0	100	0,1
3.	Viešojo tvarka ir visuomenės apsauga	477,3	477,3	0	100	2,0
4.	Ekonomika	1976,0	1928,8	-47,2	97,6	8,2
5.	Aplinkos apsauga	87,5	71,2	-16,3	81,4	0,3
6.	Būstas ir komunalinis ūkis	1560,5	1514,6	-45,9	97,1	6,4
7.	Sveikatos apsauga	418,4	386,8	-31,6	92,4	1,6
8.	Poilsis, kultūra ir religija	2710,5	2659,4	-51,1	98,1	11,3
9.	Švietimas	9902,0	9838,1	-63,9	99,4	41,7
10.	Socialinė apsauga	3321,0	3268,8	-52,2	96,4	13,9
	Iš viso išlaidų	23228,0	22858,1	-369,9	98,4	
	Finansinių įsipareigojimų vykdymas (paskolų grąžinimas)	728,2	728,1	-0,1	99,9	3,1
	Iš viso	23956,2	23586,2	-370,0	98,5	100

5 lentelė. Pasvalio rajono savivaldybės 2016 m. biudžeto išlaidos pagal ekonominę klasifikaciją
(tūkst.Eur)

Eil. Nr.	Išlaidos pagal funkcinę klasifikaciją	2016 m. išlaidų planas	2016 m. išlaidų įvykdymas (kasinės išlaidos)	Įvykdyta +/- neįvykdyta -	Plano įvykdymas (proc.)	Išlaidų struktūra pagal įvykdymą (proc.)
1.	Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	13646,1	13598,3	-47,8	99,6	57,7
1.1.	Darbo užmokestis	10407,5	10371,1	x	x	x
1.2.	Socialinio draudimo įmokos	3238,6	3227,2	x	x	x
2.	Prekių ir paslaugų naudojimas	5097,0	4988,0	-109,0	97,8	21,1
2.1.	Mityba	315,5	313,2	x	x	x
2.2.	Medikamentai (darbuotojų sveikatos tikrinimas)	11,0	10,6	x	x	x
2.3.	Ryšių paslaugos	78,3	77,4	x	x	x
2.4.	Transporto išlaikymas	359,8	343,1	x	x	x
2.5.	Apranga ir patalynė	16,6	15,9	x	x	x
2.6.	Spaudiniai	48,5	47,2	x	x	x
2.7.	Kitos prekės	864,3	837,5	x	x	x
2.8.	Komandiruotės	12,6	10,3	x	x	x
2.9.	Miestų ir gyvenviečių viešasis ūkis	5,1	5,0	x	x	x
2.10.	Ilgalaikio materialiojo turto	759,9	756,7	x	x	x

	einamasis remontas					
2.11	Kvalifikacijos kėlimas	52,1	49,6	x	x	x
2.12	Komunalinės paslaugos	1147,6	1136,6	x	x	x
2.13	Kitos paslaugos	1425,7	1384,9	x	x	x
3.	Turto išlaidos	43,7	43,1	-0,6	98,6	0,2
3.1.	Sumokėtos palūkanos	43,7	43,1	x	x	x
4.	Socialinės išmokos	1486,7	1464,1	-22,6	98,5	6,2
4.1.	Socialinė parama (pašalpos)	1472,2	1452,9	x	x	x
4.2.	Darbdavių socialinė parama	14,5	11,2	x	x	x
5.	Kitos išlaidos	955,1	915,6	-39,5	95,9	3,9
5.1.	Kitiems einamiesiems tikslams	955,1	915,6	x	x	x
5.	Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	1999,4	1849,0	-150,4	92,5	7,8
5.1.	Materialiojo turto įsigijimo išlaidos	1950,2	1800,5	x	x	x
5.2.	Nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	49,2	48,5	x	x	x
6.	Išlaidos dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo	728,2	728,1	-0,1	99,9	3,1
6.1.	Paskolos (grąžintos)	728,2	728,1	x	x	x
7	Iš viso išlaidų	23956,2	23586,2	-370,0	98,0	100

Savivaldybės skola. Negrąžintų ilgalaikių paskolų likutis 2016 m. gruodžio 31 d. buvo 2814,7 tūkst. Eur. Suteikta garantijų – 15,8 tūkst. Eur. Per 2016 metus grąžinta 728,1 tūkst. Eur ilgalaikių paskolų, sumokėta 43,1 tūkst. Eur palūkanų. Per 2016 m. pasirašyta viena kreditavimo sutartis su DNB banku dėl ilgalaikės paskolos investiciniams projektams finansuoti 350,0 tūkst. Eur sumai.

Mokėtinios sumos. 2016 m gruodžio 31 d. Savivaldybės įstaigų savarankiškoms ir valstybės funkcijoms vykdyti lėšų mokėtinios sumos sudarė 322,9 tūkst. Eur.

6 lentelė. Mokėtinios sumos pagal asignavimų valdytojus

(tūkst. Eur)

Įstaigos pavadinimas	Mokėtina suma 2015-12-31	Mokėtina suma 2016-12-31	Skirtumas
1. Savivaldybės administracija	283,3	151,2	-132,1
2. Kontrolės ir audito tarnyba	0,2	0,4	0,2
3. Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	72,7	78,1	5,4
4. Pasvalio miesto seniūnija	4,2	4,2	0
5. Joniškėlio miesto seniūnija	2,0	0,2	-1,8
6. Pasvalio apylinkių seniūnija	0,2	2,0	1,8
7. Joniškėlio apylinkių seniūnija	2,2	3,5	1,3
8. Saločių seniūnija	2,3	4,0	1,7
9. Vaškų seniūnija	0,7	2,1	1,4
10. Krinčino seniūnija	1,7	0,7	-1,0
11. Pumpėnų seniūnija	1,2	0,3	-0,9
12. Pušaloto seniūnija	1,0	1,9	0,9
13. Daujėnų seniūnija	0,1	1,7	1,6

14. Namišių seniūnija	0,5	0,8	0,3
15. Priešgaisrinė tarnyba	0,7	1,6	0,9
16. Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka	2,8	0,1	-2,7
17. Pasvalio krašto muziejus	5,1	6,4	1,3
18. Pasvalio kultūros centras	7,2	2,1	-5,1
19. Grūžių vaikų globos namai	7,6	3,8	-3,8
20. Paslaugų ir užimtumo centras pagyvenusiems ir neįgaliesiems	1,7	2,2	0,5
21. Sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centras „Viltis“	0,5	0,6	0,1
22. Pasvalio Petro Vileišio gimnazija	13,3	7,1	-6,2
23. Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla	7,1	7,9	0,8
24. Pasvalio Svalios pagrindinė mokykla	5,1	3,9	-1,2
25. Joniškėlio G.Petkevičaitės–Bitės gimnazija	7,7	4,3	-3,4
26. Saločių Antano Poškos pagrindinė mokykla	2,9	1,3	-1,6
27. Vaškų gimnazija	2,5	3,8	1,3
28. Pumpėnų gimnazija	1,5	1,8	0,3
29. Pajiesmenių pagrindinė mokykla	3,3	2,4	-0,9
30. Daujėnų pagrindinė mokykla	1,0	3,9	2,9
31. Krinčino A.Vienažindžio pagrindinė mokykla	0,5	1,0	0,5
32. Pasvalio specialioji mokykla	1,2	2,1	0,9
33. Pasvalio visuomenės sveikatos biuras	0,1	0	-0,1
34. Pasvalio lopšelis-darželis „Žilvitis“	0,9	0,7	-0,2
35. Pasvalio lopšelis-darželis „Liepaitė“	3,5	2,6	-0,9
36. Narteikių mokykla-darželis „Linelis“	9,8	7,3	-2,5
37. Pasvalio lopšelis-darželis „Eglutė“	1,8	1,9	0,1
38 Pasvalio muzikos mokykla	0,4	0,6	0,2
40. Pasvalio sporto mokykla	13,6	1,9	-11,7
41. Pasvalio švietimo pagalbos tarnyba	0,7	0,5	-0,2
Iš viso	474,8	322,9	-151,9

7 lentelė. Mokėtinų sumų ataskaita pagal ekonominę klasifikaciją

(tūkst. Eur)

Išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas	Išlaidų pavadinimas	Mokėtinų sumos			
		biudžeto lėšos			
		likutis 2015-12-31	likutis 2016-12-31		
			iš viso	iš jų įvykdymo terminas praleistas daugiau kaip	
				10 dienų	45 dienas
1	2	3	4	5	6
2	Išlaidos	382,0	307,4	0,0	0,0
2 1	Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	22,5	19,3	0,0	0,0
2 1 1	Darbo užmokestis	3,0	14,3	0,0	x
2 1 1 1	Darbo užmokestis pinigais	3,0	14,3		x
	iš jų: gyventojų pajamų mokestis		2,0		x
2 1 2	Socialinio draudimo įmokos	19,5	5,0	x	0,0

2	1	2	1	1	1	Socialinio draudimo įmokos	19,5	5,0	x	
2	2					Prekių ir paslaugų naudojimas	110,0	121,4	0,0	0,0
2	2	1				Prekių ir paslaugų naudojimas	110,0	121,4	0,0	0,0
2	2	1	1	1	1	Mityba	9,7	6,0	x	
2	2	1	1	1	2	Medikamentai (ir darbuotojų sveikatos tikrinimas)	0,3		x	
2	2	1	1	1	5	Ryšių paslaugos	2,5	1,3	x	
2	2	1	1	1	6	Transporto išlaikymas	7,3	4,8	x	
2	2	1	1	1	7	Apranga ir patalynė			x	
2	2	1	1	1	8	Spaudiniai	0,2	0,1	x	
2	2	1	1	1	10	Kitos prekės	7,7	6,8	x	
2	2	1	1	1	11	Komandiruotės (transporto, apgyvendinimo, ryšio ir kitos komandiruotės išlaidos)	0,1			x
2	2	1	1	1	15	Ilgalaikio materialiojo turto einamasis remontas	7,7	26,9	x	
2	2	1	1	1	16	Kvalifikacijos kėlimas	0,2		x	
2	2	1	1	1	20	Komunalinės paslaugos	67,0	68,2	x	
2	2	1	1	1	30	Kitos paslaugos	7,3	7,3	x	
2	7					Socialinės išmokos (pašalpos)	72,7	77,5	x	0,0
2	7	2				Socialinė parama (soc. paramos pašalpos)	72,7	77,5	x	0,0
2	7	2	1	1	1	Socialinė parama pinigais	61,9	63,9	x	
2	7	2	1	1	2	Socialinė parama natūra	10,8	13,6	x	
2	7	3				Darbdavių socialinė parama	0,0	0,0	x	0,0
2	8					Kitos išlaidos	176,8	89,2	x	0,0
2	8	1	1			Einamiesiems tikslams	176,8	176,8	x	0,0
3						SANDORIAI DĖL MATERIALIOJO IR NEMATERIALIOJO TURTO BEI FINANSINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ VYKDYMAS	3488,0	2830,2	x	0,0
3	1					Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	92,8	15,5	x	0,0
3	1	1				Ilgalaikio materialiojo turto kūrimas ir įsigijimas	70,1	0,1	x	0,0
3	1	1	2			Pastatai ir statiniai	67,1	0,0	x	0,0
3	1	1	2	1	2	Negyvenamieji pastatai	1,0	0,0	x	
3	1	1	2	1	3	Kiti pastatai ir statiniai	66,1	0,0	x	
3	1	1	3			Mašinos ir įrenginiai	3,0	0,0	x	0,0
3	1	1	3	1	2	Kitos mašinos ir įrenginiai	3,0	0,0	x	
3	1	1	4			Vertybės	0,0	0,1	x	
3	1	2				Nematerialiojo turto kūrimas ir įsigijimas	0,7	0,7	x	0,0
3	1	2	1	1	2	Kompiuterinė programinė įranga, kompiuterinės programinės įrangos licencijos	0,7	0,0	x	

3	1	4				Ilgalaikio turto įsigijimas finansinės nuomos (lizingo) būdu	22,0	15,4	x	
3	3					Išlaidos dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų gražinimas)	3395,2	2814,7	x	
						IŠ VISO (2+3)	3869,8	3137,6	0,0	0,0

Strateginis planavimas. 2016 metais buvo vykdoma nuolatinė strateginio planavimo priežiūra ir vykdomas tęstinis Pasvalio rajono strateginis planavimas. Vykdamas Pasvalio rajono strateginį planavimą 2016 metų pradžioje buvo parengtas Pasvalio rajono savivaldybės 2016-2018 metų strateginis veiklos planas. Strateginis veiklos planas parengtas bendradarbiaujant su asignavimų valdytojais ir programų koordinatoriais. Administracijos direktoriaus 2016 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. DV-111 patvirtinti Pasvalio rajono strateginiai tikslai, programos ir programų koordinatoriai. Šiuo įsakymu numatyta, jog strateginį veiklos planą sudaro 9 programos.

Siekiant strateginį planavimą padaryti efektyvesnį Administracijos direktoriaus įsakymais pakoreguotas strateginio veiklos plano programų koordinatorių sąrašas, patvirtintos strateginio veiklos plano prioritetinės sritys ir sudaryta strateginio planavimo grupė. Konsultuojantis su strateginio planavimo grupe, Savivaldybės administracijos specialistais ir asignavimų valdytojais buvo parengtas 2017-2019 m. strateginis veiklos planas. Veiklos plano programos buvo papildytos naujomis priemonėmis, kai kurie vertinimo kriterijai papildyti lygių galimybių principu. Pradėtas rengti Savivaldybės administracijos 2017-ųjų metų veiklos planas.

V. SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS ASIGNAVIMAI

Pasvalio rajono savivaldybės administracijai 2016 metais buvo patvirtinta sąmata 5622,7 tūkst. Eur (neįvertinus ilgalaikių paskolų ir sumokėtų palūkanų), gauta asignavimų 5364,1 tūkst. Eur.

8 lentelė. Pasvalio rajono savivaldybės administracijos 2014–2016 m. biudžeto išlaidų įvykdymas pagal asignavimo šaltinius

Asignavimų šaltinis ir programos kodas*	Patvirtinta metams tūkst. Eur			Kasinės išlaidos tūkst. Eur			Economija, tūkst. Eur		
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
B01	2291,3	1914,0	2158,4	2256,1	1831,8	2079,0	-35,2	-82,2	-79,4
B02	8,7	8,1	9,1	8,0	8,1	9,0	-0,7	0	-0,1
B03	147,7	150,6	78,6	147,7	150,6	66,2	0	0	-12,4
B04	38,8	207,2	5,7	38,8	207,2	5,7	0	0	0
B05	226,2	291,1	550,9	223,2	286,8	540,2	-3,0	-4,3	-10,7
B05 (kelių priežiūros programos lėšos)	-	1181,9	1079,7	80,7	1181,9	1079,1	-	0	-0,6
B06	-	-	21,4	-	-	21,2	-	-	-0,2
B07	486,4	383,9	380,0	409,0	381,6	361,4	-77,4	-2,3	-18,6
B08	-	-	79,1	-	-	76,7	-	-	-2,4
B09	-	-	194,6	-	-	194,5	-	-	-0,1
S01	39,5	57,5	82,5	39,5	50,4	82,0	0	-7,1	-0,5
D01	323,2	332,6	255,6	320,5	323,6	255,5	-2,7	-9,0	-0,1
D06	423,7	291,6	294,0	423,7	291,6	294,0	0	0	0
D08	-	-	79,0	-	-	79,0	-	-	0
Z06	59,5	57,6	117,1	55,5	50,9	106,8	-4,0	-6,7	-10,3

Z07	1506,0	900,0	214,0	762,6	805,4	90,8	-743,4	-94,6	-123,2
K03	-	31,0	23,0	-	31,0	23,0	-	0	0
Iš viso	5551,0	5807,1	5622,7	4684,6	5600,9	5364,1	-866,4	-206,2	-258,6

*B - Biudžeto lėšos

*D – Valstybinėms, perduotoms savivaldybei funkcijoms skirtos lėšos

*Z- Biudžetas (kitos lėšos)

*K – Mokinio krepšeliui finansuoti skirtos lėšos

2014 m. Kelių priežiūros programos lėšos buvo gautos kaip pavedimų, o ne kaip biudžeto lėšos, todėl bendroje biudžeto išlaidų sąmatos apyskaitoje šios sumos neatsispindi. Taip pat 2014 m. nebuvo 08 ir 09 programų, todėl sudėtinga palyginti, kaip kito sumos kiekvienais metais pagal atskiras programas. Matyti, kad bendras Pasvalio rajono savivaldybės administracijos biudžetas (be seniūnijų ir palūkanų, kurias moka Finansų skyrius) 2016 m., palyginus su 2015 m., sumažėjo 184,4 tūkst. Eur. Tai lėmė, kad 102,2 tūkst. Eur buvo sumažintas Kelių priežiūros programos finansavimas ir sumažėjo paskolų poreikis investicijų projektams. 2016 m. panaudota 236,8 tūkst. Eur mažiau biudžeto lėšų negu 2015 m.

2014 m. ir 2015 m. nevyriausybinių organizacijų ir 2015 m. VšĮ „SSK“, buvo finansuojamos iš 04 programos, nuo 2016 m. atsirado 08 ir 09 programos, todėl 2016 m., palyginus su 2015 m., 04 programos finansavimas sumažėjo 201,5 tūkst. Eur.

9 lentelė. Pasvalio rajono savivaldybės administracijos 2015–2016 m. biudžeto išlaidų įvykdymas

Programos pavadinimas	Patvirtinta metams, tūkst. Eur		Kasinės išlaidos, tūkst. Eur		Economija, tūkst. Eur.	
	2015 m.	2016 m.	2015 m.	2016 m.	2015 m.	2016 m.
Administracija (1, 2, 3, 4, 8 programos)	2391,3	2510,3	2300,4	2430,1	-90,9	-80,2
Administracija (spec. programa)	57,5	82,5	50,4	82,0	-7,1	-0,5
Infrastruktūros objektų priežiūra ir modernizavimas (5 programa)	1473,0	1630,6	1468,5	1619,3	-4,5	-11,3
Investicijų programa (7 programa)	1223,2	594,0	1126,2	452,3	-97,0	-141,7
Melioracija (6 programa)	291,6	294,0	291,6	294,0	0	0
Aplinkosaugos programa (6 programa)		21,4		21,2		-0,2
Gamtos spec. programa (6 programa)	57,6	60,1	50,9	50,0	-6,7	-10,1
Melioracijos asociacijoms (6 programa)		57,0		56,8		-0,2
Sveikatos apsaugos politikos įgyvendinimo ir		194,6		194,5		-0,1

sporto programa (9 programa)						
Neformaliojo vaikų švietimo programa (3 programa)	31,1	90,0	31,1	78,2	0	-11,8
Organizacijų veiklos rėmimas (bendruomenių, religinių bendrijų, melioracijos asociacijų, policijos, jaunimo programų rėmimas ir kt.) (2,4, 8 programos)	312,9	88,2	312,9	85,7	0	-2,5
Iš viso	5807,1	5622,7	5600,9	5364,1	-206,2	-258,6

Biudžeto specialiosios programos lėšų sąmatoje 2016 m. buvo patvirtinta 82,5 tūkst. Eur, likutis 2016 m. sausio 1 d. 0,0 tūkst. Eur, gauta iš Finansų skyriaus per 2016 m. 82,0 tūkst. Eur, padaryta išlaidų 82,0 tūkst. Eur. Nepanaudoto lėšų likučio nėra.

Aplinkos apsaugos programos lėšos 50,0 Eur panaudotos taip: aplinkos kokybės gerinimo ir apsaugos priemonių įsigijimui 14,1 tūkst. Eur, repelentų įsigijimui – 9,2 tūkst. Eur, Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiajai programai finansuoti 8,5 tūkst. Eur, atliekomis užterštų teritorijų valymo ir sutvarkymo darbams – 8,9 tūkst. Eur, absorbentų įsigijimui – 2,0 tūkst. Eur, želdynų kūrimo ir tvarkymo darbams – 5,0 tūkst. Eur, kitoms aplinkos apsaugos priemonėms 2,3 tūkst. Eur (ugdyimo įstaigų projektams ir programoms remti, gamtine tematika rašantiems laikraščiams, žurnalams ir plakatams).

Nevyriausybinių organizacijų veiklai vykdyti buvo skirta 83,5 tūkst. Eur, panaudota 81,0 tūkst. Eur, iš jų policijos įstaigoms – 8,7 tūkst. Eur, jaunimo veiklai remti – 12,0 tūkst. Eur, vaikų vasaros stovykloms – 10,0 tūkst. Eur, religinėms bendrijoms – 17,5 tūkst. Eur, bendruomenėms 28,5 tūkst. Eur, karitatyvinei veiklai („Caritas“) – 4,3 tūkst. Eur.

Neformaliojo vaikų švietimo programų veiklai vykdyti buvo panaudota 78,2 tūkst. Eur.

Neįgaliųjų socialinei integracijai 2016 m. skirta ir panaudota 4,1 tūkst. Eur Savivaldybės biudžeto lėšų.

Melioracijos statinių asociacijų finansavimui (partnerio lėšos) – 56,8 tūkst. Eur Savivaldybės biudžeto lėšų.

Sporto klubams 2016 m. skirta ir panaudota 187 tūkst. Eur, iš jų VšĮ „SSK“ 110 tūkst. Eur.

10 lentelė. 2016 m. Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo ir valdymo išlaidų vykdymo ataskaita

Išlaidų pavadinimas	Patvirtinta metams tūkst. Eur			Apmokėtos išlaidos tūkst. Eur			Apmokėtos išlaidos 2015 m. lyg. su 2014 m. +, - tūkst. Eur.	Apmokėtos išlaidos 2016 m. lyg. su 2015 m. +, - tūkst. Eur.
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.		
Darbo užmokestis	969,5	968,8	992,0	963,2	956,5	990,8	-6,7	34,3
Socialinio draudimo įmokos	282,4	318,2	307,7	279,1	315,9	307,0	36,8	-8,9
Prekės ir paslaugos, iš jų:	388,0	467,8	396,5	361,8	387,2	367,7	25,4	-19,5

ryšių paslaugos	32,7	32,5	32,5	32,5	32,5	32,1	0,0	-0,4
transporto išlaikymas	45,2	59,1	30,6	44,4	34,9	27,4	-9,5	-7,5
spaudiniai	1,2	3,2	1,5	0,8	0,8	0,9	0,0	0,1
prekės	32,2	47,1	79,4	31,1	37,0	65,8	5,9	28,8
komandiruotės	4,0	5,3	5,9	3,0	4,3	4,1	1,3	-0,2
kvalifikacijos kėlimas	3,7	4,3	8,6	2,8	3,6	8,4	0,8	4,8
komunalinės paslaugos	54,4	48,2	27,6	38,6	32,8	25,6	-5,8	-7,2
ilgalaikio turto remontas	3,5	3,5	0,9	2,6	0,0	0,7	-2,6	0,7
kitos paslaugos	211,0	264,6	209,2	206,0	241,3	202,7	35,3	-38,6
Socialinės pašalpos	1,2	5,5	4,2	1,2	4,9	1,0	3,7	-3,9
Moksleivių pavėžėjimas			104,8			104,8		104,8
Kitiems einamiesiems reikalams	402,8	514,8	500,5	401,2	512,3	500,0	111,1	-12,3
Materialaus ir nematerialaus turto įsigijimas	35,9	29,0	64,9	35,6	29,0	63,1	-6,6	34,1
Iš viso	2079,8	2304,1	2370,6	2042,1	2205,8	2334,4	163,7	128,6

Didžiausią kitų paslaugų dalį sudarė: patalpų valymas, programų aptarnavimas, kopijavimo aparato priežiūra, būtų ūkio administravimo kaupimo lėšos, telekomunikacinės įrangos techninė priežiūra ir kt.

2016 m., palyginus su 2015 m. padidėjo išlaidos prekių įsigijimui, nes buvo nemažai kabinetų atnaujinti baldai, žaliuzės, spausdintuvai, skeneriai, nupirkti mobilieji telefonai, įsigytos statybinės medžiagos rūšio remontui ir kt.

2016 m. didžiausią išlaidų „Kitiems einamiesiems reikalams“ dalį sudarė Autobusų parko nuostolingi maršrutai – 495,2 tūkst. Eur. 2015 m. nuostolingiems maršrutams dengti skirta 466,7 tūkst. Eur, t. y. 28,5 tūkst. mažiau negu 2016 m.

Moksleivių pavėžėjimui 2016 m. skirta ir panaudota 104,8 tūkst. Eur. 2014 m. ir 2015 m. moksleivių pavėžėjimui skirtos lėšos atsispindėjo 03 programoje. 2015 m. lėšos moksleivių pavėžėjimui sudarė 144,8 tūkst. Eur, t. y. 40,0 tūkst. Eur daugiau negu 2016 m.

2016 m., palyginus su 2015 m., 34,1 tūkst. Eur padidėjo išlaidos ilgalaikio turto įsigijimui. Didžiausią padidėjusių išlaidų dalį sudarė automobilio lizingu įsigijimo pradinė įmoka, priekabos įsigijimo išlaidos. Taip pat 2016 m. nupirkti 15 naujų kompiuterių, įdiegtos ir atnaujintos programinės įrangos ir kt.

2016 m. įgyvendinant specialiąją programą, surinkta 90,6 tūkst. Eur. pajamų.

Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų likutis 2016 m. pradžiai buvo 10,7 tūkst. Eur, per 2016 metus gauta pajamų 51,2 tūkst. Eur, iš jų: iš už poliklinikos patalpų nuomą – 42,7 tūkst. Eur, 20 proc. nuo aplinkos teršimo mokesčių - 8,5 tūkst.

Išlaidos – 60,1 tūkst. Eur, iš jų mokyklų įvairių sveikatos programų vykdymui – 43,4 tūkst. Eur, Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų likutis 2016 m. pabaigai buvo 1,8 tūkst. Eur.

Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektui vykdyti 2016 m. skirta ir panaudota 36,0 tūkst. Eur, Neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektų vykdymui panaudota 2,1 tūkst. Valstybės biudžeto lėšų, būsto ir jo aplinkos pritaikymui neįgaliesiems panaudota 10,8 tūkst. Eur. Valstybės biudžeto lėšų.

Per 2016 metus buvo vykdomi projektai „Parama maisto produktais“. Į Administracijos sąskaitą pervesta 6,6 tūkst. Eur maisto produktų saugojimui ir kelionės išlaidų kompensavimui. 2016 m. nemokamai gauta maisto produktų už 127,7 tūkst. Eur, kurie išdalinti seniūnijų labiausiai skurstantiems asmenims – paramos gavėjams.

Savivaldybės administracijos finansinės ataskaitos už 2016 m. atitinka VSAFAS, kaip tai nustatyta Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 21 straipsnio 6 dalyje. Administracijos apskaita tvarkoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu ir Viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės standartais.

VI. INVESTICIJOS

Informacija apie Savivaldybės administracijos 2016 metais įgyvendinamus ir įgyvendintus projektus pateikiama 11 lentelėje.

11 lentelė. Įgyvendinti ir įgyvendinami projektai, parengti investiciniai projektai bei pateiktos paraiškos finansavimui gauti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų, Lietuvos valstybės biudžeto (VIP), bei kitų Lietuvos ir Europos Bendrijų programų

Projekto (veiklos) pavadinimas	Finansavimo šaltinis	Planuojamas biudžetas, tūkst. Eur	Pastabos
„Pasvalio miesto viešosios infrastruktūros plėtros II etapas“	ES Struktūriniai fondai, Lietuvos valstybės biudžeto ir Savivaldybės lėšos	336,0	Projektas įgyvendinamas
„Pasvalio rajono savivaldybės socialinio būsto fondo plėtra“	ES Struktūriniai fondai, Lietuvos valstybės biudžeto ir Savivaldybės lėšos	276,1	Projektas įgyvendinamas
„Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra Pasvalio rajone“	ES Struktūriniai fondai, Lietuvos valstybės biudžeto ir Savivaldybės lėšos	214,7	Pateikta paraiška
„Pasvalio miesto Biržų gatvės rekonstravimas I etapas“	Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai, Lietuvos valstybės biudžeto ir Savivaldybės lėšos	693,3	Pateikta paraiška
„Dviračių transporto infrastruktūros plėtra Taikos ir Mūšos gatvėse Pasvalio mieste“	ES Struktūriniai fondai, Lietuvos valstybės biudžeto ir Savivaldybės lėšos	76,2	Pateikta paraiška
„Joniškėlio miesto viešosios infrastruktūros plėtra“	ES Struktūriniai fondai, Lietuvos valstybės biudžeto ir Savivaldybės lėšos	853,0	Pateikta paraiška
„Kraštovaizdžio formavimas ir ekologinės būklės gerinimas Joniškėlio dvaro parke“	ES Struktūriniai fondai, Lietuvos valstybės biudžeto ir Savivaldybės lėšos	420,5	Pateikta paraiška
„Užterštos sandėlio teritorijos Pasvalio r. sav., Pumpėnų sen., Kriklinių mstl., sutvarkymas“	ES Struktūriniai fondai, Lietuvos valstybės biudžeto ir Savivaldybės lėšos	83,3	Pateikta paraiška
„Pasvalio krašto muziejus – modernus kultūros populiarinimo, edukacijos ir relaksacijos centras“	ES Struktūriniai fondai, Lietuvos valstybės biudžeto ir Savivaldybės lėšos	337,5	Pateikta paraiška
Pasvalio rajono Daujėnų miestelio viešosios	Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir	245,0	Pateikta paraiška

infrastruktūros atnaujinimas	Savivaldybės biudžeto lėšos		
Pasvalio rajono Krinčino miestelio viešosios infrastruktūros atnaujinimas	Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Savivaldybės biudžeto lėšos	148,0	Pateikta paraiška
Pasvalio rajono Pušaloto miestelio viešosios infrastruktūros atnaujinimas	Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Savivaldybės biudžeto lėšos	206,2	Pateikta paraiška
Pasvalio rajono Raubonių gyvenvietės viešosios infrastruktūros atnaujinimas	Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Savivaldybės biudžeto lėšos	243,4	Pateikta paraiška
Pasvalio rajono Saločių miestelio viešosios infrastruktūros atnaujinimas	Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Savivaldybės biudžeto lėšos	246,0	Pateikta paraiška
„Sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas Pasvalio rajono savivaldybės jaunimui“	Norvegijos finansinis mechanizmas	72,6	Projektas įgyvendintas
Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos Pasvalyje, P. Vileišio g. 7, vidaus patalpų modernizavimas	Lietuvos valstybės biudžeto lėšos(VIP)	1 231,0	Projektas įgyvendinamas 2016 metais gautas finansavimas ir atlikta darbų už 103,0 tūkst. Eur Iš viso atlikta darbų už 296,0 tūkst. Eur
VšĮ Pasvalio ligoninės I aukšto gydomojo korpuso renovacija	Lietuvos valstybės biudžeto lėšos(VIP)	544,0	Projektas įgyvendintas. 2016 metais gautas finansavimas ir atlikta darbų už 166,0 tūkst. Eur

2016 metų laikotarpiu buvo pateiktos trys paraiškos pagal INTERREG V-A Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimo per sieną programą: Modernaus tarpvalstybinio vaikų ir jaunimo verslumo kompetencijų ugdymo tinklo bibliotekose kūrimas, Jaunimo verslumo skatinimas Kauno rajono, Panevėžio apskrities ir Žiemgalos regiono profesinėse mokyklose ir Inovatyvūs turizmo produktai, kaip įrankiai kultūros paveldo objektų ir jų aplinkos plėtrai. Modernaus tarpvalstybinio vaikų ir jaunimo verslumo kompetencijų ugdymo tinklo bibliotekose paraiška patvirtinta, laukiama finansavimo. Ataskaitiniais metais pateikta viena paraiška (Migrantų krizės valdymas: faktai, iššūkiai ir galimi pasiūlymai) tarptautinių projektų įgyvendinimui pagal Europos Sąjungos programą „Europa piliečiams“ bendradarbiaujant su Latvijos Respublikos Iecavos, Lenkijos Respublikos Žorų, Prancūzijos Respublikos Lievino, Vokietijos Respublikos Obernkircheno savivaldybėmis ir Švedijos karalystės Giotenės komuna. Projektas pateiktas pagal 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo programą ir gavęs finansavimą „Sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas Pasvalio rajono savivaldybės jaunimui“, 2016 metų laikotarpiu buvo įgyvendintas 100 procentų.

VII. VIEŠIEJI PIRKIMAI

Per 2016 metus Pasvalio rajono savivaldybės administracija kartu su seniūnijomis atliko 3092 prekių, paslaugų ir darbų viešuosius pirkimus, iš kurių 54 atlikti naudojantis Centrinės perkančiosios organizacijos katalogu, visi likusieji – supaprastinti pirkimai.

Per ataskaitinius metus parengta ir Viešųjų pirkimų tarnybai pateikta: 12 viešųjų pirkimų procedūrų ataskaitų, 6 įvykdytos ar nutrauktos pirkimo sutarties ataskaitos.

Pasvalio rajono savivaldybės administracija, siekdama užtikrinti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 15¹ straipsnio ir 91 straipsnio 1 dalies nuostatų įgyvendinimą, 59 viešuosius pirkimus atliko Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos priemonėmis bei 1 viešąjį pirkimą – iš neįgalųjų socialinių įmonių ir socialinių įmonių.

VIII. TURTO VALDYMAS

2016 metais buvo vykdoma Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto inventorizacija, rengiamos žemės sklypų kadastrinių matavimų bylos, įregistruojamos Savivaldybės vardu nuosavybės teisės į nekilnojamąjį turtą, atlikti kai kurių pastatų kadastrinių matavimų patikslinimai.

2016 metais nurašyti fiziškai nusidėvėję 5 pastatai, Savivaldybės tarybos sprendimais nurašyta valstybės ilgalaikio ir trumpalaikio turto už 9 123 Eur. Viešo aukciono būdu parduota Savivaldybės ir valstybės turto už 6 865 Eur, surengti 9 nekilnojamojo turto pardavimo vieši aukcionai – parduoti 3 nekilnojamieji daiktai už 29 210 Eur.

Pagal panaudos sutartis perduota patalpų, kurių bendras plotas – 2 416 kv. m, kito ilgalaikio turto, kurio pradinė vertė – 75 669 Eur, trumpalaikio materialiojo turto, kurio įsigijimo vertė – 54 012 Eur, sudarytos 25 turto panaudos sutartys. Viešo konkurso būdu 4 nuomininkams išnuomotas Savivaldybės negyvenamosios patalpos, kurių bendras plotas – 96,46 kv. m.

2016 metais Savivaldybė iš ministerijų ir kitų organizacijų neatlygintinai gavo ilgalaikio materialiojo ir trumpalaikio turto – už 105 658 Eur, kuris perduotas rajono švietimo ugdymo įstaigoms ir Mariaus Katiliškio viešajai bibliotekai. Gauti 2 mokykliniai autobusai, kurie perduoti Pajiešmenių pagrindinei mokyklai ir Vaškų gimnazijai.

IX. SOCIALINIS BŪSTAS

Per 2016 metus gauti 24 asmenų ir šeimų prašymai įrašyti į Šeimų ir asmenų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, sąrašus. 2016 m. gruodžio 31 d. asmenų ir šeimų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, sąrašuose buvo įrašyti 85 asmenys ar šeimos (193 asmenys): iš jų jaunų šeimų sąrašė – 20 (51 asmuo), neįgalių, asmenų, sergančių lėtinių ligų, įrašytų į Vyriausybės ar jos įgalioto institucijos patvirtintą sąrašą, sunkiomis formomis, ir šeimų, kuriose yra tokių asmenų – 10 (17 asmenų), asmenų auginančių tris ir daugiau vaikų (įvaikių) – 12 (54 asmenys), likusių be tėvų globos asmenų – 4 (5 asmenys), bendrajame sąrašė – 38 (62 asmenys), socialinio būsto nuomininkų, turinčių teisę į būsto sąlygų pagerinimą, sąrašą – 1 (4 asmenys).

Per 2016 metus socialinis būstas suteiktas dešimčiai asmenų ir šeimų.

Su VšĮ Centrine projektų valdymo agentūra pasirašyta sutartis dėl projekto „Pasvalio rajono savivaldybės socialinio būsto fondo plėtra“ įgyvendinimo. Projekto įgyvendinimo laikotarpiu planuojama įsigyti 15 socialinių būstų (9 – vieno kambario, 4 – dviejų kambarių ir 2 – trijų kambarių butus) Pasvalyje.

X. KULTŪROS PAVELDAS

Su Kultūros paveldo centro bei Kultūros paveldo departamento Panevėžio skyriaus specialistais buvo tikslinamos kultūros paveldo objektų vertingosios savybės. 3 objektams suteikta teisinė apsauga, 3 objektams panaikinta teisinė apsauga, 18 objektų patikslinti apskaitos duomenys.

Kultūros paveldo departamento Panevėžio skyriui pateikti 45 paveldo objektų būklės patikrinimo aktai.

Bendradarbiaujant su Kultūros paveldo departamentu, VĮ „Lietuvos paminklai“ ir Raubonių bendruomene vykdyti Raubonių vandens malūno–karšyklos–verpyklos atkūrimo darbai: parengtas Kapitalinio remonto ir paskirties keitimo į muziejų techninis projektas. Pateiktas projektinis pasiūlymas dėl projekto „Kraštovaizdžio formavimas ir ekologinės būklės gerinimas Joniškėlio dvaro parke“ įgyvendinimo ir pradėta rengti finansavimo paraiška. Kartu su partneriais pateikta projekto „Biržų, Kupiškio, Pasvalio ir Rokiškio rajonų savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra“ paraiška, taip pat Joniškėlio dvaro rūmų ofisinės pirmojo aukšto kapitalinio remonto finansavimo paraiška.

Restauruotas Joniškėlio dvaro sodybos rūmų krosnis-židinys. Atlikti holokausto memorialų atnaujinimo darbai Žadeikių miške, sutvarkytos Vaškų žydų senosios kapinės, Migonių piliakalnis. Atlikti kitų paveldo objektų priežiūros darbai seniūnijose. Įrengta 11 informacinių ženklų su nuoroda į paveldo objektą. Atlikti archeologiniai tyrinėjimai Pušaloto ir Kyburių kapinynuose.

Sudaryta Pasvalio r. nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba, patvirtinti jos nuostatai.

Suorganizuoti „Europos paveldo dienų“, „Europos žydų kultūros dienų“ renginiai.

XI. EKOLOGIJA, GAMTOS APSAUGA, ŽELDYNAI

Įgyvendinus projektus „Lėvens upės būklės gerinimas Pasvalio mieste“ ir „Lėvens upės ir jos tvenkinio būklės gerinimas Pasvalio mieste“, tęsiama šių vandens telkinių stebėseną, kurios metu tiriamos vandens fizinės – cheminės ir biologinės savybės, upės vagoje ir tvenkinyje, šienaujami makrofitai, vykdoma Savivaldybės aplinkos kokybės stebėseną, kurios metu tiriama požeminių ir paviršinių vandenų, oro kokybė, triukšmas, kraštovaizdis.

Pumpėnų miestelyje buvo pastatyta nuotekų valykla, vandens gerinimo įrenginiai, vandentiekio ir nuotekų tinklai, Joniškėlio mieste pastatyti vandens gerinimo įrenginiai, Gulbinėnų ir Kiburių kaimuose išgręžti nauji vandens gręžiniai, sumontuota nuotekų siurblinė Pasvalyje Kalno gatvėje, atstatyti vandentiekio ir nuotekų tinklai Saločių miestelyje.

Buvo surinkta 5460 t įvairių komunalinių atliekų, iš kurių 410 t pakuočių ir kitų antrinių žaliavų, kurios buvo perdirbtos arba kitaip panaudotos, surinkta ir į utilizavimo įmones išvežta 520 kg itin pavojingų šešėlinių atliekų, viešojo atliekų tvarkymo paslauga padidėjo 2 proc.

Saugoma ir gausinama flora. Individualiomis apsaugos priemonėmis apsaugota 15 ha ąžuoliukų, o 17,7 ha ąžuoliukų apsaugota plastikine tvora, miestų ir kaimų želdynų teritorijose pasodinta apie 3020 vnt. įvairių želdinių, įrengtas vandens lygio ir debito matavimo įrenginys Žalsvajame šaltinyje, 14,15 ha plote toliau buvo naikinamas invazinis pavojingas augalas Sosnovskio barštis, ardamos bebrų užtvankos. Buvo organizuotas Gražiausiai tvarkomos sodybos, įmonės, daugiabučio namo aplinkos tvarkymo konkursas.

XII. ŽEMĖS ŪKIS

2016 metais į Ūkininkų ūkių registrą įregistruoti 22 ūkininkų ūkiai, išregistruota 111 ūkių. Metų pabaigoje Ūkininkų ūkio registre buvo įregistruoti 2175 ūkininkų ūkiai. Pastebima tendencija, kad kasmet ženkliai mažėja besikreipiančių įregistruoti ūkininko ūkį.

12 lentelė. 2014–2016 m. į Ūkininkų registrą įregistruota naujų ūkininkų

Metai	2014	2015	2016
Įregistruota ūkininkų skaičius, vnt.	106	81	22

Padėta užpildyti 214 paraiškų bitininkams dėl kompensacijos už papildomą bičių maitinimą ir 14 paraiškų pagal KPP priemonę „Parama bitininkystės sektoriui“. Pasvalio rajone yra užregistruoti 308 bitynai, iš jų 1 ekologinis.

Visų duomenų, reikalingų sudaryti draudimo sutartis, paruošimą ir persiuntimą draudimo kompanijos tarpininkams atliko Žemės ūkio skyriaus specialistai. Pasėlių draudime dalyvavo 17 žemės ūkio subjektų, iš kurių surinkti reikalingi dokumentai apskaičiuoti draudimo įmokų daliniam kompensavimui, duomenys suvesti į sistemą. Apdrausta **7055** ha žemės ūkio naudmenų, metinė draudimo suma – 4,24 mln. Eur.

Buvo skaičiuojamas lėšų poreikis daliai palūkanų kompensuoti už ūkininkų paimtus kreditus investiciniams projektams vykdyti, žemės ūkio paskirties žemei įsigyti ir trumpalaikiam turtui įsigyti. Valstybės pagalba kreditų palūkanoms kompensuoti pasinaudojo 7 žemės ūkio subjektai. Paramos suma, pateikta apmokėti Nacionalinei mokėjimo agentūrai, sudarė 2,7 tūkst. eurų.

Smulkieji ūkininkai buvo informuoti apie galimybę pasinaudoti rėmimo priemone pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonę „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritį „Parama smulkiesiems ūkiams“. Paruoštos ir užpildytos 4 paraiškos ir 4 verslo planai.

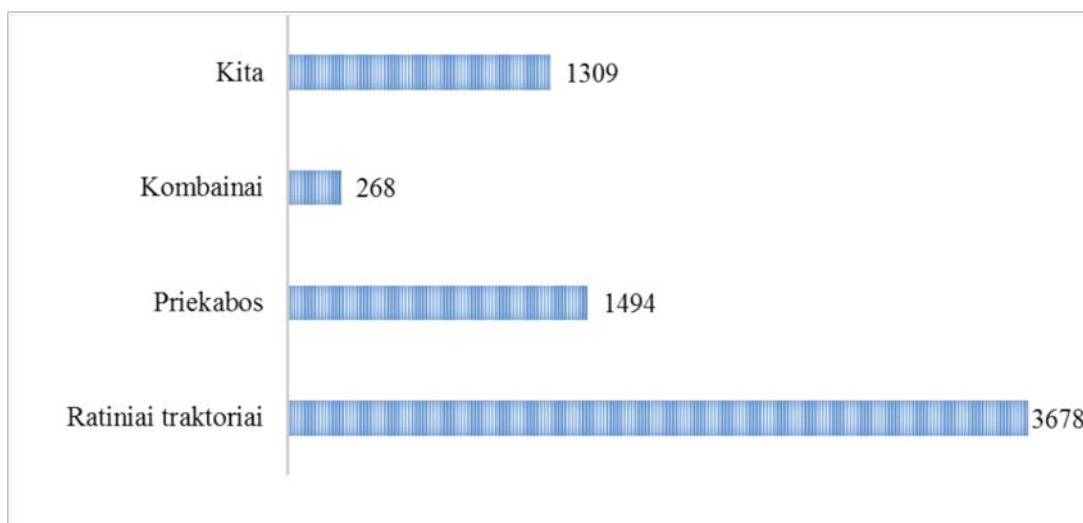
Žemės ūkio ir kaimo verslo valdų registro informacinėje sistemoje įregistruotos/atnaujintos 189 valdos, suformuota išregistravimo prašymų – 32.

Priimtos 2175 subjektų paraiškos tiesioginėms išmokoms gauti. Iš viso deklaruota 83835 ha žemės ūkio naudmenų. Žemės ūkio skyriaus specialistai 285 subjektams įbraižė deklaruojamus laukus ir užpildė tiesioginių išmokų paraiškas. Rajono ūkininkai gaus apie 13,2 mln. eurų tiesioginių išmokų. Pateiktų paraiškų skaičius kasmet mažėja (13 lentelė).

13 lentelė. Priimtų paraiškų tiesioginėms išmokoms gauti skaičius 2014–2016 m.

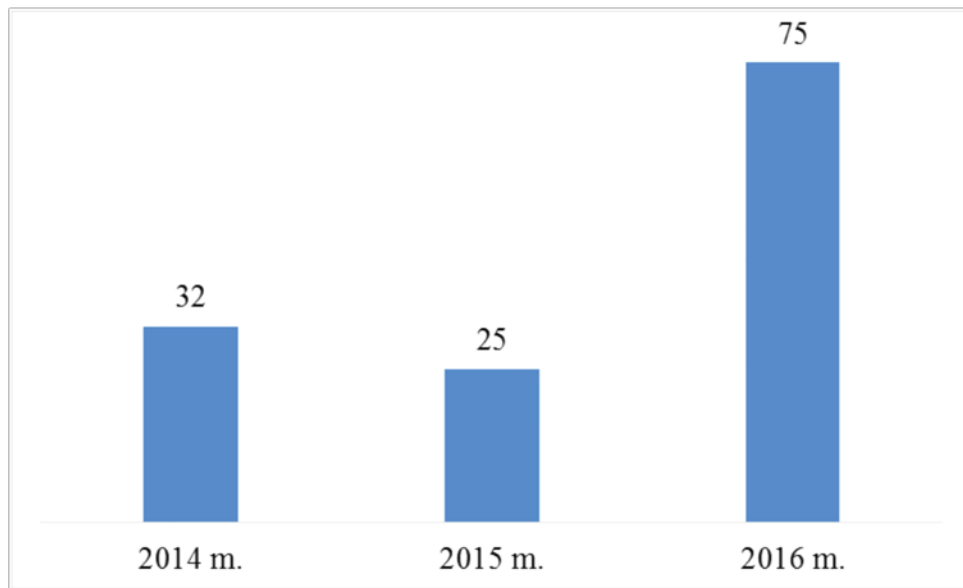
Metai	2014	2015	2016
Priimta paraiškų, vnt.	2387	2285	2232

Pasvalio rajono žemės ūkio parke yra 6749 vnt. ūkio technikos, iš jų 55 proc. ratiniai traktoriai. Informacija apie registruotą žemės ūkio techniką pateikiama 6 paveiksle.

6 pav. Registruotos žemės ūkio technikos skaičius

Vykdam traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registravimą, išregistravimą, duomenų keitimą ir technines apžiūras, registracijos liudijimų ir techninių apžiūrų talonų dublikatų išdavimą, įregistruota 198 vnt. traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų. Išregistruota 22 vnt. technikos, dauguma kaip nebetinkamos eksploatuoti. Registro duomenų keitimas atliktas 232 vnt. traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų. Atlikta 1127 traktorių ir kitų žemės ūkio mašinų techninių apžiūrų. Praėjusiais metais įregistruota 75 vienetai naujos technikos. Skaičiaus didėjimui tikriausiai įtakos turėjo variklio išmetamųjų teršalų ribojimo reikalavimų pakeitimai, įsigalioję 2016 m. rugsėjo 30 d., nes įmonės, prekiaujančios žemės ūkio technika, prisiregistravo techniką nespėję jos parduoti. Vien rugsėjo 29–30 dienomis buvo užregistruota 24 vnt. naujos technikos. Informacija apie įregistruotą naują techniką 2014–2016 m. pateikiama 7 paveiksle.

7 pav. Įregistruota naujos technikos 2014–2016 m.

2016 metais buvo toliau įgyvendinama priemonė „Kaimo atnaujinimas ir plėtra“ pagal veiklos sritį „Asbestinių stogų keitimas“. Padedant Savivaldybės administracijos specialistams užpildyta ir pateikta Nacionalinei mokėjimo agentūrai 16 rajono savivaldybės gyventojų paraiškos dėl asbestinių gyvenamųjų namų stogų keitimo.

XIII. MELIORACIJA

Pasvalio rajonui 2016 metams iš skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų žemės ūkio ministerijos kuruojamoms valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms (melioracijai) atlikti skirta 294 tūkst. eurų.

2016 m. baigtas vykdyti Pasvalio rajono Yslikio sausinimo sistemos griovių I-8, I-8-2, I-8-4 ir jų statinių remonto darbų projektas. Suremontuota 6,77 km griovių (išvalytos sąnašos, nukirsti krūmai, nušienauta), pakeista 87 vnt. drenažo žiočių.

Įvykdytas Pasvalio rajono Mikoliškio kadastro vietovės griovio Ž-11 ir jo statinių remonto darbų projektas. Suremontuota 3,435 km griovių, pakeista 27 vnt. žiočių, suremontuotos 2 vandens pralaidos.

Vykdytas Pasvalio rajono magistralinių melioracijos griovių remonto projektas. Suremontuota 18,03 km griovių (išvalytos sąnašos, nukirsti krūmai, nušienauta, išvalytos pralaidos).

Atliktas melioracijos statinių vektorizavimas ir duomenų rinkinio rengimas pagal MelGis mini specifikaciją Pušaloto, Nakiškių, Narteikių, Norgėlių, Sabonių, Grūžių, Jurgėnų kadastrinėse vietovėse. Iš viso vektorizuota 20490,46 ha.

Pagal ūkininkų ir žemės sklypų savininkų prašymus, gavus valstybės įmonės Valstybės žemės fondo Melioracijos skyriaus inspektoriaus suderinimus, atlikti 16 vnt. avarinių melioracijos statinių remonto darbų. Atlikta 5 vnt. melioracijos statinių remonto darbų gyvenvietėse.

Pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklą „Parama žemės ūkio vandentvarkai“ užbaigti 3 Pasvalio rajono melioracijos sistemų naudotojų asociacijų vykdomi melioracijos sistemų rekonstrukcijų projektai, įgyvendinus šiuos projektus pagerintas melioracijos sistemų veikimas 363 ha plote. Šiuose projektuose Pasvalio rajono savivaldybė dalyvavo kaip partneris.

XIV. TERITORIJŲ PLANAVIMAS IR ŪKIO PLĖTRA

2016 metais išduoti 78 statybą leidžiantys dokumentai, iš jų: 45 statybos leidimai ir 33 rašytiniai pritarimai.

Reklaminės veiklos subjektams teikta informacija išorinių reklamų įrengimo ir leidimo išdavimo klausimais. Išduota 20 leidimų išorinei reklamai įrengti.

Vykdam statinių naudojimo priežiūrą, 2016 metais patikrinta daugiau kaip 200 statinių, iš jų - 44 ypatingi. Surašyti 122 statinio techninės priežiūros patikrinimo aktai, nustatyti 24 naudojimo priežiūros pažeidimai.

Fiziniams ir juridiniams asmenims išduoti 108 vnt. įvairios GIS medžiagos dėl bazinių ir specialiųjų žemėlapių sudarymo bei atnaujinimo. Paruošta ir išduota 213 fragmentų su ortofoto bei topografinė medžiaga. Į GIS sistemą įtraukta 750 naujų objektų. Nuolat vektorizuojami/konvertuojami sukaupiti duomenys. Kuriama ir nuolat papildoma Pasvalio miesto komunikacijų eksplikacijų duomenų bazė. Minėta duomenų bazė skelbiama internetinėje aplinkoje, pasiekiamoje kiekvienam suinteresuotam asmeniui. Administruojama ir pildoma REGIA programa.

Organizuotas Želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo komisijos darbas. Iš fizinių ir juridinių asmenų gauti ir išnagrinėti 122 prašymai, surašyti 59 Želdinių apžiūros ir vertinimo aktai, išrašyti bei suderinti 74 Leidimai saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbams.

Pateikti duomenys želdinių paskelbimui Valstybės saugomais gamtos objektais Saugomų teritorijų ir Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymų nustatyta tvarka. Valstybės saugomais gamtos paveldo objektais nutarta paskelbti Saločių parko vinkšną ir Liukpetrių kaimo ažuolą.

20 arų gėlynų suprojektuoti pavasarinio, vasarinio ir rudeninio apželdinimo planai. Organizuotas ne tik vienmečių gėlių įsigijimas, tačiau rūpintasi ir sumedėjusių augalų įsigijimu, atvežimu, pasodinimu; apželdinamiems plotams parinkti dekoratyviniai medžiai ir krūmai.

Pasvalio m. Taikos gatvės daugiamečių gėlių gėlynas

Iš Savivaldybės biudžeto lėšų buvo naujai įrengtas apšvietimas daliai gatvių Namišių seniūnijos Kiemėnų kaime, Pasvalio apyl. seniūnijos Žadeikių kaime, Vaškų seniūnijos Tetirvinių kaime. Taip pat daliai gatvių Pušaloto seniūnijos Mikoliškio, Kauklių, Deglėnų kaimuose. Pasvalio m. Dvareliškių gatvėje įrengta vandens tiekimo sistema. Taip pat buvo remontuojamas Pasvalio kultūros centro pastatas Pasvalio m. Pasvalio ligoninėje buvo suremontuotos operacinės patalpos. Panaudojant Valstybės investicijų programos ir Savivaldybės biudžeto lėšas, baigtas remontuoti Pasvalio ligoninės gydomojo korpuso pirmas aukštas. Taip pat P. Vileišio gimnazijoje rekonstruota sporto salė su pagalbinėmis patalpomis, įrengta patalpų ventiliacija.

Iš Kelių priežiūros ir plėtros programos 2016 metais buvo gauta 869,7 tūkst. Eur vietinės reikšmės keliams (gatvėms) tiesti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti ir 210 tūkst. Eur tikslinio finansavimo lėšų kurios panaudotos Pasvalio apylinkių seniūnijos vietinės reikšmės kelio Nr. Ps-051, kuris jungia valstybinės reikšmės rajoninius kelius Nr. 3101 Pasvalys–Vabalninkas ir Nr. 3125 Diliauskai–Kiemeliai ir Joniškėlio apylinkių seniūnijos vietinės reikšmės kelio Nr. Ps-017 ir Nr. J-051, kuris jungia valstybinės reikšmės krašto kelią Nr. 150 Šiauliai–Pakruojis–Pasvalys su Joniškėlio miestu kapitalinio remonto darbams. Įgyvendinant 2016 metų Kelių priežiūros ir plėtros programą buvo atlikti 31 viešieji pirkimai priežiūros ir remonto darbams. Atlikti darbai:

- Stoties gatvės šaligatvių kapitalinis remontas 72,2 tūkst. Eur.
- Melioratorių gatvės šaligatvių kapitalinis remontas 24,0 tūkst. Eur.
- Automobilių stovėjimo aikštelės Taikos gatvėje prie Taikos g. namų Nr. 11 ir Nr. 13 kapitalinis remontas 53,8 tūkst. Eur.
- Šviesoforo posto Vilniaus–Stoties–Joniškėlio gatvių sankryžoje nauja statyba 43,6 tūkst. Eur.
- Automobilių stovėjimo aikštelė Gėlių gatvėje prie gyvenamųjų namų Nr. 3A ir Nr. 5B nauja statyba 89,4 tūkst. Eur.
- Kraštų kaimo Gamyklos gatvės kapitalinis remontas 42,6 tūkst. Eur.
- Talačkonių kaimo Auriliškių gatvės kapitalinis remontas 27,4 tūkst. Eur.
- Ustukių kaimo Parko gatvės kapitalinis remontas 25,7 tūkst. Eur.
- Meškalaukio kaimo Joniškėlio gatvės kapitalinis remontas 43,3 tūkst. Eur.
- Automobilių stovėjimo aikštelės prie Girsūdų bendruomenės namų įrengimas 13,0 tūkst. Eur.
- Pasvalio miesto gatvių su asfaltbetonio danga priežiūra (išdaužų užtaisymas) 76,9 tūkst. Eur.
- Pėsčiųjų perėjų apšvietimo įrengimas Panevėžio gatvėje prie Smegduobių parko 11,6 tūkst. Eur.
- Pasvalio rajono vietinės reikšmės kelių su žvyro danga greideriavimas 112,5 tūkst. Eur.
- Pasvalio apylinkių seniūnijos vietinės reikšmės kelio Nr. Ps-051, kuris jungia valstybinės reikšmės rajoninius kelius Nr. 3101 Pasvalys–Vabalninkas ir Nr. 3125 Diliauskai–Kiemeliai kapitalinis remontas 140,0 tūkst. Eur.
- Joniškėlio apylinkių seniūnijos vietinės reikšmės kelio Nr. Ps-017 ir Nr. J-051, kuris jungia valstybinės reikšmės krašto kelią Nr. 150 Šiauliai–Pakruojis–Pasvalys su Joniškėlio miestu kapitalinis remontas 70,0 tūkst. Eur.

XV. SOCIALINĖ PARAMA

• Piniginė socialinė parama

Piniginė socialinė parama teikiama iš trijų finansavimo šaltinių: Valstybės biudžeto, Valstybės biudžeto tikslinės dotacijos savivaldybės biudžetui, Savivaldybės biudžeto.

Lietuvos Respublikos išmokų vaikams bei Valstybinės šalpos išmokų įstatymais nustatytos **išmokos skiriamos ir mokamos iš Valstybės biudžeto lėšų**. Socialinių paslaugų priežiūros ir audito departamentas prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos su Savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyriumi (toliau – Skyrius) yra sudaręs sutartis dėl šių lėšų pervedimo ir naudojimo. Duomenys apie šiais įstatymais nustatytų išmokų mokėjimą pateikiami 14 lentelėje.

14 lentelė. Socialinių išmokų ir kitos paramos mokėjimas iš Valstybės biudžeto
2014–2016 metais

Išmokos pavadinimas	2014 m.		2015 m.		2016 m.	
	Gavėjų skaičius	Sunaudota lėšų, tūkst. Eur	Gavėjų skaičius	Sunaudota lėšų, tūkst. Eur	Gavėjų skaičius	Sunaudota lėšų, tūkst. Eur
1. Išmokos vaikams:	1974	649,2	1868	650,4	1732	630,3
1.1. vienkartinė išmoka vaikui gimus	242	100,2	274	114,4	273	114,1
1.2. išmoka vaikui (<i>vidutinis gavėjų skč. per mėn.</i>)	1462	308,6	1346	269,8	1158	242,1
1.3. išmoka privalomosios tarnybos kario vaikams	-	-	-	-	-	-
1.4. globos (rūpybos) išmoka Iš jų Grūžių v. g. n. (<i>vidutinis gavėjų sk. per mėn.</i>)	141 24	178,0 37,0	139 31	207,2 11,2	126 32	189,8 13,3
1.5. Globos (rūpybos) tikslinis priedas(<i>vidutinis gavėjų sk. per mėn.</i>)	2	23,5	2	24,4	72	50,2
1.6. vienkartinė išmoka būstui įsigyti arba įsikurti	13	32,1	8	27,2	13	27,3
1.7. vienkartinė išmoka nėščiai moteriai(<i>vidutinis gavėjų sk. per mėn.</i>)	90	6,8	99	7,4	90	6,8
2. Valstybinės šalpos išmokos: (<i>vidutinis gavėjų sk. per mėn.</i>)	1622	2508,6	1690	2600,5	1686	2752,5
2.1. socialinė pensija paskirta iki 1995-01-01	-	-	-	-	-	-
2.2. šalpos pensija neįgaliajam	289	533,6	293	551,4	306	597,3
2.3. šalpos pensija neįgaliajam vaikui iki 18 m.	172	304,9	180	324,6	173	339,3
2.4. šalpos pensija daugiavaikai motinai	1	0,2	-	-	-	-
2.5. šalpos našlaičių pensija	69	42,0	69	42,0	70	45,2
2.6. šalpos pensija sukačius pensiniam amžiui	77	78,9	79	78,6	79	87,2
2.7. slaugos išlaidų tikslinė kompensacija	350	1067,5	348	1088,7	345	1138,8

2.8. priežiūros išlaidų tikslinė kompensacija	497	391,0	525	419,5	536	454,1
2.9. šalpos kompensacija daugiavaikai motinai	27	55,2	25	49,8	26	52,0
2.10. išmoka laidojusiems asmeniui	134	30,8	167	42,3	146	35,2
2.11. šalpos pensija už neįgalaus vaiko slaugą	5	2,6	3	1,7	3	1,4
2.12 šalpos kompensacija už neįgalių vaikų nuo vaikystės slaugą (I ir II inval. gr.)	1	1,9	1	1,9	1	2,0
3. Transporto išlaidų kompensacija	47	7,9	49	5,7	48	5,7
4. Spec. automobilių įsigijimo kompensacija	2	2,4	4	4,8	-	-
5. Valstybės ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams – kariams savanoriams	1	8,6	-	-	-	-
6. Kompensacijos sovietinėje armijoje sužalotiems asmenims bei žuvusių šeimoms mokėti			4	3,3	2	1,7

Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymu nustatytų išmokų bendras gavėjų skaičius per 3 metų laikotarpį sumažėjo 12 proc. o išmoka vaikui – net 21 proc. Nuo 2016 m. visiems globėjams, išskyrus vaikų globos namus, pradėtas mokėti globos (rūpybos) tikslinis priedas.

Lietuvos Respublikos valstybinės šalpos išmokų įstatymu nustatytų išmokų gavėjų skaičius per 3 metų laikotarpį padidėjo 4 proc., o lyginant su praėjusiais metais, praktiškai išliko toks pat. Vyriausybei padidinus šiuo įstatymu nustatytoms išmokoms bazinius dydžius, didėjo išmokama lėšų dalis.

Skyriui vykdant priskirtas **valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) funkcijas, kai lėšos skiriamos Savivaldybės biudžetui kaip specialioji tikslinė dotacija**, 2016 m. buvo skiriama ir teikiama socialinė parama mokiniams, parama mirties atveju bei kompensacija palaikų pervežimui. Duomenys apie šios paramos mokėjimą pateikiami 15 lentelėje.

15 lentelė. Socialinės paramos mokėjimas iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos Savivaldybės biudžetui 2014–2016 metais

Socialinės paramos pavadinimas	2014 m.		2015 m.		2016 m.	
	Vidutinis gavėjų skaičius	Sunaudota lėšų, tūkst. Eur	Vidutinis gavėjų skaičius	Sunaudota lėšų, tūkst. Eur	Vidutinis gavėjų skaičius	Sunaudota lėšų, tūkst. Eur
1. Socialinė parama mokiniams		337,1		283,8		247,1
1.1. nemokamas mokinių maitinimas	1529	284,7	1311	239,3	1128	199,8
1.2. mokinio reikmenys	1160	52,4	977	44,5	830	47,3
2. Laidojimo pašalpa	432	130,1	476	144,7	419	127,4
3. Kompensacija palaikų pervežimui	-	-	1	2,1	3	6,0

Igyvendinant Socialinės paramos mokiniams įstatymą, nemokamo mokinių maitinimo gavėjų skaičius, lyginant praėjusių 3 metų laikotarpį, sumažėjo 26 proc., mokinio reikmenų gavėjų skaičius – 28,5 proc., sunaudojamos lėšos socialinei paramai mokiniams – 26,7 proc. Šios paramos mažėjimas siejamas su bendru mokinių skaičiaus mažėjimu Savivaldybės ugdymo įstaigose.

Paramos mirties atveju gavėjų skaičiaus sumažėjo, nes Pasvalio rajone 2016 m. buvo užregistruota 57 mirties atvejais mažiau nei 2015 m. Pasikeitus Lietuvos Respublikos paramos mirties atveju įstatymui, nuo 2016 m. kompensacija palaikų parvežimui skiriama ir mokama iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos Savivaldybės biudžetui.

Piniginė socialinė parama (socialinė pašalpa ir būsto šildymo, karšto ir šalto vandens kompensacijos), kurios skyrimą ir mokėjimą nustato Lietuvos respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas, priskirta savivaldybėms kaip **savarankiškoji funkcija**. Ši parama skiriama ir mokama iš Savivaldybės biudžeto lėšų savarankiškomis funkcijoms vykdyti. Duomenys apie šios paramos ir kitų išmokų mokėjimą iš **Savivaldybės biudžeto** pateikiami 16 lentelėje.

16 lentelė. Piniginės socialinės paramos ir kitų išmokų mokėjimas iš Savivaldybės biudžeto 2014–2016 metais

Socialinės paramos pavadinimas	2014 m.		2015 m.		2016 m.	
	Vidutinis gavėjų skaičius	Sunaudota lėšų, tūkst. Eur.	Vidutinis gavėjų skaičius	Sunaudota lėšų, tūkst. Eur.	Vidutinis gavėjų skaičius	Sunaudota lėšų, tūkst. Eur.
1. Piniginė socialinė parama nepasiturintiems		1482,11		1093,51		915,8
1.1. socialinė pašalpa	2055	1307,5	1661	980,3	1427	799,7
1.2. kompensacija už centralizuotą būsto šildymą	1130	78,5	744	49,0	727	39,7
1.3. kompensacija už karštą vandenį	235	14,2	173	8,5	175	7,0
1.4. kompensacija už šaltą vandenį	4	0,01	5	0,01	3	0,01
1.5. kompensacija už kitą kurą	510	75,6	425	45,9	423	46,7
1.6. paimto kredito ir palūkanų apmokėjimas	35	6,3	81	7,7	170	22,7
2. Vienkartinė materialinė parama	109	12,0	96	11,8	135	24,5
3. Pagalbos pinigai	3	0,8	4	0,7	-	-
4. Lengvatinis keleivių pervežimas	-	43,4	-	30,0	-	26,0

Igyvendinant Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą, kaip savarankišką vietos savivaldos funkciją, vidutinis socialinės pašalpos gavėjų skaičius, lyginant praėjusių 3 metų laikotarpį, sumažėjo 30,6 proc., kompensacijų už centralizuotą būsto šildymą – 35,8 proc., kompensacijų už kitą kurą – 17,1 proc. Dėl namų renovacijos programos, namų bendrijų paimtų kreditų ir palūkanų apmokėjimui kompensacijas gaunantiems asmenims, lyginant praėjusių 3 metų laikotarpį, lėšų šiai paramai sunaudojama 36 proc. daugiau, taip pat ir pažymų apie asmens gaunamas

vidutines pajamas ir teisę į kompensacijas išduota 48,5 proc. daugiau per tą patį palyginamąjį laikotarpį. Šios paramos mažėjimas susijęs su Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo pakeitimais, seniūnijų Socialinės paramos komisijų veikla, sustiprinta socialinės pašalpos gavėjų įsidarbinimo kontrole, visuomenei naudingos veiklos organizavimo pagerinimu seniūnijose bei gyventojų skaičiaus mažėjimu rajone. Per 2016 m. laikotarpį seniūnijose suorganizuoti 94 socialinės paramos komisijų posėdžiai (2015 m. – 92). Šios paramos gavėjai tapo aktyvesni dalyvaujant visuomenei naudingoje veikloje, kurią organizuoja seniūnijos. Informacija apie socialinės pašalpos gavėjų dalyvavimą visuomeninėje veikloje pateikiama 17 lentelėje.

17 lentelė. Informacija apie socialinės pašalpos gavėjų dalyvavimą atskirose visuomenei naudingose veiklose 2014–2016 m.

Visuomenei naudingos veiklos forma	Visuomenei naudingos veiklos turinys (nurodyti)	Dalyvavusių asmenų skaičius		
		2014 m.	2015 m.	2016 m.
1. Aplinkos (teritorijų, skirtų visuomenės poreikiams) tvarkymas	1. Gatvių, kapinių tvarkymas 2. Šiukšlių rinkimas 3. Žalių vejų tvarkymas 4. Šlavimo darbai	571	463	697
2. Parkų, miškų, medelynų, želdinių, krūmų tvarkymas ir priežiūra	1. Medelių sodinimas 2. Krūmų šalinimas, genėjimas 3. Gėlynų tvarkymas	387	306	408
3. Veikla socialinėse, švietimo, sveikatos, kultūros ir kitose įstaigose ir institucijose	1. Patalpų valymas 2. Pagalbiniai remonto darbai	60	108	172
4. Veikla nevyriausybiniuose organizacijose, veikiančiose socialinės, švietimo, sveikatos, kultūros, aplinkosaugos srityse	1. Pagalba kultūros centre 2. Talkos kaimo bendruomenėje	47	54	72
5. Pagalba teikiant socialines paslaugas	1. Malkų skaldymas 2. Maisto ruošimas 3. Pagalba seniems ir neįgaliesiems	83	92	153
6. Pagalba organizuojant kultūros, sporto ir kitus renginius	1. Inventoriaus ruošimas 2. Pagalba miesto ir kaimo šventėse	46	102	62
7. Kita gyvybei ir sveikatai pavojaus nekelianti ir specialaus pasirengimo bei kvalifikacijos nereikalaujanti veikla bendruomenės labui	1. Malkų nešimas 2. Aplinkos tvarkymas	26	11	252
Iš viso		1220	1136	1816

Iš pateiktos lentelės duomenų matyti, kad piniginės socialinės paramos gavėjų seniūnijose per praėjusius 3 metus buvo pasitelkta 48 proc. daugiau, daugiausia - aplinkos (teritorijų, skirtų visuomenės poreikiams) tvarkymo darbuose.

Iš 16 lentelėje pateiktų duomenų matyti, kad vienkartinės materialinės paramos iš Savivaldybės biudžeto, kuri skiriama vadovaujantis Vienkartinės socialinės paramos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2010 m. rugsėjo 29 d. sprendimu Nr. T1-204, 2016 m. padidėjo, nes į Savivaldybę dėl jos kreipėsi didesnis asmenų skaičius. Šių pašalpų skyrimą svarsto Socialinės paramos teikimo komisija. Duomenys apie paskirtą vienkartinę socialinę paramą Savivaldybės tarybos nustatytais atvejais pateikiami 18 lentelėje.

18 lentelė. Paskirta vienkartinė socialinė parama 2014–2016 m., Eur

Savivaldybės tarybos nustatyti atvejai		2014 m.	2015 m.	2016 m.
Grįžus iš įkalinimo	Paskirtų pašalpų skaičius	10	9	9
	Paskirta lėšų	188	171	171
Gydymui	Paskirtų pašalpų skaičius	72	78	108
	Paskirta lėšų	6430	9487	19076
Esant sunkiai materialinei padėčiai	Paskirtų pašalpų skaičius	6	8	12
	Paskirta lėšų	301	563	1330
Po gaisro	Paskirtų pašalpų skaičius	16	5	6
	Paskirta lėšų	4643	1310	3928
Kiti atvejai	Paskirtų pašalpų skaičius	1	-	-
	Paskirta lėšų	87	-	-
Iš viso	Paskirtų pašalpų skaičius	105	100	135
	Paskirta lėšų	11649	11531	24505

Iš 16 ir 18 lentelėse pateiktų duomenų matyti, kad 2016 m. į Savivaldybę dėl vienkartinės materialinės paramos kreipėsi 30 asmenų daugiau nei praėjusiais metais, išleista lėšų 2016 m. dvigubai daugiau, lyginant su praėjusiais 2014 ir 2015 metais. Daugiausia asmenų kreipiasi dėl paramos gydymuisi. Socialinės paramos teikimo komisija įvertinusi buities tyrimo aktus, išklausiusi seniūnijų socialinių darbuotojų nuomones apie susidariusias sudėtingas situacijas šeimose, kaip užsitęsusi sudėtinga ligos eiga, atsižvelgdama į jai suteiktą teisę skyrė materialinę paramą išimties tvarka.

Iš 18 lentelėje pateiktų duomenų matyti, kad dėl pagalbos pinigų skyrimo 2016 m. prašymų nebuvo gauta, o finansavimo poreikis lengvatiniam keleivių pervežimui priemiesčio autobusais kasmet mažėja. Lyginant paskutinių 3 metų laikotarpį, 2016 m. sunaudota 40 proc. lėšų mažiau nei 2014 m.

ES parama maisto produktais

Projektas „Parama maisto produktais“. Nuo 2014 m. Lietuvoje buvo pradėtas vykdyti **Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projektų finansavimas**, pagal kurį buvo pradėta teikti parama maisto produktais skurstantiems asmenims. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. balandžio 2 d. sprendimu T1-51, Savivaldybė, kaip partneris, dalyvauja projekte

„Parama maisto produktais“. Maisto produktai atvežami į sandėlį, kurį nuomoja Pasvalio rajono savivaldybės administracija, o iš jo seniūnijų atsakingi darbuotojai veža maisto produktus į seniūnijas ir išdalina asmenims, pateikusiems prašymus ir įgijusiems teisę šią paramą gauti.

Vadovaujantis Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. sausio 8 d. įsakymu DV-10 „Dėl Europos pagalbos (maisto produktais) labiausiai skurstantiems Pasvalio rajono gyventojams teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, visose seniūnijose patikrinta, kaip organizuojamas paramos maisto produktais teikimas.

Maisto produktai per 2016 m. buvo vežami 6 kartus. Vadovaujantis Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. sausio 8 d. įsakymu DV-10 „Dėl Europos pagalbos (maisto produktais) labiausiai skurstantiems Pasvalio rajono gyventojams teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, visose seniūnijose patikrinta, kaip organizuojamas paramos maisto produktais teikimas. Pušaloto, Daujėnų, Krinčino, Joniškėlio miesto seniūnijose rasta trūkumų pildant dokumentus (ne visi prašymai registruojami automatizuotos informacinės sistemos programoje „Parama“; prašymai paramai gauti išimties tvarka nesvarstomi Seniūnijų socialinės paramos komisijose, trūksta dokumentų, pagrindžiančių asmens pajamas, nevedami atskiri transporto (kuriuo vežami maisto produktai) kelionės lapai-važtaraščiai. Rasti trūkumai aptarti socialinių darbuotojų susirinkime. Duomenys apie paramos maisto produktais gavėjų skaičių pateikiami 19 lentelėje.

19 lentelė. Parama maisto produktais pagal seniūnijas 2014–2016 m.

Seniūnija	Vidutinis maisto produktų gavėjų skaičius per metus.		
	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Pasvalio m.	386	354	287
Pasvalio apyl.	432	443	360
Joniškėlio apyl.	562	584	460
Joniškėlio m.	240	224	294
Pušaloto	429	349	267
Namišių	155	150	188
Krinčino	308	281	198
Vaškų	391	356	274
Saločių	368	361	327
Pumpėnų	431	369	317
Daujėnų	204	180	219
Iš viso	3906	3651	3191

Iš 19 lentelės duomenų matyti, kad paramos maisto produktais gavėjų skaičius per paskutinių 3 metų laikotarpį sumažėjo 19,4 proc.

- **Socialinių paslaugų administravimas**

Specialiosios socialinės paslaugos senyvo amžiaus, neįgaliesiems asmenims

2016 m. buvo patikslintas Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašas. Apraše numatyta, kad, vertinant asmens socialinių paslaugų poreikį, prioritetas privalo būti teikiamas alternatyvioms ilgalaikiai socialinei globai institucijoje paslaugoms, teikiamoms bendruomenėje: socialinei priežiūrai asmens namuose, dienos socialinei globai asmens namuose, trumpalaikiai socialinei globai institucijoje. Ilgalaikiai socialinei globai institucijose nukreipiami tik sunkią ar vidutinę negalią turintys asmenys, kuriems mažesnės apimties socialinės paslaugos nebūtų užtikrinusios būtinos pagalbos. Duomenys pateikiami 20 lentelėje.

**20 lentelė. Specialiųjų socialinių paslaugų skyrimas senyvo amžiaus, neįgaliems asmenims
2014–2016 m.**

Eil. Nr.	Socialinės paslaugos pavadinimas	2014		2015		2016	
		Gauta prašy- mų	Skirta paslau- gų	Gauta prašymų	Skirta paslau- gų	Gauta prašy- mų	Skirta paslau- gų
1.	Socialinė priežiūra, iš jų:	46	44	48	46	54	54
1.1.	pagalbos į namus paslaugos	43	41	43	42	54	54
1.2.	pagalbos pinigai	3	3	5	4	-	-
2.	Socialinė globa						
2.1	dienos socialinė globa, iš jų:	19	19	8	8	8	8
	2.1.1. Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centre „Viltis“	2	2	1	1	1	1
	2.1.2. Pasvalio specialiosios mokyklos Socialinės globos padalinyje	3	3	-	-	-	-
	2.1.3. dienos socialinė globa asmens namuose	14	14	7	7	7	7
2.2.	trumpalaikė socialinė globa institucijoje, iš jų:	29	29	38	38	33	33
	2.2.1. Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centre „Viltis“ (5 d. per sav.)	2	2	1	1	1	1
	2.2.2. Pasvalio specialiosios mokyklos Socialinės globos padalinyje (5 d. per sav.)	3	3	6	6	11	11
	2.2.3. Pasvalio rajono paslaugų ir užimtumo centre pagyvenusiems ir neįgaliesiems (iki 6 mėn. per metus)	5	5	1	1	4	4
	2.2.4. VšĮ Pasvalio ligoninės socialinės globos padalinyje (iki 6 mėn. per metus)	16	16	26	26	12	12
	2.2.5. valstybiniuose socialinės globos namuose asmenims su proto ir psichine negalia (iki 6 mėn. per metus)	3	3	4	4	5	5
2.3.	ilgalaikė socialinė globa institucijoje, iš jų:	43	33	38	34	47	38
	2.3.1. Pasvalio rajono paslaugų ir užimtumo centre pagyvenusiems ir neįgaliesiems	22	13	13	12	8	3
	2.3.2. valstybiniuose socialinės globos namuose asmenims su proto/psichine negalia	10	10	10	7	13	10
	2.3.3. VšĮ Pasvalio ligoninės socialinės globos padalinyje	11	10	15	15	24	23
	2.3.4. Kitos socialinės globos įstaigos	-	-	-	-	2	2

	(VšĮ Šv. Juozapo socialinės globos namai)						
	Iš viso	138	130	132	126	142	133

Socialinės globos paslaugų kompensavimas. Asmenims apgyvendintiems valstybiniuose socialinės globos namuose, VšĮ Pasvalio ligoninės Socialinės globos padalinyje socialinė globa yra kompensuojama pagal Savivaldybės administracijos sudarytas individualias sutartis su asmeniu ir socialinės globos įstaiga. Asmenims su sunkia negalia socialinė globa kompensuojama iš valstybės biudžeto tikslinės dotacijos. Asmenims su negalia ir tėvų globos netekusiems vaikams globoti šeimynose iš Savivaldybės biudžeto. Duomenys apie socialinės globos kompensavimą pateikiami 21 ir 22 lentelėse.

21 lentelė. Socialinės globos paslaugų kompensavimas asmenims su sunkia negalia 2014–2016 metais iš valstybės biudžeto tikslinės dotacijos

Eil. Nr.	Socialinės globos namų pavadinimas	2014 m.		2015 m.		2016 m.	
		Gavėjų sk.	Kompen - suota tūkst. Eur	Gavėjų sk.	Kompen - suota tūkst. Eur	Gavėjų sk.	Kompen - suota tūkst. Eur
1.	Jotainių	2	7,2	2	5,4	4	7,3
2.	Lavėnų	11	44,3	14	30,5	11	27,4
3.	Skemų	7	29,3	7	23,5	11	26,6
4.	Kupiškio	3	15,8	3	14,9	4	14,8
5.	Ventos	1	8,7	1	7,3	1	7,4
6.	Zarasų	1	2,4	1	1,6	1	2,0
7.	Linkuvos	1	3,5	1	2,9	1	2,7
8.	Jurdaičių	1	2,5	1	1,6	1	1,6
9.	Vilijampolės vaikų ir jaunimo	1	7,8	1	1,9	1	2,4
10.	Prienų	1	3,3	1	2,5	1	0,7
11.	VšĮ Pasvalio ligoninės Socialinės globos padalinys	16	33,8	31	34,0	30	49,4
12.	Algimanto Bandzos kūdikių ir vaikų globos namai					1	0,6
	Iš viso	45	158,6	63	126,1	67	142,9

Vertinant šios lentelės rodiklius, matyti, kad 2014 m. valstybės biudžeto tikslinės dotacijos socialinei globai kompensuoti buvo sunaudota didesnė lėšų suma, nes buvo dengiamas 2013 m. įsiskolinimas dėl šių lėšų trūkumo (nepatenkintas lėšų papildymo prašymas SADM), asmenys mokėjo už socialinę globą 80 proc. slaugos tikslinės kompensacijos dydžio sumą. Nuo 2015 m. pakeitus Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymą ir Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašą, asmuo turi mokėti 100 proc. slaugos tikslinės kompensacijos. Todėl valstybės biudžeto tikslinės dotacijos socialinei globai kompensuoti nuo 2015 m. lėšų poreikis buvo mažesnis. Nuo 2015 m. ir 2016 m. VšĮ Pasvalio ligoninės Socialinės globos padalinyje teikiamomis paslaugomis pasinaudojo 2 kartus daugiau asmenų su sunkia negalia, nei 2014 m.

22 lentelė. Socialinės globos paslaugų kompensavimas neįgaliesiems asmenims socialinės globos namuose ir tėvų globos netekusiems vaikams šeimynose 2014 - 2016 metais iš Savivaldybės biudžeto

Eil. Nr.	Socialinės globos namų pavadinimas	2014 m.		2015 m.		2016 m.	
		Gavėjų sk.	Kompen - suota tūkst. Eur	Gavėjų sk.	Kompen - suota tūkst. Eur	Gavėjų sk.	Kompen - suota tūkst. Eur
1.	Jotainių	2	10,3	2	9,2	2	6,7
2.	Lavėnų					1	0,9
3.	Skemų	5	15,0	7	22,5	9	30,5
4.	Ventos	1	3,5	1	6,1	1	6,1
5.	Linkuvos					2	2,1
6.	Algimanto Bandzos kūdikių ir vaikų globos namai			1	0,6	1	5,1
	Iš viso globos namuose:	8	28,8	11	38,4	15	51,4
1.	N. Navickienės šeimyna	11	11,5	11	9,8	10	10,7
2.	Grigaliūnų šeimyna	2	1,9	2	1,3	1	1,0
	Iš viso šeimynose	13	13,4	13	11,1	11	11,7

Asmenims su negalia, kurie dėl savo sugebėjimų vieni negali gyventi savo namuose, vaikystėje yra netekę tėvų globos, teismo sprendimu yra pripažinti neveiksniais ir globėju yra paskirta socialinės globos įstaiga, socialinė globa kompensuojama iš Savivaldybės biudžeto. Gavėjų skaičius per 2014–2016 m. laikotarpį praktiškai padvigubėjo.

Tėvų globos netekę vaikai yra apgyvendinti 2 šeimynose. Savivaldybė su jomis yra sudariusi Socialinės globos teikimo ir finansavimo šeimynose sutartis.

Už vaikų globą jiems skiriama globos (rūpybos) išmoka, jos tikslinis priedas ir likusi dalis, teisės aktų nustatyta tvarka apmokama iš Savivaldybės biudžeto.

Socialinių paslaugų teikimas socialinės rizikos šeimoms ir socialinės rizikos asmenims

Socialinės priežiūros paslaugas socialinės rizikos šeimoms teikia 15 socialinių darbuotojų darbu su socialinės rizikos šeimomis (patvirtinta 14 pareigybių). Visose seniūnijose buvo organizuoti Socialinės rizikos šeimos (asmens) socialinių paslaugų poreikio perversinimo komisijos posėdžiai, kurių metu aptarta esama padėtis socialinės rizikos šeimose, siūloma ją išbraukti iš sąrašų ar toliau teikti paslaugas.

23 lentelė. Informacija apie parengtus dokumentus 2014–2016 m.

Dokumento pavadinimas	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio vertinimo anketa	251	256	255
Sprendimų skaičius socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugai	245	246	241
Sprendimų skaičius laikino apnakvindinimo paslaugai	6	10	14
Sprendimų skaičius teikti trumpalaikę/ilgalaikę socialinę globą vaikams netekusiems tėvų globos	32	41	35

Sprendimai dėl laikino apnakvindinimo priimami asmenims ar šeimoms atsidūrus krizinėje situacijoje, kai jie apgyvendinami Šeimos krizių centre.

Sprendimai dėl trumpalaikės/ilgalaikės socialinės globos teikimo vaikams, netekusiems tėvų globos, rengiami, kai jie apgyvendinami vaikų globos namuose.

24 lentelė. Socialinės priežiūros paslaugų teikimas šeimoms, esančioms socialinėje rizikoje, pagal seniūnijas 2016 m.

Seniūnija	Šeimų sk.	Vaikų sk. juose	Šeimos rizikos lygis			Išbraukta iš apskaitos	Taikytos priemonės		Stebimų šeimų sk.
			Vidutinis (lank. 2 k. per mėn.)	Padidintas (lank. 3 k. per mėn.)	Didelis (lank. 4 k. per mėn.)		Gydėsi nuo priklausomybės	Kodavimas/atkrito	
Daujėnų	7	18	3	4	0	1	0	0/0	1
Krinčino	14	39	1	7	6	2	0	4/2	3
Joniškėlio apyl.	33	81	12	9	12	3	0	3/1	0
Joniškėlio m.	15	45	3	6	5	2	1	0/1	2
Namišiai	9	32	2	1	6	0	0	0	0
Pasvalio apyl.	21	52	4	9	8	0	0	4/1	0
Pasvalio m.	24	36	9	9	6	2	0	4/3	6
Pumpėnų	13	33	5	2	6	2	0	0	1
Pušaloto	10	25	1	2	7	1	1	1/0	3
Saločių	27	86	10	14	3	1	0	1/1	0
Vaškų	23	52	12	10	0	3	0	2/0	5
Iš viso	196	499	62	73	59	17	2	23/9	21

Socialinės priežiūros paslaugos 2016 m. buvo teikiamos 196 socialinės rizikos šeimoms, jose auga 499 vaikai. Per 2016 m. iš socialinės rizikos šeimų sąrašo 17 šeimų išbraukta, nes išnyko įrašymo į apskaitą priežastys. Vidutiniškai per mėnesį šeimose apsilankoma 3-4 kartus. Visi apsilankymai šeimoje fiksuojami Lankymosi socialinės rizikos šeimoje žurnale, su šeima sudaroma sutartis, įvertinamas šeimos socialinės rizikos lygis, kuris apsprendžia, kiek kartų per mėnesį lankytis šeimoje.

25 lentelė. Socialinės priežiūros paslaugų teikimas šeimoms, esančioms socialinėje rizikoje 2014–2016 m.

Metai	Šeimų sk.	Vaikų sk. juose	Šeimos rizikos lygis			Išbraukta iš apskaitos	Taikytos priemonės		Stebimų šeimų sk.
			Vidutinis (lank. 2 k. per mėn.)	Padidintas (lank. 3 k. per mėn.)	Didelis (lank. 4 k. per mėn.)		Gydėsi/kodavimas/atkrito	Pagalbą moterims	
2014	220	561	95	67	58	13	-	-	55
2015	219	553	83	76	60	13	0/16/6	-	28
2016	196	499	63	73	59	17	2/23/9	6	21

Lyginant praėjusių 3 metų duomenis, socialinės rizikos šeimų skaičius mažėjo, bet pagal rizikos sunkumo laipsnius suskirstytų šeimų skaičius išlieka proporcingas mažėjančių šeimų skaičiui. Atsižvelgiant į tai, buvo ieškoma įvairių sprendimo būdų, kaip dirbti su priklausomybėmis.

Pasvalio r. savivaldybės tarybos 2014 m. balandžio 30 d. sprendimu T1-65 patvirtintame Pasvalio rajono savivaldybės priklausomybių sukeliančių medžiagų (narkotikų, alkoholio, tabako ir kitų) vartojimo mažinimo ir prevencijos 2014–2016 metų programos įgyvendinimo 2014 m. priemonių plane dar nebuvo numatytos prevencinės priemonės, kaip apmokėti priklausomybės ligų gydymą socialinės rizikos šeimoms ir socialinės rizikos asmenims. Ši priemonė buvo numatyta Programos įgyvendinimo 2015 m. priemonių plane. Socialinės rizikos šeimoms ir socialinės rizikos asmenims buvo apmokama gydymo, konsultavimo paslaugos, kelionės išlaidos. Šiai paslaugai skirta – 300 Eur.

Programos įgyvendinimo 2016 m. priemonių plane, be priklausomybės ligų gydymo paslaugos, kuriai buvo numatyta 1000 Eur, buvo planuota dar viena paslauga – pagalba moterims, siekiant išvengti nepageidaujamo nėštumo. Šiai paslaugai įgyvendinti skirta 1000 Eur. Programų lėšos išnaudotos.

Socialinės rizikos asmenims teikiamos tiek bendrosios, tiek specialiosios socialinės paslaugos – socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas. Šias paslaugas socialinės rizikos asmenims seniūnijose teikia socialinio darbo organizatoriai. Jei šie asmenys yra piniginės socialinės paramos gavėjai, jiems Savivaldybės tarybos nustatyta tvarka kontroliuojamos išmokos.

• Neįgaliųjų socialinė integracija

Socialinės rehabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų finansavimas.

Gautos 5 paraiškos projektų finansavimui, finansavimas skirtas 4 organizacijų projektams. Duomenys apie Socialinės rehabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų įgyvendinimo 2016 m. pasiektus rezultatus pateikiami 26 lentelėje.

26 lentelė. Socialinės rehabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų įgyvendinimo 2016 m. pasiekti rezultatai

Eil. Nr.	Organizacijos, įgyvendinančios projektą, pavadinimas	Skirta 2014 m.	Skirta 2015 m.	Skirta 2016 m.	Iš jų 2016 m.		Paslaugas gavusių asmenų skaičius	Projekte dirbusių asmenų skaičius
					iš valstybės biudžeto	iš savivaldybės biudžeto		
1.	Pasvalio rajono neįgaliųjų draugija	12942	13033	13185	12185	1000	64	6
2.	Pasvalio krašto klubas „Užjauk draugą“	5882	4005	7650	6650	1000	13	3
3.	VšĮ Panevėžio ir Utenos regionų aklių centras	9853	12743	13024	12024	1000	48	6
4.	Lietuvos pensininkų sąjungos „Bočiai“ Pasvalio bendrija	3530	3765	3905	3405	500	17	4

5.	Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Viltis“ Pasvalio padalinys	4118	3765	Neteikė paraišk os	-	-	-	-
6.	VšĮ Panevėžio kurčiųjų reabilitacijos centras	1530	1448	Neskirt a	-	-	-	-
7.	Pasvalio rajono sergančiųjų cukriniu diabetu draugija „Sveikata“	3236	2318	Neteikė paraišk os	-	-	-	-
Iš viso projektams finansuoti		41088	41077	37764	34264	3500	142	19

Neįgalių asmenų civilinė globa, rūpyba.

2016 m. sausio 1 d. pakeistas asmens veiksnio ribojimo instituto teisinis reguliavimas. LR Seimas priėmė LR Civilinio kodekso, LR Civilinio proceso kodekso pakeitimo įstatymus. Pagrindiniai principai, kuriuos siekiama įgyvendinti minėtais įstatymais, yra susiję su neįgalių asmenų teisių gynimu ir išsaugojimu, asmens veiksnio ribojimas įvardintas kaip kraštutinė priemonė, o siekiamybė yra asmens visiško veiksnio išlaikymas, sudarant sąlygas asmeniui gauti reikiamą pagalbą. Iki CK pakeitimo įstatymo įsigaliojimo (2016-01-01) priimti teismo sprendimai, kuriais asmenys pripažinti neveiksniais, pradėti peržiūrėti teismuose. Kreiptis į teismą dėl sprendimo peržiūrėjimo pagal naują tvarką globėjai galėjo tik gavę Asmens gebėjimo pasirūpinti savimi ir priimti kasdienes sprendimus išvadą. Šiuos gebėjimus vertino VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centro psichikos sveikatos centro socialiniai darbuotojai (2), Skyrus priėmė prašymus iš globėjų, tarpininkavo išduodant išvadas, konsultavo globėjus. Neveiksniais pripažintų asmenų globėjai naujoves sutiko labai priešiskai, neveiksnio reformoje jie neįžvelgė neįgalaus asmens teisių gynimo, o tik dar vieną biurokratinį dokumentų pertvarkymą.

27 lentelė. Skyriaus darbo apimtys neįgalių asmenų civilinės globos, rūpybos srityje 2014–2016 m.

Eil. Nr.	Pavadinimas	2014 m.	2015 m.	2016 m.
1.	Išvados teismui dėl globos, rūpybos nustatymo	29	25	20
2.	Išvados teismui dėl sprendimo, kuriuo asmuo pripažintas neveiksniu, peržiūrėjimo	-	-	28
3.	Pareiškimai teismui dėl asmens pripažinimo neveiksniu, ribotai veiksnio	4	3	1
4.	Pareiškimai teismui dėl asmens pripažinimo veiksnio	-	-	1
5.	Priimta prašymų dėl asmens gebėjimo pasirūpinti savimi ir priimti kasdienes sprendimus vertinimo	-	-	119
6.	Gauta apsilankymo aktų dėl globėjų, rūpintojų veiklos kontrolės	136	125	140
Iš viso		169	153	183

Pasvalio rajono savivaldybės taryba 2016 m. rugsėjo 21 d. sprendimu Nr. T1-187 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo komisijos sudarymo ir komisijos veiklos nuostatų patvirtinimo“ sudarė Neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo komisiją. Komisija veiklą pradės 2017 metais.

Specialiųjų poreikių lygio nustatymas asmenims, sukakusiems senatvės pensijos amžių, neįgaliojo pažymėjimų išdavimas. 2016 metais dėl specialiųjų poreikių lygio nustatymo su prašymais į Skyrių kreipėsi 206 pareiškėjai. Per metus parengtos 206 pažymos dėl specialiųjų poreikių lygio nustatymo (ST), išduota 213 nustatytos formos Neįgaliojo pažymėjimų. Duomenys pateikiami 30 lentelėje.

28 lentelė. Specialiųjų poreikių lygio nustatymas pensinio amžiaus asmenims 2014–2016 m.

Gauta prašymų	Nustatytas specialiųjų poreikių lygis		
	Didelių	Vidutinių	Nedidelių
2014 m. 317	225	80	-
iš jų komisijai 106	iš jų komisijoje 81	iš jų komisijoje 23	iš jų komisijoje - 0
2015 m. 276	186	87	-
iš jų komisijai 100	iš jų komisijoje 73	iš jų komisijoje 25	iš jų komisijoje - 0
2016 m. 206	143	63	-
iš jų komisijai 58	iš jų komisijoje 48	iš jų komisijoje 10	iš jų komisijoje - 0

Savivaldybėje veiklą vykdė Specialiųjų poreikių lygio nustatymo komisija. Iš viso 2016 metais suorganizuota 11 komisijos posėdžių (2015 m. – 11), kurių metu svarstyti 58 prašymai (2015 m. – 100).

Būsto ir jo aplinkos pritaikymas neįgaliesiems. Būsto pritaikymo veiklą vykdė ir darbus organizavo Pasvalio rajono paslaugų ir užimtumo centras pagyvenusiems ir neįgaliesiems. 2015 m. pritaikytų būstų skaičius – 2 (2014 m. – 3), panaudota lėšų – 7,5 tūkst. Eur, iš jų: 6,2 tūkst. Eur iš valstybės biudžeto, 1,3 tūkst. Eur iš Savivaldybės biudžeto (2014 m. – 4,2 tūkst. Eur, iš jų: 3,4 tūkst. Eur iš valstybės biudžeto ir 0,8 tūkst. Eur iš Savivaldybės biudžeto).

Įsigaliojus Būsto pritaikymo neįgaliesiems 2016–2018 metais tvarkos aprašui, patvirtintam Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. A1-460, būsto pritaikymą savivaldybėje organizuoti ir vykdyti gali tik Savivaldybės administracija, ši funkcija negali būti pavesta vykdyti trečiajam asmeniui – Savivaldybės biudžetinei įstaigai. Nuo 2007 m. vasario 1 d. iki 2015 m. gruodžio 31 d. būsto pritaikymą neįgaliesiems rajone organizavo ir vykdė įgaliota Savivaldybės biudžetinė įstaiga – Pasvalio rajono paslaugų ir užimtumo centras pagyvenusiems ir neįgaliesiems. Nuo 2016 m. sausio 1 d. būsto pritaikymo neįgaliesiems organizavimą perėmė Savivaldybės administracijos skyriai pagal kompetenciją. 2016 m. pritaikyti 6 būstai neįgaliesiems asmenims. Sunaudota lėšų – 13,1 tūkst. Eur, iš jų 8,0 tūkst. Eur iš valstybės biudžeto lėšų ir 5,1 tūkst. Eur iš Savivaldybės biudžeto.

• Kita veikla

Lietuvos Respublikos **antrojo laipsnio valstybines pensijas** turėjo teisę gauti motinos, pagimdžiusios (įvaikinusios) ir išauginusios iki 18 metų 5 ir daugiau vaikų bei juos gerai išauklėjusios, jei motinos yra sulaukusios Valstybinio socialinio draudimo pensijų įstatyme nustatyto senatvės pensijos amžiaus arba joms pripažintas 0-40 proc. darbingumo lygis. Į antrojo laipsnio valstybinę pensiją pretenduojančios motinos turi atitikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintuose Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatuose nustatytus daugiavaikių motinų, pagimdytų (įvaikintų) ir išauginėtų vaikų gero išauklėjimo bei pačių motinų elgesio vertinimo kriterijus ir sąlygas.

Antrojo laipsnio pensijoms gauti 2016 m. buvo pateikti 5 šių motinų prašymai (2014 m. – 175, 2015 m. – 5).

• Sveikatos sritis

Savivaldybė įgyvendina savarankiškas funkcijas, tai – pirminė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra (įstaigų steigimas, reorganizavimas, likvidavimas, išlaikymas) ir valstybines

(valstybės perduotas savivaldybėms) funkcijas, tai – antrinės sveikatos priežiūros organizavimas ir visuomenės sveikatos priežiūra savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimas, visuomenės sveikatos stebėseną.

Pirminė asmens sveikatos priežiūra

Pirminę asmens sveikatos priežiūrą Savivaldybėje vykdo VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras (PASPC) ir D. Bagdžiūnaitės įmonė.

Prie VšĮ Pasvalio PASPC, 2016 m. gruodžio 31 d. duomenimis, buvo prisirašę 24 247 rajono gyventojai, prie D. Bagdžiūnaitės įmonės – 1 065.

VšĮ Pasvalio PASPC 2016 m. buvo vykdyti ir sėkmingai įgyvendinti Savivaldybės finansuojami projektai:

Sergamumo tuberkulioze prevencijos programa. Finansuojama suma – 1278,00 Eur. Projekto įgyvendinimo laikotarpiu buvo vykdoma rizikos susirgti tuberkulioze asmenų patikrinimas tuberkulino mėginiais, kontroliuotas paskirtas ambulatorinis gydymas. Dėl tuberkuliozės išaiškinimo, organizuota gyventojų profilaktinis patikrinimas bei švietėjiškoji veikla Kalnelišio, Grūžių, Nakiškių bendruomenėse, organizuotos paskaitos tuberkuliozės prevencijos klausimais slaugos specialistams, socialiniams darbuotojams.

Visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos rekomendacijų priemonių plano įgyvendinimo programa. Finansuojama suma – 9 975,00 eurų. Ši programa buvo orientuota į įvairias veiklos sritis, tokias kaip, Pasvalio rajono gyventojų psichinės sveikatos gerinimą, traumatizmo mažinimą, tuberkuliozės bei širdies ir kraujagyslių ligų profilaktiką ir sergamumo mažinimą. Buvo atlikti lipidogramos tyrimai 100 asmenų, kurie nepatenka į finansuojamos rizikos grupes, t. y. gliukozės ir cholesterolio koncentracijos plazmoje bei trigliceridų koncentracijos nustatymas ir t.t. Suorganizuotas seminaras „Sveikos gyvensenos propagavimas bei psichotropinių medžiagų žala ir jų pasekmės“. Druskų kambario procedūras nemokamai lankė 51 Psichikos dienos stacionaro pacientas, baseino paslaugomis pasinaudojo – 35 pacientai, kuriems buvo skirta po penkias procedūras. Taip pat įsigyta įvairios medicininės ir kitos aparatūros visuomenės sveikatos stebėsenai pagerinti (kardiografai, pulsoksimetrai, informacinės sistemos ir kt.). 2016 metų birželio 1 d. įsteigtas tiesiogiai stebimo tuberkuliozės trumpo gydymo kurso (sutrumpintai DOTS kabinetas). Šiame kabinate teikiamos paslaugos sudarys galimybę užtikrinti sėkmingą tuberkuliozės gydymą, naują tuberkuliozės atvejų išaiškinimą.

Įgyvendintas Pasvalio rajono savivaldybės lėšomis finansuotas projektas „Pasvalio rajono gyventojų sveikatos stiprinimas ir gyvenimo kokybės gerinimas“, finansuojama suma – 28 481,42 Eur. Programa tęstinė. Šio projekto įgyvendinimo laikotarpiu haloterapijų kambariui buvo įsigyta relaksaciniai šezlongai. Pradėtos teikti haloterapijos (druskų) kabineto paslaugas vaikams ir suaugusiems, sergantiems plaučių ir kvėpavimo takų, širdies ir kraujagyslių ligomis, depresija ir turintiems kitų psichologinių sutrikimų ir kitais atvejais. Relaksacijos kabineto veiklai vykdyti įsigyta šviesos terapijos lempa, difuzorius aromaterapijai, aparatūra taikytina daugelių susirgimų profilaktikai. Pasvalio poliklinikos, moterų konsultacijai nupirktas ultragarsinis aparatas. Echoskopiniu tyrimu bus greitai ir patikimai diagnozuojamos akušerinės-ginekologinės ligos. Odontologų darbui palengvinti įsigytas dantalinis rentgeno diagnostikos aparatas – viziografas. Dėl pažangios įrangos pacientas gaus ypatingai mažą apšvitos dozę. Kadangi viziografas persiunčia visą informaciją į kompiuterį, gydytojas gali aiškiai matyti rentgeno nuotrauką kompiuterio ekrane, prireikus panaudoti įvairias kompiuterinių programų galimybes vaizdui ar probleminėms sritims paryškinti: aiškiai matyti danties struktūrą, išmatuoti kanalo ilgį, tiksliai nustatyti uždegiminio židinio vietą ar nustatyti šalinamo danties šaknų anomalijas.

VšĮ Pasvalio PASPC dalyvavo kaip partneris, įgyvendinant Pasvalio rajono savivaldybės projektą 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo programos Nr.LT11 „Jaunimui palankių

sveikatos priežiūros paslaugų savivaldybėse prieinamumo ir kokybės gerinimas įdiegiant jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų teikimo modelį“ (projekto kodas NOR- LT11 SAM-01-K-03-011). Projekto įgyvendinimo metu VšĮ Pasvalio PASPC psichikos dienos stacionaro pastato patalpose įkurtas jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų koordinacinis centras (toliau – JPSPP), atliktas kabineto remontas, siekiant užtikrinti, kad paslaugos būtų teikiamos jaukioje, jaunimo poreikius atitinkančioje aplinkoje. Įdarbintas JPSPP koordinatorius, kuris teikia paslaugas tiesiogiai bei organizuoja veiklą. Koordinatorius į JPSPP besikreipiančius jaunuolius (jaunuolių tėvus), tolesniam problemos sprendimui nukreipia kitų specialistų pokalbiui (konsultacijai) – psichiatro, akušerio - ginekologo, psichoterapeuto, psichologo ir t.t.

2016 m. baigtas įgyvendinti projektas (kodas Nr. NOR-LT10-VRM-01-K-02-009) „Pasvalio, Biržų, Telšių sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų bei vadovų gebėjimų stiprinimas pasinaudojant Norvegijos patirtimi“. Projekte dalyvavo VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centro, Telšių pirminės sveikatos priežiūros centro ir VšĮ Biržų r. savivaldybės poliklinikos daugiaprofesinės komandos nariai: gydytojai, slaugytojos, taip pat įstaigos vadovai ir kt. Įgyvendinus projektą, pasiektas pagrindinis projekto tikslas – pasinaudojant Norvegijos Karalystės patirtimi sustiprinti profesiniai ir bendrieji darbuotojų gebėjimai, siekiant teikti kokybiškas sveikatos priežiūros paslaugas. Iš viso apmokyti 955 darbuotojai.

Antrinė asmens sveikatos priežiūra

Antrinę asmens sveikatos priežiūrą Savivaldybėje vykdo VšĮ Pasvalio ligoninė.

Ligoninėje įgyvendinamas projektas „Energiją tausojančių technologijų įvedimas Lietuvos ligoninėse, teikiančiose paslaugas nėščiajai, gimdyvei ir naujagimiui“ pagal Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programą. Pagal šį projektą 2016 m. Akušerijos-ginekologijos skyriuje įrengta vakuuminė stotis ir tiekimo sistema, atliktas deguonies tiekimo ir suspausto oro sistemos rekonstravimas, sumontuoti LED šviestuvai. Atliktas šilumos punktų ir išorinių karšto vandens tiekimo sistemų modernizavimas. Taip pat vėdinimo ir kondicionavimo sistemų įrengimas. Atliktas Saulės kolektorių (baterijų) sistemos ir šilumos siurblių sistemos įrengimas. Įrengta Fotelektrosinė jėgainė. Atlikta vėdinimo sistemos renovacija.

Pagal 2007–2013 m. Ekonomikos augimo veiksmų programos 3 prioriteto „Informacinė visuomenė visiems“ įgyvendinimo priemonę Nr. VP2-3.1-IVPK-11-V „Elektroninės sveikatos paslaugos savivaldybėse“ įgyvendinamas projektas „Elektroninių sveikatos paslaugų plėtra Panevėžio regiono asmens sveikatos priežiūros įstaigose“. Projekte Ligoninė dalyvauja partnerio teisėmis, projekto tikslas – sudaryti sąlygas Panevėžio regiono gyventojams ir pacientams šiuolaikinėmis informacinių ir ryšių priemonėmis laiku gauti geros kokybės sveikatos paslaugas, o sveikatos priežiūros įstaigoms ir specialistams, teikiantiems sveikatos priežiūros paslaugas, – tarpusavyje bendradarbiauti ir saugiai keistis informacija elektroninėmis priemonėmis. Projektą numatyta įgyvendinti iki 2015 metų I pusmečio, tačiau Projektas iki šiol VšĮ Pasvalio ligoninėje nėra baigtas įgyvendinti.

Visuomenės sveikatos priežiūra

Pasvalio rajono savivaldybėje Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo nustatytas visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas įgyvendina Pasvalio rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras (toliau – Biuras). Biuras vykdo valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas: visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimą, visuomenės sveikatos stebėseną. Organizuoja visuomenės sveikatos stiprinimą bendruomenėje, vykdo užkrečiamųjų ligų ir neinfekcinių ligų ir traumų profilaktiką, įgyvendina valstybines visuomenės sveikatos strategijas ir programas, vykdo vaikų ir jaunimo visuomenės sveikatos priežiūrą, teikia privalomojo sveikatos mokymo paslaugas.

Sveikatos priežiūra ugdymo įstaigose. 2016 m. Pasvalio rajono savivaldybės bendrojo ugdymo įstaigose sveikatos priežiūrą vykdė 5 visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, kurie teikė visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas 3 806 įvairaus amžiaus vaikams ir jaunimui. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai dirbo pagal parengtą 2016 metų sveikatos ugdymo ir mokymo veiklos planą, patvirtintą Visuomenės sveikatos biuro direktoriaus 2016 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. VO-2.

2016 metais Pasvalio rajono mokyklose buvo surengti 626 pranešimai, paskaitos, kuriuose dalyvavo 16549 mokyklinio amžiaus mokiniai ir 653 ikimokyklinio amžiaus mokiniai, 353 pedagogai. Pranešimų, paskaitų ir praktinių užsiėmimų metu vaikams buvo organizuojama daugiausia renginių užkrečiamųjų ligų profilaktikos, asmens higienos, traumų ir nelaimingų atsitikimų, fizinio aktyvumo, sveikos mitybos ir nutukimo tematika. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai ugdymo įstaigose atliko 4350 patikrinimus dėl pedikuliozės ir nustatė 83 susirgimų atvejus. Specialistai mokyklose suteikė 1634 konsultacijas mokiniams, tėvams ir mokytojams. Buvo užfiksuotas 500 atvejis, kai visuomenės sveikatos priežiūros specialistai teikė mokiniams pirmąją medicinos pagalbą.

Pagrindiniai renginiai, kurie pritraukė gausų jaunimo dėmesį: konkursas „Laisva klasė be/nuo svaigalų“ ir išvyka į blaivų festivalį „VAROM“, sporto varžybos „Jėgos sportas – jėga“, Jūratės Aleškevičiūtės užsiėmimas „Aiškus matymas“, Igno Bakėjaus masinė Insanity treniruotė ir paskaita „Sistema: sportas → mityba → sąmoningumas = sveika gyvensena“, Gegužės 31-oji – Pasaulinė diena be tabako, Orientavimosi sporto varžybos, šiaurietiškojo ėjimo užsiėmimai, druskų kambario lankymas. Taip pat ugdymo įstaigose, jaunimo erdvėse lankėsi policijos pareigūnų, karatė trenerio Gintaro Kazilionio, vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistės Simonos Pyragytės komanda su paskaitų ciklais apie saugumą, fizinį aktyvumą, mitybą, psichoaktyvias medžiagas, psichinę sveikatą. Netiesioginis vaikų sveikatos stiprinimas – seminaras „Vaikų sveikata – mūsų ateitis“, kuriame dalyvavo ir gilino žinias apie vaikų sveikatą specialistai, dirbantys su vaikais.

Bendradarbiaujant su Biržų rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuru baigtas įgyvendinti projektas Pasvalio ir Biržų rajonų savivaldybių mokyklose ir ikimokyklinio ugdymo įstaigose teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų gerinimas NR. NOR-LT11-SAM-01-K-02-004.

Visuomenės sveikatos stiprinimas.

Visuomenės sveikatos biuro vykdyta visuomenės sveikatos stiprinimo veikla 2014–2016 metus pateikiama 29 lentelėje.

29 lentelė. Visuomenės sveikatos biuro vykdyta visuomenės sveikatos stiprinimo veikla 2012–2016 m.

	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Organizuota sveikatinimo renginių	258	371	490
Sveikatinimo renginių dalyvių skaičius	6 482	11 010	15 019
Publikacijos spaudoje ir internete	419	803	448
Parengti informaciniai stendai, skelbimai	175	267	310

XVI. VAIKO TEISIŲ APSAUGA

Vaiko teisių apsaugos skyrius, įgyvendindamas pagrindines Jungtinių tautų Organizacijos 1989 metų Vaiko teisių konvencijos nuostatas ir vykdydamas vaiko teisių apsaugą, įstatymų nustatyta tvarka ginamas vaiko teises bei jo teisėtus interesus, organizuojamas ir prižiūrėdamas likusių be tėvų globos vaikų globą (rūpybą), 2016 metais atstovavo vaiko teisėms teismo bylose ir dalyvavo 113 civilinių bylų teismo posėdžiuose, 55 baudžiamųjų bylų posėdžiuose, 30 vaikų apklausų ikiteisminio tyrimo eigoje, parengė 134 išvadas, 11 ieškinių ir 5 pareiškimus teismui.

Teisėtvarkos pareigūnų prašymu, teikė informaciją apie vaiko gyvenimo ir auklėjimo sąlygas – 44. Teismui pateikė 34 pažymas išduodant leidimą įkeisti / dovanoti / parduoti nekilnojamąjį turtą. Pagal ATPK 181 straipsnį surašė ir teismui pateikė 21 protokolą dėl tėvų valdžios nepanaudojimo arba panaudojimo priešingai vaiko interesams. Dėl netinkamai atliekamų tėvų pareigų surašė daugiau nei 100 įspėjimų.

2016 metais 27 vaikai buvo laikinai apgyvendinti vaikų globos namuose. A. Navickienės šeimoje gyvena 11 tėvų globos netekusių vaikų. Tėvų prašymu 46 vaikams nustatytos laikinosios globos (rūpybos) šeimoje. Informacija apie vaikų, globojamų (rūpinamų) šeimoje, skaičių pateikiama 30 lentelėje.

30 lentelė. Vaikų, globojamų (rūpinamų) šeimoje, skaičius 2014–2016 m.

Vaikai globojami (rūpinami) šeimoje	2014 m.		2015 m.		2016 m.	
	Šeimų skaičius	Vaikų skaičius	Šeimų skaičius	Vaikų skaičius	Šeimų skaičius	Vaikų skaičius
	54	91	53	81	52	84

Vaiko teisių apsaugos skyriaus specialistės kartu su seniūnijų socialinio darbo organizatorėmis ir socialinėmis darbuotojomis darbui su socialinės rizikos šeimomis planavo ir organizavo prevencinį darbą bei pagalbą socialinės rizikos šeimoms. 31 lentelėje palyginti duomenys apie socialinės rizikos šeimas bei jose augančius vaikus 2014–2016 metais.

31 lentelė. Vaikų skaičius socialinės rizikos šeimose

	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Socialinės rizikos šeimų skaičius	223	219	196
Vaikų skaičius šeimose	577	560	499

Informacija apie vaikų, augančių socialinės rizikos šeimose, paėmimo iš biologinių šeimų skaičių 2014–2016 metais ir priežastis, dėl kurių buvo paimiti vaikai iš socialinės rizikos šeimų, pateikiama 32 lentelėje.

32 lentelė. Priežastys, dėl kurių buvo paimiti vaikai iš socialinės rizikos šeimų, 2014–2016 metais

Vaikų paėmimo iš biologinių šeimų priežastys	2014 metai	2015 metai	2016 metai
Tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų laikinai negali juo rūpintis dėl abiejų tėvų ar vieno iš jų ligos, suėmimo, bausmės atlikimo ar kitų svarbių priežasčių	14	8	6
Tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų nesirūpina, nesidomi vaiku, jo neprižiūri, netinkamai auklėja, naudoja fizinį ar psichologinį smurtą, ir dėl to kyla pavojus vaiko fiziniam protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi bei saugumui	20	25	25
Turimas vienintelis iš tėvų pripažintas neveiksniu	-	-	3

Vaikų paėmimo iš biologinių šeimų priežastys	2014 metai	2015 metai	2016 metai
Abu tėvai arba turėtas vienas iš tėvų yra miręs	-	1	3
Bendras vaikų paėmimo iš šeimų skaičius	34	34	37

Bendradarbiaujant su VšĮ „Ištiesk pagalbos ranką“, buvo suteikta materialinė ir nematerialinė parama daugiau nei 60 šeimų. Bendradarbiaujant su Family Support Lithuania teikiama nuolatinė parama Saločių daugiafunkciniam vaikų dienos centrui.

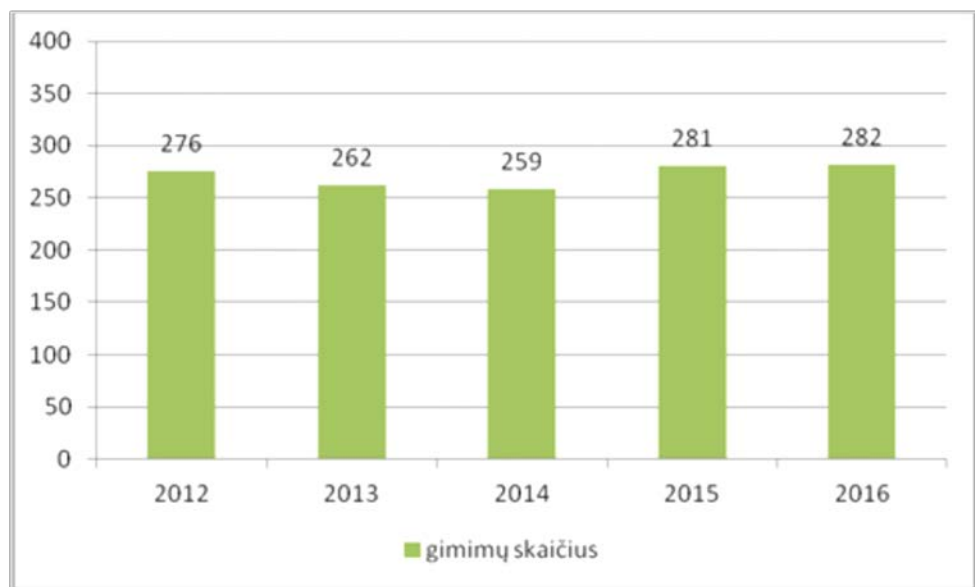
XVII. CIVILINĖS BŪKLĖS AKTŲ REGISTRAVIMAS IR DUOMENŲ TEIKIMAS

Civilinės metrikacijos skyrius atlieka valstybės perduotas funkcijas, sudarant civilinės būklės aktų įrašus Pasvalio rajone ir vykdant Lietuvos Respublikos civilinio kodekso trečiosios dalies nuostatas. Ataskaitoje pateikti skaičiai neatspindi rajono demografinės situacijos ir dažnai neatitinka Statistikos departamento oficialiai pateiktų rodiklių, skaičiai iliustruoja tik realiai atliktą darbą, leidžia orientotis, kiek tam darbui atlikti reikėjo žmogiškųjų ir materialinių resursų.

Pateikiame keletą pavyksų, iliustruojančių civilinės būklės aktų įrašų dinamiką Pasvalio rajone per pastaruosius metus.

Gimimo registravimas

2016 m. Pasvalio rajone gimimų skaičius išliko beveik toks pat, kaip praėjusiais 2015 m. (7 pav.). Palyginimui pateikiamas gimstamumo kitimas per 2012–2016 metų laikotarpį.

7 pav. Gimimų dinamika Pasvalio rajone 2012–2016 metais

2016 metais Pasvalio rajone jau kelintus metus iš eilės buvo įregistruota daugiau berniukų nei mergaičių (148 berniukai ir 133 mergaitės). 1 gimimo įrašas buvo atkurtas. Gimimų apskaitymas, lyginant su 2015 m., išaugo: 2015 m. buvo apskaityta 47 gimimo akto įrašai, o 2016 m. 57 gimimo įrašai. Lietuvos Respublikos piliečiai įtraukė į apskaitą gimusius Norvegijoje 15, Jungtinėje Karalystėje 32, Airijoje 5, Nyderlanduose 1, Danijoje 1, Vokietijoje 1, Singapūre 2 vaikus.

Populiariausi berniukų vardai 2016 metais buvo Jokūbas, Domantas, Domas, Kąjus (po 6),

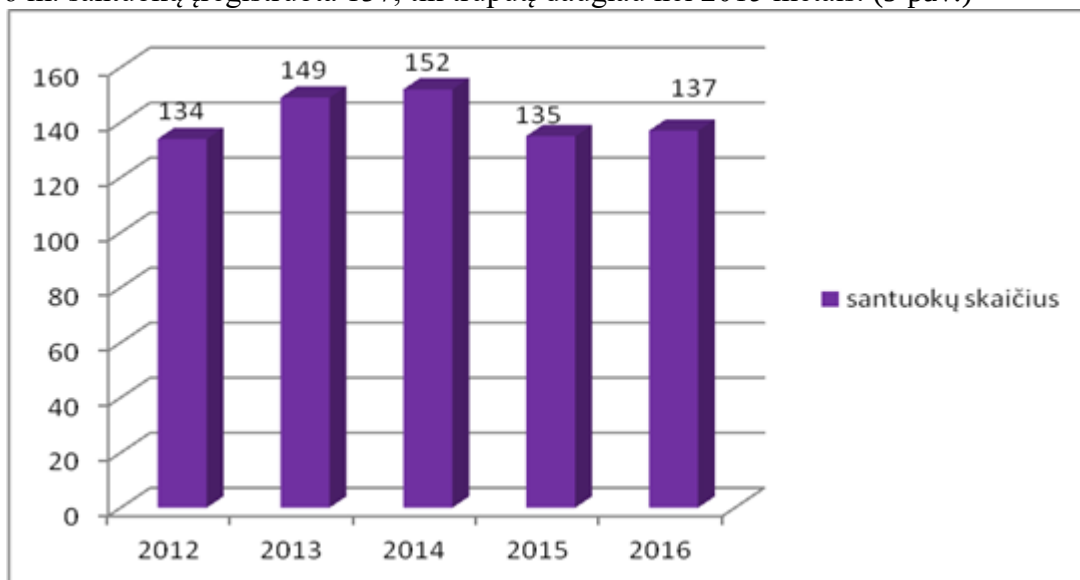
Lukas, Dominykas, Dovydas (po 5), Nojus, Armandas, Danielius (po 4), Majus, Tajus, Ugnius, Matas, Arijus, Benediktas, Jonas, Erikas (po 3). Berniukams suteikti šie retesni vardai – Evanas, Markas, Anthony Richard, Nikita, Nikola, Etanas, Eivinas, Neitas, Aras, Rėjus, Vytis, Atas, Raivydas, Dovis. Tėveliai savo naujagimiams rinkosi ir senuosius krikščioniškus ir tautiškus vardus: Motiejus, Rapolas, Mykolas, Augustas, Benediktas, Jonas, Adomas, Jogaila, Tautgirdas, Norbertas, Mangirdas, Herkus.

Mergaičių populiariausi vardai išlieka panašūs kaip ir praėjusiais metais, tai Kamilė (8), Austėja, Luknė (6), Lėja, Viltė (5), Paulina, Elija (4). Rugilė, Ugnė, Gabrielė, Luka, Emilija, Vesta, Gustė, Goda, Ema, Augustė (3). Vis dažniau pasirenkami vardai Anelė, Agota, Emilija, Genutė, Salomėja, Darata, Ona, Adelija. Retesni vardai: Amilė, Austė, Milena, Amelija, Adrijana, Adrija, Akmėja, Jūrana, Elia, Deivilė.

Pagal vaikų gimimo seką šeimoje daugiausia gimsta pirmųjų (126) ir antrųjų (104) vaikų. 2016 metais trečią vaiką gimdė 34 moterys, ketvirtą vaiką gimdė 6 moterys, šeštą – dvi, aštuntą – dvi moterys, po vieną moterį pagimdė vienuoliką ir dvyliką vaikų. Jauniausia mama tapo penkiolikmetė, vyriausia – keturiasdešimt aštuonerių metų moteris. Jauniausias tėvu tapęs jaunuolis 16 m., vyriausias naujagimio tėvas 51 m. amžiaus. 2016 m. naujagimius gimdė 7 nepilnametės motinos. 164 vaikai gimė tėvams esant santuokoje (58,5 proc. nuo visų įregistruotų 2016 m.). Tėvystė buvo pripažinta 79 naujagimiams (28 proc.), vienišų motinų buvo 38 (13,5 proc.).

Santuokos registravimas

2016 m. santuokų įregistruota 137, tik truputį daugiau nei 2015 metais. (9 pav.)

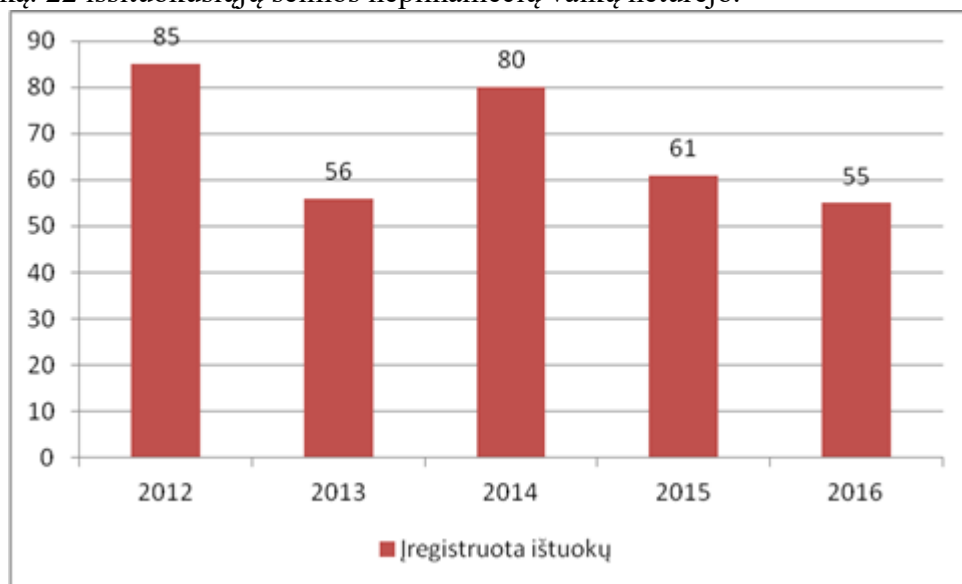
9 pav. Santuokų kitimo dinamika Pasvalio rajone 2012–2016 metais

Į apskaitą įtraukta daugiau bažnytinių santuokų: 2015 metais buvo 49, o 2016 m. apskaityta 57 bažnyčios (konfesijų) nustatyta tvarka įregistruotos santuokos. Užsienio valstybėse sudarytų santuokų skaičius panašus jau keletą metų, o 2016 m. jų įtraukta į apskaitą 9. (2014 m. ir 2015 m. – po 10 santuokų). Dažniau Lietuvos Respublikos pilietės moterys tekėjo už užsieniečių vyrų, (7) nei Lietuvos Respublikos piliečiai vyrai vedė užsienio pilietes (1). 1 santuoka, sudaryta bažnyčioje, atkurta. Įregistruota 1 išvažiuojamoji santuoka jaunavedžių pasirinktoje vietoje (Pajiešmenių dvare). Išduotos 5 pažymos apie šeiminei padėtį santuokos įregistravimui užsienio valstybėse. Nepilnamečių asmenų santuokos, pateikus teismo nutartį dėl santuokinio amžiaus sumažinimo, buvo 2. Sulaukę 50 m. ir daugiau metų tuokėsi 5 poros. Vyriausia susituokusi pora buvo 68 m. ir 69 m. amžiaus asmenys.

Santuokos nutraukimo registravimas

Ištuokų skaičius sumažėjo (10 pav.), 2016 m. įregistruota 55 santuokos nutraukimo įrašai, 3

iš jų įtraukti į apskaitą, Lietuvos Respublikos piliečiams nutraukus santuoką Kosove bei Jungtinėje Karalystėje. Atitinkamai sumažėjo nepilnose šeimose likusių augti vaikų skaičius. Keturiuose nepilnose šeimose liko augti po 3 vaikus, dvylikoje šeimų po 2 vaikus, 17 šeimų liko augti po vieną nepilnametį vaiką. 22 išsituokusiųjų šeimos nepilnamečių vaikų neturėjo.

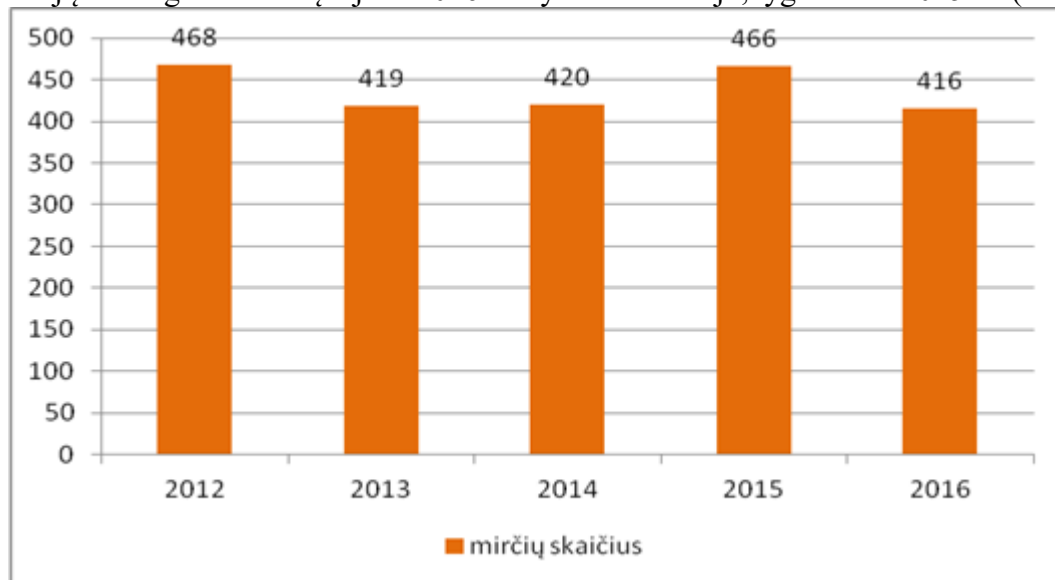

10 pav. Ištuokų dinamika Pasvalio rajone 2012–2016 metais

Dažniausiai santuoką nutraukė šeimos, kartų pragyvenę 10 ir daugiau metų –19 porų; kartu pragyvenę 20 ir daugiau metų išsiskyrė 11 šeimų, o 30 ir daugiau metų buvusios kartu santuoką nutraukė 8 poros. Nerimą kelianti statistika, kad skiriasi ir neseniai susituokusios poros: iki 2 m. kartu gyvenusios išsiskyrė 5 poros, 3 m. kartu gyvenusios išsiskyrė dar 5 poros, o 10 metų šeimyninės sukakties nesulaukė dar 7 poros.

Mirties registravimas

Gyventojų mirtingumas mūsų rajone 2016 m. žymiai sumažėjo, lyginant su 2015 m. (11 pav.).

11 pav. Pasvalio rajono gyventojų mirtingumas 2012–2016 metais

2016 metais, kaip ir pernai, vyrų mirė mažiau nei moterų: 200 vyrų ir 216 moterų. (palyginimui–2015 m. vyrų mirė 220, moterų 246). Didžiausias mirtingumas stebimas asmenų, sulaukusių 70 m. ir daugiau žmonių amžiaus grupėje (291), sulaukę 50–60 metų amžiaus mirė 100 žmonių. Atsisveikino su 4 ilgaamžėmis moterimis, kurios mirė sulaukę 97, 98, 99 ir 100 m. 90-

ties metų ir daugiau sulaukė 13 vyrų ir 59 moterų, 80-ties metų ir daugiau sulaukė 45 vyrai ir 60 moterų. Du Lietuvos Respublikos piliečiai mirė užsienio valstybėse, jų mirties įrašai įtraukti į Lietuvos Respublikos Gyventojų registro apskaitą. Dažniausia mirties priežastis buvo įvairios širdies ir kraujagyslių ligos (apie 57,2 proc.) ir piktybiniai navikai (apie 17 proc.). Savižudybių ir nelaimingų atsitikimų statistikoje absoliutūs lyderiai yra vyrai. 14 Pasvalio rajono vyrų gyvenimą baigė savižudybe. 18 žmonių netekome nelaimingų atsitikimų metu, 14 vyrų ir 4 moterų. Net 7 vyrai žuvo eismo įvykio metu. Gaisras nusinešė 2 gyvybes, 1 sušalo, 1 nuskendo, 7 žmonės mirtinai traumas patyrė namų aplinkoje.

Civilinės būklės aktų įrašų papildymas, pakeitimas, ištaisymas

2016 m. sudaryti 179 civilinės būklės papildymo, pakeitimo, ištaisymo įrašai. Sudaryta 16 bylų, kuriose surinkti dokumentai ir parašytos išvados dėl gimimo, santuokos, santuokos nutraukimo, mirties įrašų papildymo, pakeitimo, ištaisymo ir 1 byla dėl vardo, pavardės pakeitimo. Sudaryta po vieną mirties, santuokos ir gimimo atkūrimo įrašą. Įvaikinti 4 vaikai. Pripažinta, nustatyta ar nuginčyta tėvystė 29 anksčiau gimusiems vaikams. Išduota pirminių civilinės būklės aktą liudijančių liudijimų 972, kartotinių liudijimų išduota 220, kartotinių civilinę būklę liudijančių pažymų 106. Išduoti 32 daugiakalbiai civilinės būklės aktų įrašų išrašai pagal 1976 m. Vienos konvenciją.

XVIII. ŠVIETIMAS

Vienas iš 2016 m. švietimo veiklos tikslų – diegti ir tobulinti duomenų analize ir įsivertinimu grįstą švietimo kokybės kultūrą, užtikrinančią savivaldos, socialinės partnerystės ir vadovų lyderystės darną.

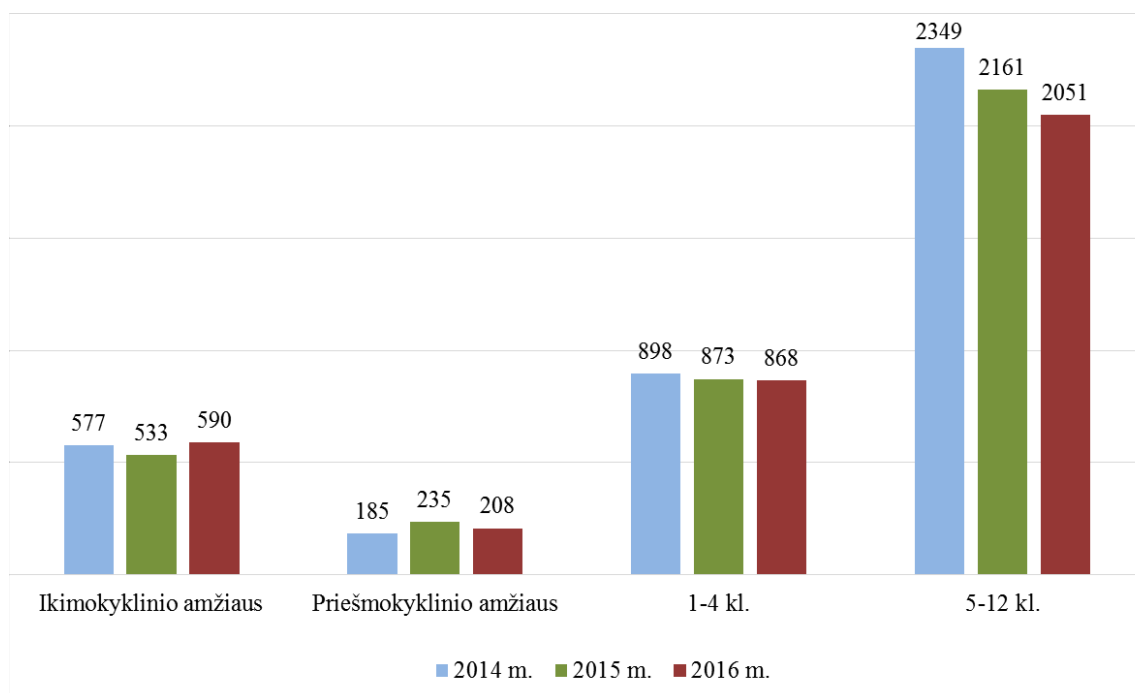
Tuo tikslu Daujėnų, Krinčino Antano Vienažindžio, Pajiešmenių ir Pasvalio Lėvens pagrindinėse ir Pasvalio specialiojoje mokykloje atliktas veiklos išorės vertinimas. Atsižvelgdamos į išorės vertinimo išvadas mokyklos parengė veiklos tobulinimo planus.

Jau treči metai bendrojo ugdymo mokyklos teikia Nacionalinei mokyklų vertinimo agentūrai informaciją-anketą apie mokyklos veiklos pažangą. 2015 m. 58 proc. Savivaldybės mokyklų yra sutikusios paskelbti pažangą (2014 m. – 30 proc.).

Nuo 2014 m. mokyklose vykdomi standartizuoti testai. Juos atlieka visų Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų 2, 4, 6, 8 klasių mokiniai. Gavus apibendrintą Savivaldybės ataskaitą ir ją išnagrinėjus, organizuoti susitikimai-diskusijos su mokyklų bendruomenėmis „Kaip pagerinti mokinių mokymosi pasiekimus“.

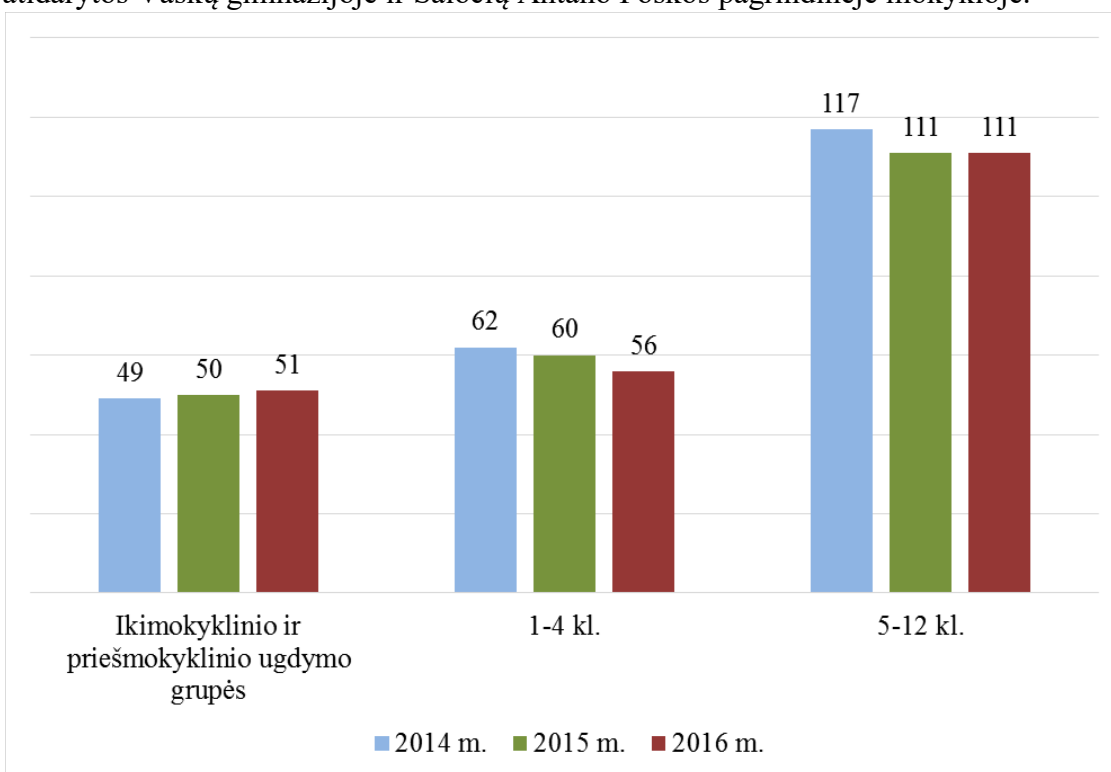
Savivaldybės taryba patvirtino naują Pasvalio rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016–2020 metais bendrąjį planą, kuris pradėtas įgyvendinti. Nuo 2016 m. sausio 1 d. įsteigtas Žilpamūšio daugiafunkcis centras, kurio veiklą koordinuoja Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla. Nuo 2016 m. rugsėjo 1 d. uždaryti Mikoliškio ir Rinkūnų pradinio ugdymo skyriai, Pušaloto progimnazijos skyrius pertvarkytas į pradinio ugdymo skyrių. Vaškų gimnazijoje ir Saločių Antano Poškos pagrindinėje mokykloje atidarytos ikimokyklinio ugdymo grupės (visos dienos). Nuo spalio 1 d. uždarytas Kraštų daugiafunkcis centras.

Savivaldybėje toliau mažėja mokinių skaičius: 2016 m. rugsėjo 1 d. duomenimis, Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose 1–12 kl. mokėsi 2919 mokiniai, t. y. 115 mokinių mažiau negu 2015 m. (2015 m. – 3034). Pasvalio m. bendrojo ugdymo mokyklose mokinių sumažėjo 42 (neskaičiuojant Pasvalio specialiosios mokyklos ir Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos Suaugusiųjų mokymo skyriaus): 2016 m. rugsėjo 1 d. duomenimis, buvo 1292 mokiniai, kai 2015 m. rugsėjo 1 d. – 1334 mokiniai. Informacija apie mokinių skaičių pateikiama 12 paveiksle.

12 paveikslas. Ugdomų vaikų ir mokinių skaičius 2014–2016 m.

Mokinių ir vaikų skaičiaus mažėjimas turi įtakos klasių komplektų skaičiui. Lyginant su 2015 m., klasių komplektų sumažėjo 3 (2015 m. buvo 221; 2016 m. – 218). Naudos ikimokyklinio ugdymo grupės atidarytos Vaškų gimnazijoje ir Saločių Antano Poškos pagrindinėje mokykloje.

13 paveikslas. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupių ir klasių komplektų skaičius

Visi mokyklų mokiniai, kurie, vadovaujantis teisės aktais turi būti pavežami, yra vežiojami į mokyklą ir atgal bei į neformaliojo ugdymo užsiėmimus. Iš viso vežiojama apie 60 proc. Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių.

2016 m. įvyko 6 Savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos posėdžiai. Svarstyti 28 vaikai. Skirtos vidutinės priežiūros priemonės – 2 vaikams; minimalios priežiūros priemonės – 7 vaikams.

2016 metų vasarą Pasvalio rajone veikė 24 vaikų vasaros poilsio stovyklos. Jose dalyvavo 469 vaikai ir jaunimas, iš jų 173 iš soc. remiamų šeimų. Dirbo 62 mokytojai, 5 sveikatos priežiūros specialistai, 23 savanoriai.

2016 m. dalyvavome ES finansuojamame projekte „, Neformaliojo vaikų švietimo paslaugų plėtra“ Nr. 09.2.2-ESFA-V-729-01-0001. 2016 m. vasario 1 - birželio 30 dienomis 21 teikėjas vykdė 30 Neformaliojo vaikų švietimo programų. Jų vykdymui panaudota 47 335, 00 Eur. 2016 m. rugsėjo 1 – gruodžio 31 dienomis 21 teikėjas vykdė 28 programas. Jų vykdymui panaudota 40 150,90 Eur.

Toliau plėtojamas bendradarbiavimas, gerosios patirties dalijimasis su kitomis savivaldybėmis. Švietimo įstaigų vadovai dalyvavo edukacinėse išvykose į Biržų rajono savivaldybę. Rajono mokyklose lankėsi svečiai iš Latvijos Respublikos Iecavos savivaldybės. 2016 metais buvo tęsiamas bendradarbiavimas su Rokiškio, Panevėžio, Akmenės rajonais, diskutuota mokinių savivaldos, jaunimo reikalų tarybų veiklos efektyvinimo klausimais. Dalintasi problemomis ir jų sprendimų patirtimi, iniciatyvomis, idėjomis.

2016 m. Savivaldybės jaunimo reikalų taryba skelbė Jaunimo iniciatyvų ir laisvalaikio užimtumo projektų finansavimo konkursą. Rajono jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos pateikė 33 paraiškas. 32 projektai dalinai finansuoti ir įgyvendinti. Projektams įgyvendinti skirta 12 000 Eur iš Savivaldybės biudžeto Bendruomeninės veiklos ir jaunimo rėmimo programos pagal priemonę 08.01.02.01.01 „Jaunimo organizacijų veiklos skatinimas“.

Pasvalio rajono savivaldybėje veikia 23 jaunimo organizacijos. Rajono jaunimo politiką formuoja veikli Pasvalio rajono Jaunimo reikalų taryba, Jaunimo organizacijų susivienijimas „Apskritas stalas“, Skautų, Ateitininkų, Jaunųjų šaulių, Vileišiečių, Maironiečių organizacijos, Mokinių parlamentas, Jaunuomenės eucharistinis sambūris „Juventus“, jaunųjų matematikų mokykla „Rokunda“, Jaunųjų ūkininkų ratelių sąjunga, Mokyklų mokinių tarybos, LŠS Panevėžio 5-osios šaulių rinktinės Pasvalio 7-oji kuopa, jaunimo grupės „Marabu“, „Kultūrų ambasada“, jaunimo organizacija „Darbas“. Jaunimo organizacijos ir judėjimai, jaunimo grupės prie kaimo bendruomenių ir daugiafunkčių centrų teikia jaunimo iniciatyvų projektus, vykdo akcijas, organizuoja įvairiausius renginius, diskutuoja ir teikia siūlymus.

XIX. PILIEČIŲ APTARNAVIMAS, SAVIVALDYBĖS INSTITUCIJŲ DOKUMENTŲ TVARKYMAS

Asmenų priėmimo, aptarnavimo organizavimas ir pirminės informacijos teikimas.

2016 metais Bendrajame skyriuje priimti ir užregistruoti 804 asmenų prašymai, skundai, pranešimai. Skundai sudarė 0,3 proc. visų 2016 m. gautų prašymų. Lyginant su ankstesniais metais, pastebimas skundų skaičiaus augimas (2015 m. buvo 0,2 proc.)

Administracija teikia 257 administracines paslaugas. Analizuojant Bendrojo skyriaus užregistruotus fizinių ir juridinių asmenų prašymus pastebima, kad į Administraciją dažniausiai kreipėsi dėl adresų pastatams bei žemės sklypams suteikimo, pakeitimo, panaikinimo – 183 prašymai; dėl teritorijų planavimo dokumentų – 80 prašymų; dėl leidimų, licencijų išdavimo, patikslinimo, dublikato išdavimo, panaikinimo – 191 prašymas; dėl socialinio būsto – 36; dėl melioracijos – 32 prašymai; dėl medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos – 6; dėl dokumentų kopijų ar pažymų išdavimo – 9; dėl permokėtų pinigų grąžinimo – 29; dėl kelio remonto – 16, dėl ekonominio dydžio vieneto (EDV) – 27; dėl valdos ekonominio dydžio (VED) – 31, dėl paramos ir finansavimo – 12; dėl eismo saugumo – 6; dėl kvalifikacinės kategorijos – 4, dėl žemės nuomos mokesčio – 2; dėl įmonės įregistravimo mokesčio – 2; dėl minimalios ar vidutinės priežiūros skyrimo – 3; dėl techninių sąlygų išdavimo – 11; ir dėl kitų paslaugų – 124 prašymai.

Daugiausiai prašymų užregistruota ir nukreipta: Vietinio ūkio ir plėtros skyriui – 247 prašymai, Bendrajam skyriui – 119, Strateginio planavimo ir investicijų skyriui – 98, Žemės ūkio skyriui – 40, Finansų skyriui – 33, Švietimo ir sporto skyriui – 18, Juridiniui ir personalo skyriui – 11, Socialinės paramos skyriui – 7, Ūkio ir transporto tarnybai – 5, Vaiko teisių apsaugos skyriui – 2, Apskaitos skyriui – 5 ir kt.

Piliečiai prašymus taip pat pateikia žodžiu, šie prašymai neregistruojami. Į tokius prašymus atsakoma nedelsiant. Jeigu į žodžiu pateiktą prašymą nėra galimybės atsakyti nedelsiant, piliečiui sudaroma galimybė užpildyti prašymą raštu. Asmens pageidavimu, priėmus prašymą, skundą ar kitą kreipimąsi įteikiama, o jeigu prašymas gautas paštu arba elektroniniais ryšiais – asmens nurodytu adresu arba el. pašto adresu išsiunčiama nustatytos formos pažyma apie priimtus dokumentus.

Administracija teikia 45 elektronines paslaugas (132 administracinių paslaugų aprašymai). Šias paslaugas galima užsisakyti prisijungus prie Elektroninių valdžios vartų portalo adresu www.epaslaugos.lt.

2016 m. buvo užsakytos ir įvykdytos 6 elektroninės paslaugos.

Norint suvienodinti visų savivaldybių teikiamų administracinių paslaugų, kurios teikiamos el. būdu per epaslaugos.lt portalą pavadinimus, procesus, bendradarbiaujant su Lietuvos savivaldybių asociacija, LR vidaus reikalų ministerija, kitomis savivaldybėmis, Lietuvos paslaugų kataloge nuolat atnaujinami administracinių paslaugų aprašymai. Sutvarkius minėtą informaciją, būtų aiškiau tiek interesantui, ieškančiam paslaugos per paieškos sistemas, tiek yra reikalinga tam, kad paslaugos būtų tvarkingai pavištos epaslaugos.lt bei verslovartai.lt interneto portaluose ir nereikėtų Administracijos specialistams aprašymų dar kartą pildyti kiekviename iš minėtų interneto portalų.

Gyventojų patogumui, Administracijos pastato pirmajame aukšte (100 kab.), įrengtos 2 gyventojų aptarnavimui skirtos vietos. Gyventojams visa reikalinga informacija ir pagalba yra suteikiama operatyviau ir greičiau, žmonėms nereikia stovėti eilėse ar klaidžioti tarp kabinetų. Nuo 2016 m. rugsėjo 1 d. Bendrojo skyriaus „Vieno langelio“ padalinyje asmenys priimami: pirmadienį, ketvirtadienį nuo 8.00 iki 17.00 val., antradienį, trečiadienį nuo 7.30 iki 17.30 val., penktadienį nuo 8.00 iki 15.45 val. Gyventojai aptarnaujami be pietų pertraukos.

Atlikus anoniminę asmenų apklausą apie asmenų aptarnavimą ir prašymų nagrinėjimą Administracijoje ir susumavus kiekvieno klausimo rezultatus, galima teigti, kad dauguma gyventojų, dalyvavusių apklausoje, patenkinti Administracijos teikiama paslaugų kokybe. Asmenų aptarnavimas Administracijoje vertinamas teigiamai (90,3 proc. apklaustųjų įvertino labai gerai, gerai ir vidutiniškai).

Anketas pildę respondentai nurodė, kad iškilusias problemas dažniausiai sprendžia atvykdami į Administraciją, taip pat kreipiasi telefonu, raštu bei elektroniniu paštu. Respondentai nurodė, kad aptarnaujami mandagiai, jiems rūpimi klausimai išsprendžiami kvalifikuotai, atsakoma per nustatytą laiką, yra informuojami apie veiksmus, kurių imamasi sprendžiant jiems rūpimus klausimus, juos tenkina atsakymų turinys.

Savivaldybės institucijų dokumentų tvarkymas

Administracijos 2016 metų prioritetai dokumentų valdymo srityje buvo 2014 metų dokumentų tvarkymas sudarant nuolat ir ilgai saugomų bylų apyrašus, trumpai saugomų bylų sąrašus, Savivaldybės institucijų 2017 metų dokumentų registrų sąrašo ir dokumentacijos plano parengimas.

Sutvarkytos 2014 m. nuolat ir ilgai saugomos bylos surašytos į apyrašų Nr. 1, Nr. 2, Nr. 10, Nr. 11, Nr. 14, Nr. 15, Nr. 16, Nr. 17 tęsinius.

Į apyrašo Nr. 1 tęsinį 2014 m. įrašytas 51 apskaitos vienetas iš viso apyrašė yra 1376 apskaitos vienetai.

Į apyrašo Nr. 2 tęsinį įrašyta 16 apskaitos vienetų, iš viso apyrašė yra 378 apskaitos vienetai.

Į apyrašo Nr. 10 tęsinį įrašyti 2 apskaitos vienetai, iš viso apyrašė yra 147 apskaitos vienetai.

Į apyrašo Nr. 11 tęsinį įrašyti 3 apskaitos vienetai, iš viso apyrašė yra 307 apskaitos vienetai.

Į apyrašo Nr. 14 tęsinį įrašyti 2 apskaitos vienetai, iš viso apyrašė yra 198 apskaitos vienetai.

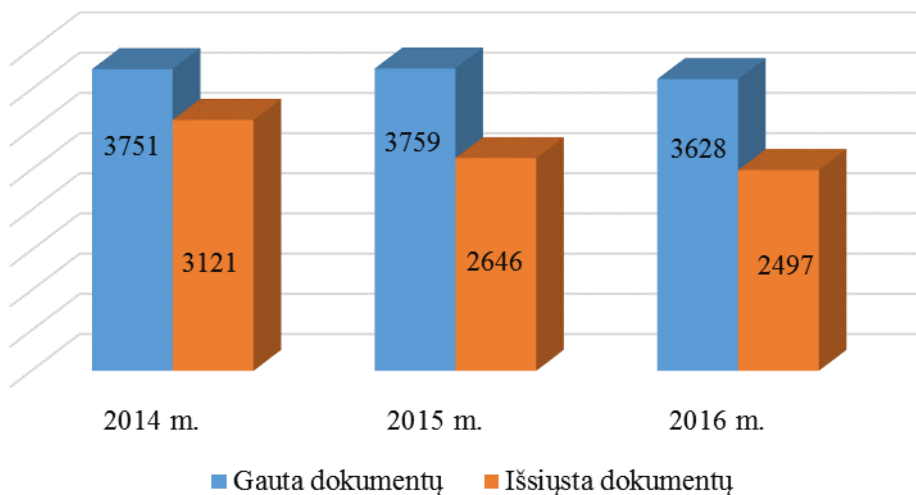
Į apyrašo Nr. 15 tęsinį įrašyti 9 apskaitos vienetai, iš viso apyrašė yra 187 apskaitos vienetai.

Į apyrašo Nr. 16 tęsinį įrašytas 1 apskaitos vienetas, iš viso apyraše yra 22 apskaitos vienetai.
 Į apyrašo Nr. 17 tęsinį įrašyti 5 apskaitos vienetai, iš viso apyraše yra 85 apskaitos vienetai.
 2016 m. iš viso atrinkta naikinti 3025 bylos, kurių saugojimo terminas yra pasibaigęs, daugiausia – 2460 atrinko Socialinės paramos ir sveikatos skyrius.

2016 metais Bendrasis skyrius užregistravo 3628 raštus gautus iš Lietuvos Respublikos Seimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės, ministerijų, Vyriausybės atstovo Panevėžio apskrityje, savivaldybių, įvairių įmonių, organizacijų. Visi gauti dokumentai nukreipti darbuotojams vykdymui. Daugiausia dokumentų teko nagrinėti Strateginio planavimo ir investicijų (738), Socialinės paramos ir sveikatos (639), Vietinio ūkio ir plėtros (458), Bendrojo (353), Švietimo ir sporto (354) skyrių darbuotojams.

Bendrojo skyriaus darbuotojai 2016 metais sutvarkė, užregistravo ir išsiuntė 2497 raštus. Daugiausia raštų parengė Strateginio planavimo ir investicijų (942), Vietinio ūkio ir plėtros (417), Bendrojo (276) skyrių darbuotojai.

Gaunamų dokumentų skaičius 2014-2015 m. išliko panašus, 2016 m. sumažėjo. Siunčiamų dokumentų skaičiaus mažėjimui įtakos turėjo susirašinėjimo su Administracijos struktūriniais ir struktūriniais teritoriniais padaliniais (seniūnijomis) pasikeitimai, dokumentai registruojami vidaus o ne siunčiamų dokumentų registruose (Vidaus dokumentų registruose 2016 m. užregistruota daugiau negu 1400 dokumentų; 2015 m. – 1250; 2014 m. – 1120). Duomenys atvaizduoti 14 paveiksle.

14 pav. Užregistruotų gautų ir siunčiamų dokumentų kaita 2014–2016 m.

Užregistruoti ir darbuotojams vykdymui pateikti 880 Administracijos direktoriaus įsakymai veiklos klausimais (iš jų 59 norminiai teisės aktai). Daugiausia įsakymų veiklos klausimais parengė Vaiko teisių apsaugos (211), Strateginio planavimo ir investicijų (162), Vietinio ūkio ir plėtros (112) darbuotojai. Administracijos direktoriaus įsakymai veiklos klausimais buvo viešinami Savivaldybės interneto svetainėje (dėl adresų suteikimo Pasvalio rajone – 33, dėl žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo – 26) ir Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS) – 379. Nepaviešinti 442 individualūs teisės aktai. Priimti teisės aktai kiekvieną mėnesį pateikiami Vyriausybės atstovo Panevėžio apskrityje tarnybai.

Atliekant organizacinius ir techninius darbus reikalingus Administracijos direktoriaus, direktoriaus pavaduotojo vykdomų funkcijų įgyvendinimui Bendrojo skyriaus specialistai sutvarkė daugiau kaip 9800 dokumentų (užregistravimo, pateikė vykdytojams, kontroliavo užduočių vykdymą ir kt.).

Informacinės technologijos

Vis į daugiau gyvenimo sričių besiveržiant informacinėms technologijoms, plečiantis viešųjų elektroninių paslaugų spektrui bei siekiant savivaldybės administracijos teikiamų paslaugų kokybės, ataskaitiniu laikotarpiu didelis dėmesys buvo skirtas informacinių technologijų palaikymui ir plėtojimui. Vykdamas Pasvalio rajono savivaldybės 2016–2018 metų strateginio veiklos plano Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo ir valdymo programos uždavinį diegti Savivaldybės administracijoje modernias informacines sistemas ir plėsti elektroninių paslaugų spektrą aprūpinant savivaldybės administracijos darbuotojus kompiuterine ir programine įranga, 2016 m. atnaujinta techninė ir programinė įranga 31 darbo vietoje (15 administracijoje ir 16 seniūnijose). Modernizuota ir atnaujinta įranga 2 duomenų bazių serveriuose.

Prioritetas, atnaujinant įrangą, buvo teikiamas darbo vietoms, kurių darbuotojai tiesiogiai dirba su klientais ir informacinėmis sistemomis.

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo nuosekliai tęsiamas savivaldybės administracijoje naudojamos dokumentų valdymo sistemos modernizavimas, tobulinant elektroninio parašo funkcionalumą, sąsajas su elektroninių paslaugų sistema, Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų sistema. Siekiant automatizuoti dokumentų ir užduočių pateikimą tarp Savivaldybės administracijos ir Savivaldybei pavaldžių įstaigų, kad įstaigos galėtų priimti, rengti ir elektroninius dokumentus, prie Savivaldybės administracijos dokumentų valdymo sistemos 2017 m. planuojama prijungti ir Savivaldybės biudžetines įstaigas.

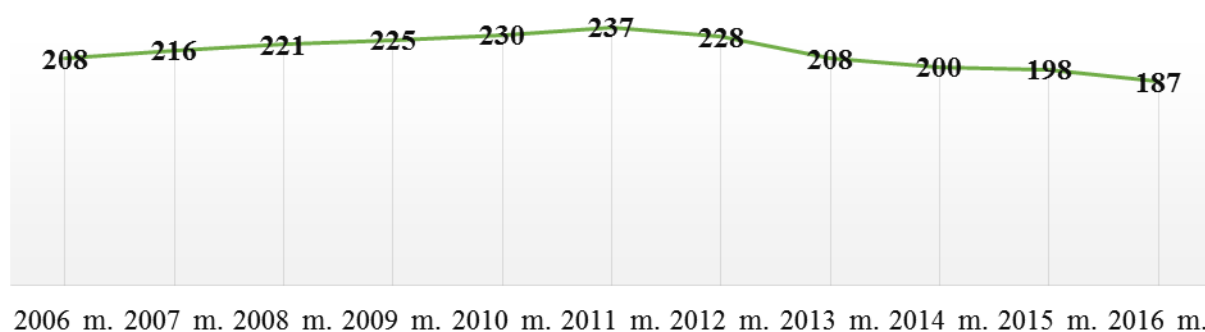
Atnaujinta Savivaldybės interneto svetainės www.pasvalys.lt turinio valdymo sistema, realizuojant turinio valdymo sistemos EasyWeb plėtrą, dizaino keitimą, naujų funkcijų pridėjimą, modulių funkcijų perdarymą pritaikant esamam dizainui ir veikimo logikoms. Interneto portalo sistemos lankytojo dalis pritaikyta mobiliems įrenginiams ir naujam dizainui.

Savivaldybės administracijos informacinių technologijų specialistai ataskaitiniais metais nuolat teikė metodinę ir techninę pagalbą Pasvalio rajono biudžetinėms įstaigoms dėl techninės ir programinės įrangos įsigijimo, naudojimo.

XX. LEIDIMŲ (LICENCIJŲ) IŠDAVIMAS ĮSTATYMŲ NUSTATYTAIS ATVEJAIS IR TVARKA

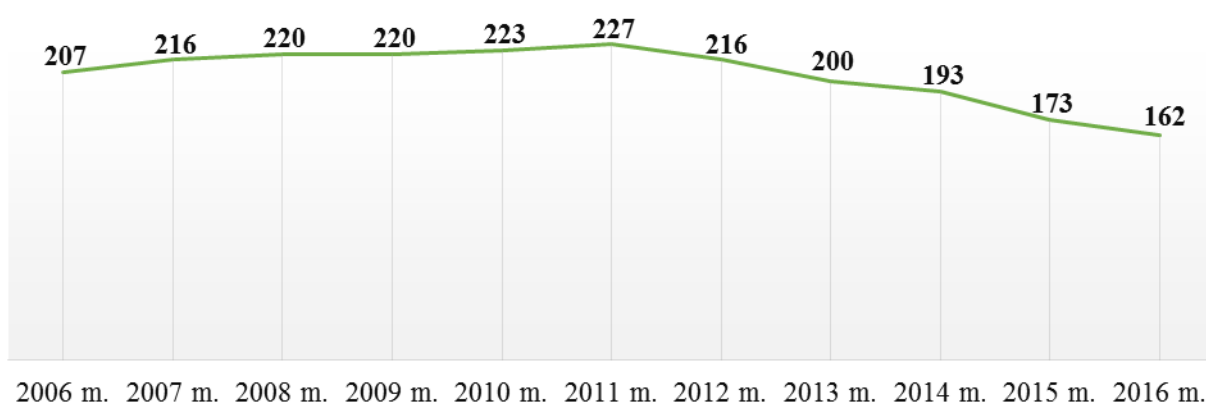
2016 m. gruodžio 31 d. Pasvalio rajono savivaldybėje buvo 187 galiojančios licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais ir 162 galiojančios licencijos verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais.

Iki 2011 metų licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais skaičius nuolat augo. Nuo 2011 m. pastebimas licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais skaičiaus mažėjimas (15 pav.). Nuo 2011 m. gruodžio 31 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d. galiojančių licencijų skaičius sumažėjo nuo 237 iki 187 (21 proc.).

15 pav. Išduotų galiojančių licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais skaičius 2006–2016 m.

Žvelgiant į išduotas galiojančias licencijas verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais, pastebimos tos pačios tendencijos – licencijų skaičius iki 2011 metų augo, o nuo 2011 metų pastebimai sumažėjo (16 pav.). Nuo 2011 m. gruodžio 31 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d. galiojančių licencijų skaičius sumažėjo nuo 227 iki 162 (29 proc.).

16 pav. Išduotų galiojančių licencijų verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais skaičius 2006–2016 m.

Nors licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais ir verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais skaičius mažėja, tačiau atsižvelgiant į gyventojų skaičių, tenkantį vienai alkoholio gaminių ir tabako gaminių licencijai, alkoholio ir tabako gaminių prekybos vietų tankumas Pasvalio rajone išlieka didelis ir šiam skaičiui turi įtakos mažėjantis gyventojų skaičius rajone. Pagal 2016 m. sausio 1 d. duomenis, Pasvalio rajone gyveno 25601 gyventojas. Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais Pasvalio rajone – 137 gyventojai. Visos Lietuvos vidurkis – 167 gyventojai (Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento duomenys). Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais Pasvalio rajone – 158 gyventojai. Visos Lietuvos vidurkis – 174 gyventojai (Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento duomenys).

Išduotų vienkartinį licencijų verstis mažmenine prekyba alumi, alaus mišiniais su nealkoholiniais gėrimais ir natūralios fermentacijos sidru, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 7,5 proc., masiniuose renginiuose ir mugėse skaičius lieka beveik nepakitęs – 31 vienkartinė

licencija. 2015 m. buvo išduota šiek tiek mažiau – 28, tačiau išduotų vienkartinį licencijų skaičius lieka gerokai mažesnis, lyginant su 2014 metais, kai buvo išduotos 49 vienkartinės licencijos.

Pasvalio rajone 2016 m. gruodžio 31 d. buvo 12 galiojančių leidimų verstis mažmenine prekyba nefasuotais naftos produktais. Nors, lyginant su 2015 metais, skaičius liko nepakitęs, tačiau 2016 m. buvo išduotas vienas leidimas, panaikintas vienas ir patikslintas vienas leidimas verstis mažmenine prekyba nefasuotais naftos produktais. Galiojančių leidimų verstis mažmenine suskystintų naftos dujų prekyba skaičius sumažėjo iki 14. Panaikintas vienas leidimas ir patikslintas bei papildytas vienas leidimas verstis mažmenine prekyba suskystintomis naftos dujomis.

2016 m. Pasvalio rajono savivaldybės administracija gavo daugiau nei įprasta prašymų dėl keleivių vežimo kelių transporto priemonėmis už atlygį veiklos licencijų išdavimo. Prašymų skaičius tiesiogiai susijęs su UAB „Pasvalio autobusų parkas“ licencijos ir licencijų kopijų galiojimo pasibaigimu. 2016 m. gruodžio 3 d. pratęstas vienos licencijos verstis keleivių vežimu autobusais vietinio susisiekimo maršrutais galiojimas (nuo 2016 m. gruodžio 4 d. iki 2026 gruodžio 4 d.) bei išduota 14 licencijų kopijų verstis keleivių vežimu autobusais vietinio susisiekimo maršrutais (1 licencijos kopija išduota nuo 2016 m. gegužės 27 d. iki 2016 m. gruodžio 3 d., o 13 licencijos kopijų – nuo 2016 m. gruodžio 4 d. iki 2026 m. gruodžio 4 d.). Pagal Kelių transporto veiklos licencijavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. gruodžio 7 d. nutarimu Nr. 1434 „Dėl Kelių transporto veiklos licencijavimo taisyklių patvirtinimo“, popierinės licencijos ir licencijų kopijos nebespausdinamos. Licencijos galiojimas pratęstas ir licencijos kopijos išduotos padarius elektroninį įrašą Ūkio subjektų, susijusių su kelių transportu, stebėsenos ir informavimo informacinėje sistemoje „Vektra“.

2016 m. išduotas vienas leidimas vežti keleivius lengvuoju automobiliu taksi. Šiuo metu yra 7 galiojantys leidimai vežti keleivius lengvuoju automobiliu taksi.

Per pastaruosius metus buvo išduoti 33 leidimai prekybai ar paslaugų teikimui viešojoje vietoje. Pastebima, kad išduotų leidimų skaičius gerokai padidėjo – 2015 metais buvo išduota 10 leidimų, 2014 metais – 3, 2013 metais – 6. Vis dėlto išaugęs leidimų skaičius nėra susijęs su didesniu pardavėjų skaičiumi. 2016 m. pardavėjai pirkto leidimus kiekvieną mėnesį, tuo tarpu 2014 m. visi trys leidimai buvo išduoti metams.

XXI. EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ (CIVILINĖS SAUGOS) PREVENCIJA, MOBILIZACIJA

2016 metais įvyko 4 Savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų komisijos posėdžiai, kurių metu buvo aptarti civilinės saugos būklės Pasvalio rajono savivaldybėje 2016 metais rodikliai, 2017 metų Savivaldybės civilinės saugos darbo planas. Priimti sprendimai dėl pasirengimo galimam Afrikinio kiaulių maro protrūkiui Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje, dėl Savivaldybės lygio civilinės saugos kompleksinių pratybų organizavimo, pasirengimo šaltajam metų periodui, gaisrų prevencija ir t. t.

2016 m. lapkričio 8 d. organizuotos Savivaldybės lygio civilinės saugos kompleksinės pratybos tema „Civilinės saugos ir gelbėjimo sistemos subjektų reagavimas ir veikla, likviduojant gaisro padarinius ir organizuojant darbuotojų bei gyventojų apsaugą Pasvalio rajono paslaugų ir užimtumo centre pagyvenusiems ir neįgaliesiems“. Pratybų aptarimo metu pratybų vertintojai pateikė pratybose dalyvavusių įstaigų veiksmų vertinimą, pastabas ir pasiūlymus dėl institucijų reagavimo į ekstremaliuosius įvykius, veiksmų likviduojant jų padarinius gerinimo, pasidžiaugė, kad Pasvalio rajono savivaldybėje vykstančios pratybos kaskart rodo pratybų dalyvių tobulėjimą, reaguojant į jiems pateiktas užduotis, šias pratybas įvertino gerai.

Savivaldybės įstaigose 2016 metais organizuota 19 stalo ir funkcinų pratybų.

Atlikta Savivaldybės gyventojų perspėjimo sistemos aparatūros techninė priežiūra (12 kartų per metus, 2 kartus atlikta Savivaldybės gyventojų perspėjimo sistemos aparatūros techninis patikrinimas įjungiant sirenas ir informuojant gyventojus per žiniasklaidos priemones. Perspėjimo sistema veikė be sutrikimų.

2016 metais prisijungta prie Gyventojų perspėjimo sistemos perduodant informaciją į mobiliuosius telefonus ir įsigyta 11 mobilių sirenų–garsikalbių, kurie bus įmontuoti seniūnijų automobiliuose ir tai leis greitai ir efektyviai informuoti gyventojus apie ekstremalų įvykį visoje Savivaldybės teritorijoje.

2016 metais Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje įvyko 1 ekstremalus įvykis (rastas sprogmuo Talačkonių k.).

Parengtas ir patvirtintas Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo planas.

Mobilizacija

Pasvalio rajono savivaldybės civilinio mobilizacinio personalo rezervo sąrašuose esantys 1868 asmenys pasirašytinai supažindinti su jų teisėmis ir pareigomis Personalo rezerve.

Parengtas ir patvirtintas Savivaldybės mobilizacijos planas.

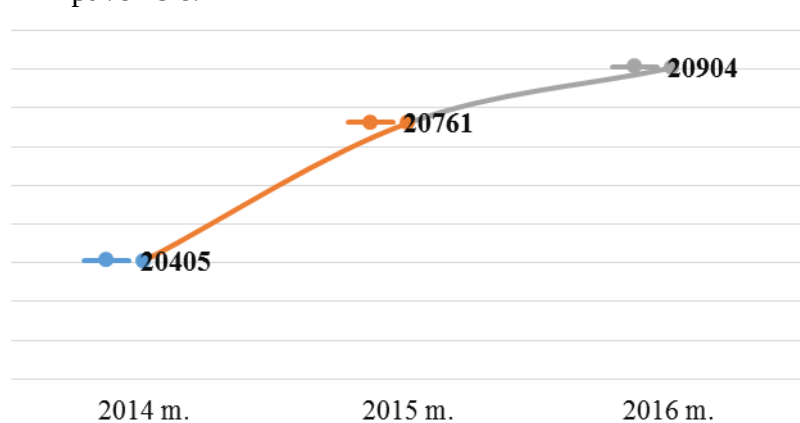
Pasvalio rajono savivaldybės administracijos ir kitų įstaigų darbuotojai, kaip pilietiškos visuomenės atstovai, 2016 m. spalio 22 d. dalyvavo Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų organizuojamose vertinamosiose taktinėse lauko pratybose „Tvirtas skydas–5.2.“

2016 m. gruodžio mėn. buvo organizuota Pasvalio rajono savivaldybės administracijos ir kitų įstaigų darbuotojų išvyka į LK KOP Aviacijos bazę, susitikta su NATO oro policijos misiją atliekančiais kariais, stebėtos pratybos, kaip reaguojama pranešus apie oro erdvės pažeidimus.

NATO oro policijos misiją atliekantys Prancūzijos kariai lankėsi Pasvalio rajono savivaldybėje, kad susipažintų su rajonu, virš kurio atlieka bandomuosius skrydžius.

XXII. LIKVIDUOTŲ ĮMONIŲ ARCHYVAS

Juridinius asmenis, likviduojančius Pasvalio rajono savivaldybėje registruotą įmonę, kuri neturi teisių perėmėjo, teisės aktai įpareigoja perduoti savo veiklos dokumentus, kurių saugojimo terminas nepasibaigęs, tolesniam saugojimui, todėl kasmet archyvo dokumentų saugyklos lentynos papildoma naujais likviduotų įmonių dokumentais. 2016 m. nurašyti ir sunaikinti 24 tiesiniai metrai laikino saugojimo dokumentų, priimta saugoti 11 įmonių dokumentai, tai sudarė 147 tiesinius metrus. Iš viso likviduotų įmonių archyve saugomi 503 tiesiniai metrai likviduotų įmonių dokumentų, iš jų laikino saugojimo - 161 tiesinis metras. Duomenys, kaip kito saugomų dokumentų skaičius, pateikiami 17 paveiksle.

17 pav. Likviduotų įmonių archyve saugomų dokumentų (bylų) skaičius 2014–2016 m.

Informacija apie Savivaldybės likviduotų įmonių archyve gautus dokumentus ir išduotas pažymas pateikiama 33 lentelėje. Iš įstaigų ir piliečių per metus gauta 163 prašymais daugiau, išduota 11 pažymų mažiau.

33 lentelė. Savivaldybės likviduotų įmonių archyvo darbo apimtys

	2015 m.	2016 m.	Palyginimas (+ padidėjo; - sumažėjo)
Priimta prašymų	632	795	+163
Išduota pažymų	1537	1526	-11

Bendrojo skyriaus specialistai teikė konsultacijas savivaldybei pavaldžių įstaigų, įmonių darbuotojams dėl dokumentacijos planų, dokumentų registrų sąrašų ir bylų apyrašų sąrašų derinimo, dėl bylų (dokumentų) apskaitos dokumentų ir bylų (dokumentų) nurašymo aktų parengimo ir derinimo.

XXIII. VALSTYBINĖS KALBOS VARTOJIMO IR TAISYKLINGUMO KONTROLĖ

Kontroliuojant, kaip Savivaldybės teritorijoje laikomasi Valstybinės kalbos įstatymo, Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nutarimų ir kitų valstybinės kalbos vartojimą ir jos taisyklingumą reglamentuojančių teisės aktų, 2016 metais iš viso patikrinta 31 įmonė ir įstaiga. Tai seniūnijos, kultūros įstaigos, uždaroji akcinė bendrovė, švietimo ir gydymo įstaigos, privati įmonė. Patikrinta 11 interneto svetainių. Tikrinta raštvedyba ir susirašinėjimas, vidaus viešieji užrašai, valgiaraščiai.

Rastos klaidos aptartos su vadovais ir asmenimis, vykdančiais susirašinėjimą.

2016 metais patikrinta reklamos ir viešųjų užrašų – 18 raštu ir 3 elektroniniu paštu. Iš jų – dėl 2 pareikštos pastabos. Į pastabas atsižvelgta, klaidos ištaisytos.

Pasirinktinai patikrintas 1 laikraščio „Darbo“ numeris. Rasta rašybos, skyrybos ir linksnių vartojimo klaidų. Klaidos aptartos su redaktoriumi.

Parengtos 6 atmintinės ir rekomendacijos dėl kalbos taisyklingumo Savivaldybės interneto svetainėje.

Konsultacijos kalbos klausimais teikiamos elektroniniu paštu, telefonu ir žodžiu.

Savivaldybės įstaigų, Savivaldybės administracijos darbuotojų rengiamuose dokumentuose dažnai pasitaiko įvairių normų pažeidimų ir stiliaus klaidų, blogai suredaguotų, labai išplėstų, nenuoseklių tekstų, neįprastų ir neaiškių trumpinimų, nelietuviškų dėmenų audio-, auto-, foto-, makro-, mikro-, kurie vieni nevartojami, rašybos klaidų, aptinkama netaisyklingai, su pasviruoju (įstrižuoju) brūkšniu parašytų datų: 2016/09/01 (=2016-09-01).

Dokumentuose plinta iš niekur neįteisintos naujosios svetimybės. Tai neišversti svetimų kalbų žodžiai, kurie lietuvių kalboje turi atitikmenų: parkavimo aikštelės (=stovėjimo aikštelės), toneris (=dažiklis), printeris (=spausdintuvas), marketingas (=rinkodara), desktopas (ekranas), failas (pirmenybė teiktina žodžiui rinkmena).

Dokumentuose dažna slaviškoji konstrukcija kad+bendratis: Tam, kad patenkinti savivaldybių poreikius (=kad būtų patenkinti savivaldybių poreikiai), numatoma organizuoti seminarų ciklą.

Būdinga įsakymų, raštų kalbos klaida – netinkamai pavartotas padalyvis. Vietoj jo turėtų būti pusdalyvis: Vadovaujantis (=Vadovaudamasi) šia programa, Pasvalio rajono savivaldybės administracija nusprendė pritarti įstaigos steigimui. Kartais vengiama įvardžiuotinės formos vartojimo rūšiai išskirti: uždara (=uždaroji) akcinė bendrovė; vyriausias (=vyriausiasis) specialistas.

Dažnos didžiųjų raidžių rašymo klaidos. Įmonių, įstaigų pavadinimų, susidedančių iš dviejų ar daugiau bendrinės reikšmės žodžių, tik pirmasis žodis, taip pat padalinio pavadinimo pirmasis žodis rašomas didžiąja raide: Vilniaus Universitetas (=universitetas), Turizmo Informacijos (=informacijos) centras. Darbams vadovavo mokesčių (=Mokesčių) inspekcijos juridinių (=Juridinių) mokesčių išieškojimo skyriaus vyriausiasis inspektorius.

To paties tipo kalbos klaidos daromos rašant įstatymų, kitų dokumentų pavadinimus: Lietuvos Respublikos Vietos (=vietos) savivaldos įstatymas. Lietuvos Respublikos Darbo (=darbo) kodeksas.

Dokumentų tiesioginės reikšmės pavadinimų negalima versti simboliniais ir rašyti su kabutėmis: Atsižvelgdama į viešosios įstaigos „Pasvalio ligoninė“ (=Pasvalio ligoninės) raštą, Pasvalio rajono savivaldybės taryba nusprendžia: [...].

Sunkiai atsispiriama tarptautiniams žodžiams, nors daugelį jų galima pakeisti lietuviškais: administruoti (=valdyti, tvarkyti); analizuoti (=nagrinėti, tirti); deleguoti (=įgalioti, perleisti teises, priskirti funkcijas); disponuoti (=turėti, tvarkyti, valdyti); eksploatuoti (=naudoti); formuoti (=sudaryti); kompensuoti (=atlyginti); kontraktas (=sutartis); kreditas (=paskola); likviduoti (=naikinti); lokalus (=vietinis); personalinis (=asmeninis); prezentacija (=pristatymas, atidarymas, iškilmės); renovuoti (=atnaujinti); reorganizuoti (=pertvarkyti); situacija (=padėtis, būklė); struktūra (=sudėtis, sandara).

Dokumentų tekstuose randama vertinių (žodžių, junginių): gerbūvis (=aplinkotvarka; aplinkos tvarkymas), įtakoti (=daryti įtaką, turėti įtakos), stovis (=būklė), savalaikiai (=laiku), prielinksnių dėl, į, su, tarp vartojimo klaidų.

Pasitaiko ir neteiktinos žodžių tvarkos: Spinta juoda (=juoda spinta), kėdė biuro (=biuro kėdė).

XXIV. RYŠIAI SU VISUOMENE

Ataskaitiniu laikotarpiu ryšių su visuomene specialistė per žiniasklaidos priemones teikė visuomenei aktualią informaciją. Svarbiausi Savivaldybės tarybos sprendimai, informacija apie Savivaldybės veiklą rengiant ir įgyvendinant projektus, dalyvavimą įvairiose akcijose, skelbiamais konkursais visuomenė buvo supažindinama laikraštyje „Darbas“, Savivaldybės interneto svetainėje (www.pasvalys.lt) ir Savivaldybės „Facebook“ profilyje, kuris praėjusiais metais sulaukė daugiau kaip 200 naujienų prenumeratorių. Gyventojai buvo informuojami apie mieste ir rajone vykdomus ir numatomus atlikti darbus, kultūros, sporto renginius, jaunimo ir nevyriausybinių organizacijų veiklą. Spaudoje buvo pateikiami pranešimai apie savivaldybėje viešinčių asmenų vizitus. Svarbiausia informacija, Savivaldybės vadovų darbotvarkės buvo publikuojamos Savivaldybės interneto svetainėje. Informacija buvo siunčiama į savaitraštį „Savivaldybių žinios“, Lietuvos savivaldybių asociacijos portalą (www.savivaldybes.lt), internetinę svetainę www.regionunaujienos.lt.

Aktyviai dalyvauta pilietinėse iniciatyvose „Atmintis gyva, nes liudija“, „Tautiška giesmė aplink pasaulį 2016“, „Visa Lietuva šoka“.

2016 m. Pasvalio rajono savivaldybė gavo padėkos raštą iš Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos už nuoširdų bendradarbiavimą įgyvendinant Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos projektą „Bibliotekos pažangai 2“ ir paramą viešajai bibliotekai gerinant bendruomenei skirtas paslaugas.

XXV. VIDAUS AUDITAS

Vidaus audito tikslas – sistemingai ir visapusiškai vertinant rizikos valdymą ir vidaus kontrolę, padėti įgyvendinti Savivaldybės administracijos, visų Savivaldybei pavaldžių ir jos valdymo sričiai priskirtų viešųjų juridinių asmenų veiklos tikslus.

Centralizuoto vidaus audito skyrius savarankiškai organizavo darbą, planavo veiklą, analizuojant ir vertinant skyriaus aplinką bei išteklius, audito visumą, vidaus audito poreikį, buvo parengtas Centralizuoto vidaus audito skyriaus strateginis 2017–2019 metų veiklos planas ir 2016 metų veiklos planas.

Tikrindami ir vertindami vidaus kontrolės sistemą audituojamame subjekte, vidaus auditoriai ataskaitiniais metais atliko veiklos ir valdymo bei programų vykdymo vidaus auditus. 2016 metais atlikti 8 vidaus auditai: Administracinės naštos mažinimo priemonių plano vykdymo vertinimas, Daugėnų pagrindinės mokyklos, Krinčino A. Vienažindžio pagrindinės mokyklos, Administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo vertinimas už 2016 m. I pusmetį, Pasvalio Lėvens pagrindinės

mokyklos, Pasvalio muzikos mokyklos, Pasvalio lopšelio– darželio „Liepaitė“, Narteikių mokyklos– darželio „Linelis“.

Vadovaujantis Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo 5 straipsnio 2 dalies nuostatomis, atliekant vidaus auditus, buvo tikrinamas ir vertinamas audituojamojo subjekto vidaus kontrolės sistemos funkcionavimas ir rizikos valdymas, sukurtos vidaus kontrolės procedūros, strateginių bei metinių planų rengimas ir vykdymas, sutarčių, įstatymų ir kitų norminių teisės aktų laikymasis, programų vykdymas, asignavimų valdymas bei racionalus lėšų ir turto naudojimas. Įvertinę audituojamųjų subjektų vidaus kontrolės funkcionavimą bei galimą rizikos veiksnių įtaką, Skyriaus auditoriai teikė viešųjų juridinių asmenų veiklos gerinimo rekomendacijas. Vidaus audito ataskaitose reikšmingiausios rekomendacijos buvo pateiktos dėl: vidaus kontrolės stiprinimo, racionalaus lėšų naudojimo, viešųjų juridinių asmenų atliekamų funkcijų atitikties nustatytiems teisės aktams, viešųjų pirkimų procedūrų atitikties nustatytiems teisės aktams ir taisyklėms, turto inventorizavimo, veiklos ir valdymo, naujų tvarkų parengimo, mažinant galimą rizikos veiksnių įtaką. Skyriaus vidaus audito ataskaitos buvo rengiamos pagal Skyriaus Vidaus audito metodikoje nustatytus ataskaitos rengimo ir teikimo reikalavimus.

Įvertinę audituojamojo subjekto vidaus kontrolę bei galimą rizikos veiksnių įtaką, vidaus auditoriai vidaus audito ataskaitose pateikė rekomendacijas, kaip sustiprinti vidaus kontrolės procedūras. Taip pat Skyrius stebėjo, kontroliavo ir dokumentavo, kaip įgyvendinamos vidaus audito ataskaitose pateiktos rekomendacijos, ar gerinama padėtis audituojamame subjekte. Savivaldybės administracijos direktoriui ir audituotų subjektų vadovams 2016 metais buvo pateiktos 60 (šešiasdešimt) rekomendacijų. Atlikus šių rekomendacijų įgyvendinimo kontrolę, buvo parengta rekomendacijų būklės ataskaita apie vidaus audito ataskaitose pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą. Remiantis šios ataskaitos duomenimis, iki 2016 m. gruodžio 31 d. iš einamaisiais metais pateiktų 60 rekomendacijų 31 (trisdešimt viena) rekomendacija buvo įgyvendinta, 29 (dvidešimt devynių) rekomendacijų įgyvendinimas tęsiamas dėl nepasibaigusio termino. Daugiausia reikšmingų rekomendacijų buvo pateikta dėl veiklos ir valdymo bei vidaus kontrolės tobulinimo.

Vertinant vidaus kontrolės sistemą kaip visumą, nustatyta, kad vidaus kontrolės sistema apima ne visas veiklos sritis, yra tik kai kurie vidaus kontrolės elementai, atskiroms veiklos sritims neparengtos vidaus kontrolės procedūros, nepaskirti už kontrolės vykdymą atsakingi darbuotojai. Vidaus kontrolės vertinimą patenkinamai nulėmusios priežastys: nepakankamas finansų kontrolės ir turto saugumo kontrolės užtikrinimas, nepakankamos ir (ar) netinkamos vidaus kontrolės procedūros, neatsižvelgiant į teisės aktus ar kitus dokumentus. Vidaus kontrolės būklės vertinimas rodo, kad audituotų subjektų sukurtos ir įgyvendintos vidaus kontrolės procedūros nesudarė galimybės išvengti klaidų ir trūkumų valdant ir naudojant turtą, įstatymų ir kitų teisės aktų laikymąsi. Dėl to ateityje būtina daugiau dėmesio skirti vidaus kontrolei stiprinti, nes efektyvi vidaus kontrolė – prevencinė priemonė, siekiant išvengti klaidų, neatitikimų, apgaulių ir užtikrinti Savivaldybės administracijoje ir jai pavaldžiose biudžetinėse įstaigose dirbančių asmenų atsakomybę už savo sprendimus ir veiksmus, valdant ir naudojant turtą, įstatymų ir kitų teisės aktų laikymąsi, netinkamo valdymo.

2016 metų veiklos plane buvo planuotas laikas Skyriaus tarnautojų kvalifikacijai tobulinti ir profesinių įgūdžių tobulinimui. 2016 metais, palyginus su praėjusiais metais, kvalifikacija tobulinta pakankamai: Skyriaus tarnautojai savo žinias, įgūdžius ir kitas profesines savybes bei gebėjimus tobulino iš viso 100 akademinį valandų, kurios sudarė 14 darbo dienų.

XXVI. SENIŪNIJŲ VEIKLA

Seniūnijos savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Civiliniu kodeksu, Vietos savivaldos įstatymu, Vyriausybės nutarimais, Savivaldybės tarybos sprendimais, Savivaldybės administracijos veiklos nuostatais, Savivaldybės mero potvarkiais, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais, kitais teisės aktais.

Seniūnijos paskirtis – spręsti jos kompetencijai priklausančius klausimus atitinkamoje Savivaldybės tarybos priskirtoje teritorijoje, plėtoti vietos savivaldą bei įgyvendinti pavestas viešojo

administravimo funkcijas. Seniūnijos seniūno įsakymai, įpareigojimai ir pavedimai seniūnijos kompetencijos klausimais privalomi visiems jos teritorijos gyventojams ir joje esančioms įmonėms, įstaigoms bei organizacijoms.

Seniūnai ir seniūnijų darbuotojai – žmonės, kurie pirmieji sprendžia žmonėms aktualias problemas, pirmieji pagalbininkai nelaimės atveju. Kartu su kultūros centrų darbuotojais organizuoja šventinius renginius, su gyventojų bendruomenėmis rengia įvairius projektus.

Praėjusiais metais seniūnijose buvo tvarkomi keliai, kapinės, gyvenvietės, atliekamas Savivaldybei priklausančių patalpų remontas. Seniūnai tvarko jiems priskirtas teritorijas, pasitelkdami viešiesiems darbams atlikti teritorinės darbo biržos siūstus asmenis, socialinės pašalpos gavėjus.

Teikiamos socialinės paslaugos socialinės rizikos šeimoms ir kitiems pagyvenusiems ir neįgaliems seniūnijos gyventojams. Dirbta su socialinės rizikos šeimomis.

Išsamios seniūnijų veiklos ataskaitos pridedamos kaip ataskaitos priedai:

1. [Daujėnų seniūnijos veiklos ataskaita.](#)
2. [Joniškėlio miesto seniūnijos veiklos ataskaita.](#)
3. [Joniškėlio apylinkių seniūnijos veiklos ataskaita.](#)
4. [Krinčino seniūnijos veiklos ataskaita.](#)
5. [Namišių seniūnijos veiklos ataskaita.](#)
6. [Pasvalio miesto seniūnijos veiklos ataskaita.](#)
7. [Pasvalio apylinkių seniūnijos veiklos ataskaita.](#)
8. [Pumpėnų seniūnijos veiklos ataskaita.](#)
9. [Pušaloto seniūnijos veiklos ataskaita.](#)
10. [Saločių seniūnijos veiklos ataskaita.](#)
11. [Vaškų seniūnijos veiklos ataskaita.](#)

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. veiklos ataskaitoje aptartos svarbiausios ir pagrindinės vykdomos veiklos funkcijos.

Pasvalio rajono savivaldybės administracija stengėsi priimti teisingus sprendimus, kad pateisintų Savivaldybės gyventojų lūkesčius. Dėkojame visiems už Jūsų supratimą ir bendradarbiavimą.

Baigdamas noriu užtikrinti, kad Savivaldybės administracija toliau dirbs, siekdama efektyviai įgyvendinti jai priskirtas viešojo administravimo funkcijas, vykdys Tarybos sprendimus, organizuos jų vykdymo ir įgyvendinimo kontrolę.

Administracijos direktorius

Rimantas Užuotas